

2007

Analiza Statystyczna

**STRATEGIA ROZWOJU
POWIATU TARNOBRZESKIEGO**

2015

Część I - Diagnoza stanu społeczno - gospodarczego powiatu

1. WSTĘP
2. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY
3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KULTUROWE
 - 3.1. Geologia i gospodarka wodna
 - 3.2. Zasoby złóż surowców
 - 3.3. Szata roślinna
 - 3.4. Gospodarka leśna
 - 3.5. Higiena atmosfery
 - 3.6. Ochrona powierzchni ziemi
 - 3.7. Walory dziedzictwa kulturowego
4. STAN ROZWOJU GOSPODARCZEGO
 - 4.1. Struktura gospodarki
 - 4.2. Przemysł i rzemiosło
 - 4.3. Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK WISŁOSAN
 - 4.4. Rolnicza przestrzeń produkcyjna
5. POTENCJAŁ TRANSPORTOWY
 - 5.1. Komunikacja drogowa
 - 5.2. Komunikacja kolejowa
6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
 - 6.1. Elektroenergetyka
 - 6.2. Łączność
 - 6.3. Gazownictwo
 - 6.4. Gospodarka wodno - ściekowa
 - 6.5. Gospodarka odpadami
 - 6.6 Budownictwo
7. STOSUNKI SPOŁECZNE
 - 7.1. Potencjał demograficzny
 - 7.2. Rynek pracy
 - 7.3. Edukacja i kultura
 - 7.4. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
 - 7.5. Bezpieczeństwo i porządek publiczny
8. FUNKCJA POWIATU TARNOBRZESKIEGO W POLITYCE ROZWOJU REGIONALNEGO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
9. BUDŻET

Część II Analiza SWOT - słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń dla powiatu

Część III Kierunki rozwoju

- Obszar problemowy (I). Aktywizacja terenów wiejskich
- Obszar problemowy (II). Przekształcenia gospodarcze oraz modernizacja infrastruktury
- Obszar problemowy (III). Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- Obszar problemowy (IV). Oświata i kultura
- Obszar problemowy (V). Bezpieczeństwo publiczne

CZĘŚĆ I

DIAGNOZA STANU SPOŁECZNO- GOSPODARCZEGO POWIATU

1. WSTĘP

Z dniem 1 stycznia 1999 roku, w wyniku reformy ustrojowej i administracyjnej państwa, powstał samorządowy powiat z własnym majątkiem i budżetem.

Mieszkańcy powiatu tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową. Poza aspektem prawnym spoiną tej wspólnoty jest tożsamy terytorium, przeszłość historyczna i dziedzictwo kulturowe.

W jednostkowym wymiarze na poczucie przynależności do danej lokalnej społeczności składa się miejsce urodzenia, pracy czy nauki, rodzinny dom, groby bliskich.

Istotną sprawą jest także ogniskujące wszystkie te materialne i duchowe przejawy ludzkiej aktywności centrum. Naturalnym, predestynowanym do tej funkcji miejscem jest miasto powiatowe, ze swoją infrastrukturą usługową, administracyjną, szkolnictwem, obiektami sportowymi i placówkami kultury.

Przenosząc te rozważania na obszar Powiatu Tarnobrzeskiego dostrzega się znaczący dysonans tych podstawowych funkcji miasta powiatowego wynikający z wyodrębnienia powiatu grodzkiego dla miasta Tarnobrzega. Jest to jeszcze niedostatecznie doceniana bariera dla sfery świadomości, która nie służy pełnej integracji mieszkańców miasta i okolicznych gmin.

Żyjący tu i teraz ludzie z tym miejscem na Ziemi wiążą swoje indywidualne losy. Tu chcieliby mieszkać i pracować. Obowiązkiem władz powiatu jest przygotowanie strategii - jako narzędzia polityki, planu eliminowania aktualnych ograniczeń oraz jeszcze lepszego wykorzystania szans społeczno - gospodarczego rozwoju.

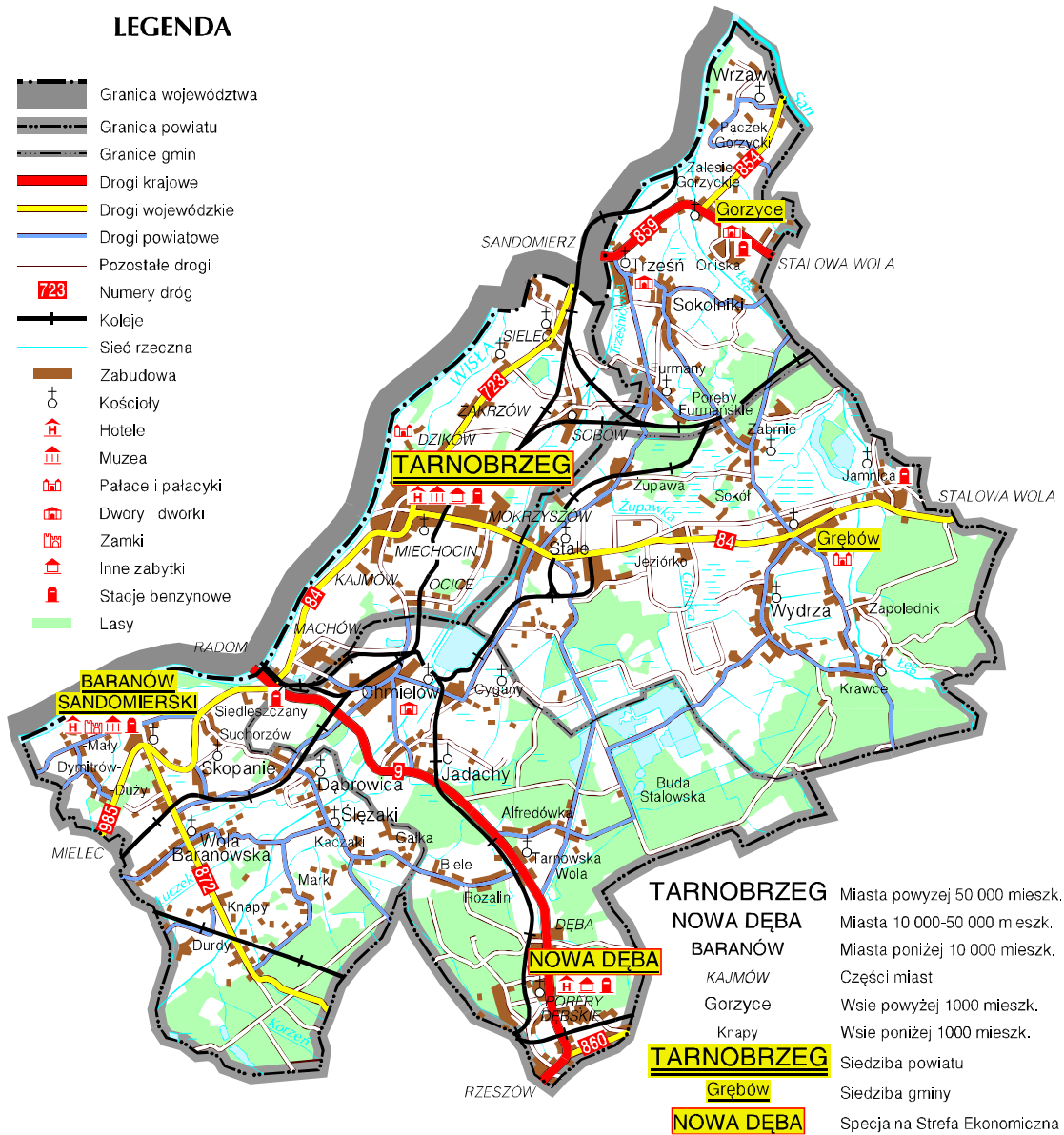
Należy przyjąć, że strategia, będzie planem strategicznym umożliwiającym wspieranie procesów rozwojowych, natomiast coroczne uchwalane przez Radę Powiatu budżety będą planami operacyjnymi, urzeczywistniającymi założenia strategii. W naturalny sposób jawi się zatem metodologia prac nad strategią która uwzględniała aktywny udział, szczególnie w części planistycznej, członków Komisji Rady Powiatu Tarnobrzeskiego.

Strategię tworzone w obiektywnych uwarunkowaniach, wynikających z funkcjonowania powiatu grodzkiego i powiatu ziemskiego ujmując diagnozę rozwoju społeczno - gospodarczego i wizję realizacji przypisanych Powiatowi Tarnobrzeskiemu zadań, określonych w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym i innych szczegółowych aktach prawnych. Dlatego też w wielu aspektach odwoływano się do miasta Tarnobrzega jako miejsca dostępności określonych usług publicznych

Przedkładana Strategia jest, w ocenie jej autorów, dokumentem określającym kompromis między tym co konieczne, a tym co możliwe. Jest jednak dokumentem niezbędnym, służącym jasnemu odczytaniu intencji władz samorządowych, którym wyborcy powierzyli dbałość o sprawy wspólnoty powiatowej.

POWIAT TARNOBRZESKI

LEGENDA

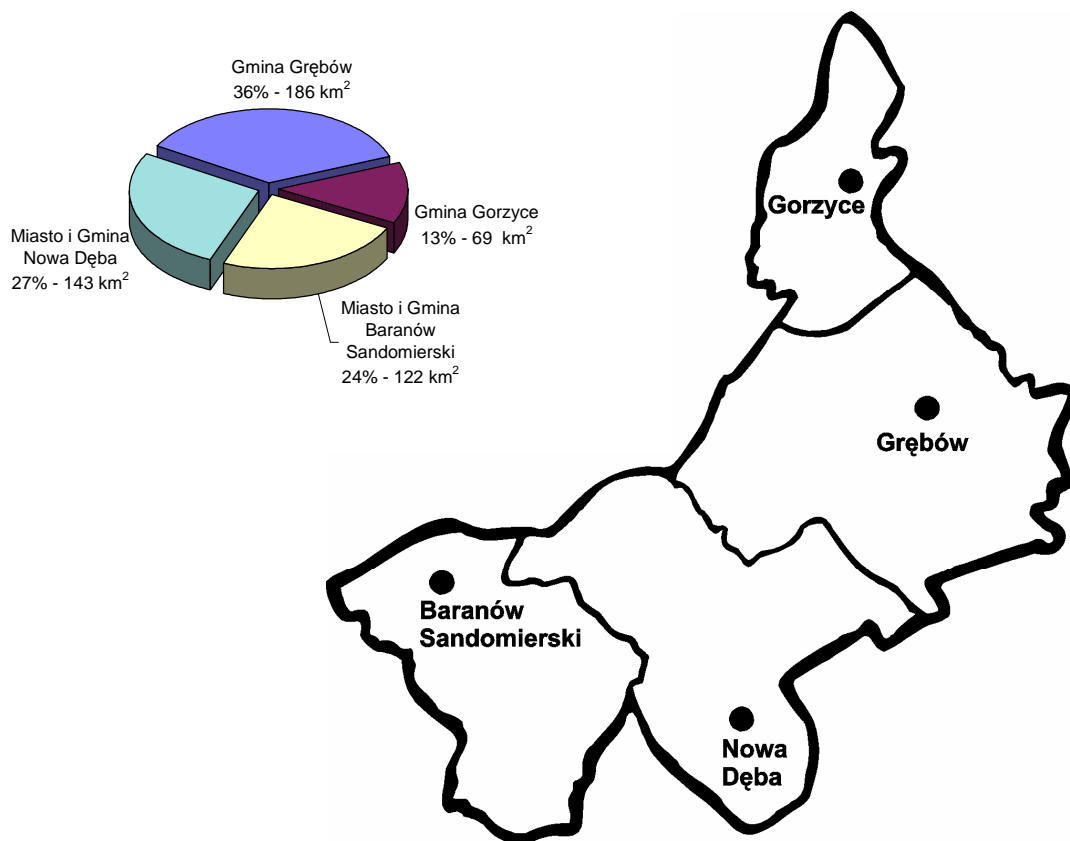
Mapę Powiatu opracował : GEOKART - INTERNATIONAL, Sp. z o.o. Rzeszów

2. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Powiat Tarnobrzeski zajmuje powierzchnię 520 km², co stanowi ok. 3% terenów województwa podkarpackiego. W skład powiatu wchodzi cztery gminy, w których łączna liczba mieszkańców w 2005 roku wynosiła 54318 osób.

POWIAT W LICZBACH NA TLE WOJEWÓDZTWA					
Powierzchnia	520 km ²		3% powierzchni województwa		
Ludność	54.318 mieszkańców		2,6% ludności województwa		
STRUKTURA ADMINISTRACYJNA POWIATU					
Lp.	Gmina	Powierzchnia	Ludność	Liczba sołectw	Gęstość zaludnienia
1.	Gmina Grębów	186,0 km ²	9 683	8	52,7 os./km ²
2.	Gmina Gorzyce	69,0 km ²	13 778	8	198,5 os./km ²
3.	Miasto i Gmina Baranów Sandomierski	122,7 km ²	12 157	12	99,7 os./km ²
4.	Miasto i Gmina Nowa Dęba	143,0 km ²	18 700	6	118,2 os./km ²

Struktura powierzchni powiatu
520 km²

3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KULTUROWE

3.1. Geologia i gospodarka wodna

Powiat Tarnobrzeski położony jest na terenie dużej jednostki geologicznej zwanej Zapadlisko Przedkarpackie. W budowie geologicznej biorą udział utwory wieku czwartorzędowego i trzeciorzędowego leżące na starszym prekambryjskim i kambryjskim podłożu. Utwory trzeciorzędowe wykształcone są w części spągowej w facji węglanowej, w części stropowej stanowią ok. 200 m kompleks ilów krakowieckich. Utwory czwartorzędowe wykształcone są jako żwiry, piaski, gliny i mułki.

Z uwagi na urozmaiconą (zerodowaną) powierzchnię stropu ilów krakowieckich, posiadają zróżnicowaną miąższość od kilku do dwudziestu kilku metrów. Ściśle z budowa geologiczną wiąże się występowanie wód podziemnych. Użytkowy poziom wodonośny stanowią utwory wieku czwartorzędowego wykształcone w facji piaszczysto-żwirowej. Poziom wodonośny w obrębie utworów trzeciorzędowych nie ma gospodarczego znaczenia z uwagi na wysoką mineralizację wód.

Na terenie Powiatu występuje GZWP (główny zbiornik wód podziemnych) Nr 425 Dębica-Stalowa Wola-Rzeszów, który obejmuje ok. 70% terenu. Na terenie tego zbiornika zlokalizowane są duże ujęcia zaopatrujące w wodę miasta: Tarnobrzeg, Nowa Dęba, Baranów Sandomierski i Gorzyce. Zbiornik charakteryzuje się dużą i średnią wodonośnością (wydajność z otworu studziennego od 30 - 80 m³/h). Pod względem jakościowym są to w większości wody średniej i niskiej jakości zawierające ponadnormatywne ilości żelaza i manganu, wymagające prostego uzdatniania.

Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne czwartorzędowych wód podziemnych przedstawione w dokumentacjach hydrogeologicznych wynoszą ok. 3 500 m³/h. Obszar obramowany jest głównymi rzekami tj. Wisłą i Sanem. Do większych rzek, przepływających przez teren powiatu należą: Babulówka, Trześniówka i Łęg.

Rzeka Łęg w okolicach Grębowa

Na terenie powiatu nie występuje deficyt wód powierzchniowych. Wyjątek stanowi gmina Nowa Dęba, gdzie w okresach bezopadowych, z uwagi na słabszą sieć rzeczną, stwierdza się występowanie lokalnych deficytów wody. Znajdują się tu również zbiorniki wód powierzchniowych stojących. Są to głównie stawy rybne:

1. Buda Stalowska o powierzchni 709,70 ha, w zlewni rz. Dąbrówki, w km 6,00 rz. Klewec (przy zasilaniu głównym z rz. Łęg), w gm. Nowa Dęba;
2. Grębów o powierzchni 187,50 ha, w km 15,40 rz. Łęg, w gm. Grębów;
3. Krasieczyn o powierzchni 49,96 ha, w zlewni rz. Trześniówki, w km 4,00 rz. Smarkatej w gm. Baranów Sandomierski;
4. Zalew rekreacyjno-wędkarski o powierzchni 7,00 ha, w km 9,00 potoku Bystrzyk (Dęba).

Wody powierzchniowe nie stanowią źródeł zabezpieczenia w wodę pitną i na cele gospodarcze, są natomiast źródłem wody dla celów przemysłowych.

3.2. Zasoby złóż surowców i ich eksploatacja

Na terenie starostwa udokumentowano zasoby złóż surowców chemicznych i surowców skalnych. Surowce chemiczne to unikatowe w skali światowej złoża siarki rodzimej. Występują one na terenie gmin:

- Grębów - złoża siarki „Machów”, gm. Tarnobrzeg,
- Grębów - złoża siarki „Jeziórko – Grębów – Wydrza”,
- Baranów Sandomierski - złoża siarki „Baranów Sandomierski – Skopanie”,

Aktualnie żadne z w/w złóż nie jest eksploatowane.

Surowce skalne występujące na terenie powiatu to surowce ilaste ceramiki budowlanej i kruszywo naturalne (piaski, żwir). Łącznie na terenie powiatu udokumentowanych jest 46 złóż kopalin skalnych z czego 38 to złoża surowca ilastego ceramiki budowlanej. Wśród wymienionej liczby złóż znajdują się złoża aktualnie eksploatowane oraz częściowo wyeksploatowane w latach ubiegłych, których eksploatacja została zaniechana.

Udokumentowane zasoby surowca ilastego wynoszą ok. 3 mln m³, a kruszywa naturalnego ok. 1,8 mln m³.

Złoża surowca ilastego udokumentowano głównie na terenie gminy Gorzyce, gdzie eksploatowane są na potrzeby istniejących cegielni. Warunki geologiczno-górnictwa eksploatacji złóż ilów i glin są korzystne. Surowiec występuje pod niewielkim nadkładem, a eksploatacja odbywa się w większości powyżej zwierciadła wód, bez odwodnienia. Złoża kruszywa naturalne występują zwłaszcza w gminach Grębów, Gorzyce, Nowa Dęba.

Aktualnie prowadzone jest na podstawie koncesji wydobywanie surowca ilastego z 21 złóż oraz kruszywa naturalnego z 2 złóż. Roczne wydobycie surowca ilastego wynosi ok. 30 000 m³.

Istnieje możliwość udokumentowania nowych złóż surowców skalnych na terenie powiatu. Baza surowcowa stwarza możliwości rozwoju w zakresie produkcji materiałów budowlanych, oraz pozyskania kruszywa naturalnego dla budownictwa i drogownictwa. na potrzeby powiatu i ponadpowiatowe.

3.3. Szata roślinna

Występujące rozległe obszary leśne Puszczy Sandomierskiej jak również szata roślinna łąk i muraw jest ważnym komponentem struktury ekologicznej krajobrazu oraz ważnym elementem różnorodności biologicznej tego regionu. Przyrodę cechuje bogactwo i ogromna różnorodność biologiczna świata roślin i zwierząt.

Ochroną indywidualną w drodze uznania za pomniki przyrody objęto 49 szt. starych, sędziwych, okazałych rozmiarów drzew o szczególnych wartościach naukowych, kulturowych, pomnikowych i krajobrazowych. Odznaczają się one indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów przyrody żywej. Zlokalizowane są one na terenie miasta i gminy Nowa Dęba, Baranów Sandomierski oraz gminy Gorzyce i Grębów.

Ważnym elementem krajobrazu i przyrody tego obszaru jest duży zwarty kompleks leśny z zachowanymi fragmentami lasów o charakterze puszczańskim. Leśny krajobraz urozmaicony jest dolinami rzek i cieków, wałami wydmowymi oraz dużymi kompleksami znaturalizowanych stawów rybnych.

Duży zwarty obszar lasu stanowi ostoję dla wielu gatunków zwierząt należących do kilkudziesięciu grup taksonomicznych. Odpowiednie warunki bytowania znalazły tutaj m.in. takie zwierzęta jak; łoś, jeleń, dzik, sarna, daniel, wilk, bóbr, jenot, borsuk, wydra. Występują tutaj także stanowiska lęgowe rzadkich i ginących ptaków. Najcenniejsze pod względem ornitologicznym są obszary stawów w Budzie Stalowskiej / Gmina Nowa Dęba i Grębów/.

Zasady gospodarki leśnej podporządkowane są potrzebom zachowania lasu i trwałości ich funkcji oraz zwiększenia zasobów leśnych. Nadzór nad gospodarką leśną prowadzony jest w kierunku zrównoważonego rozwoju lasów opartego na podstawach ekologicznych, w sposób zharmonizowany z wymogami ochrony przyrody i środowiska życia człowieka.

3.4. Gospodarka leśna

Powierzchnia obszarów leśnych położonych w granicach administracyjnych Powiatu wynosi 16 331 ha, w tym lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa obejmują pow. 2 329 ha. Nadzór nad tymi lasami sprawują Nadleśnictwa: Buda Stalowska, Rozwadów, które organizacyjnie podlegają Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Lesistość Powiatu wynosi 31% (lesistość woj. podkarpackiego 35%, kraju 28%).

Według regionalizacji przyrodniczo - leśnej lasy te znajdują się w IV Krainie Małopolskiej w dzielnicy Nizina Sandomierska. W układzie siedlisk przeważają siedliska borowe – ponad 60%, około 30% stanowią siedliska lasowe i 10% lasy lęgowe. Drzewostany są zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. Głównym gatunkiem lasotwórczym są: sosna zwyczajna 80%, brzoza brodawkowata 7%, olcha czarna 5%, dąb 4%, świerk pospolity 1%, modrzew europejski 1%, jesion wyniośły 1%, grab pospolity i inne.

Przeciętna zasobność drzewostanów brutto w lasach Państwowych wynosi 183 m³/ha, a w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa 125 m³/ha. Przeciętny wiek lasu wynosi 52 lata. Lasy w 74% zaliczane są do lasów ochronnych w kategoriach; wodo-chronnych, uszkodzonych przez przemysł oraz o szczególnym znaczeniu dla obronności kraju.

Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa prowadzony jest przez nadleśnictwa Nowa Dęba i Rozwadów /RDLP w Lublinie/ na mocy porozumień zawartych z Panami Nadleśniczymi oraz Starostą Tarnobrzeskim. Obsługa lasów niepaństwowych finansowana jest z budżetu powiatu.

W roku 2006 zostały opracowane uproszczone plany urządzania lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa położonych na terenie gminy Grębów o pow. 883 ha nadzorowanych przez N-ctwo Rozwadów. W roku bieżącym prace urządzeniowe zostaną zakończone na terenie gminy Gorzyce. / N-ctwo Rozwadów/. Pracami urządzeniowymi w roku 2008 zostaną objęte lasy niepaństwowe położone na terenie gminy ; Nowa Dęba, Baranów Sandomierski i Grębów położone na terenie N-ctwa Nowa Dęba.

Podjęte w ostatnich latach przez N-ctwa działania zmierzające do uporządkowania stanu sanitarnego lasu, przyniosły widoczną poprawę. Stan ten w świetle obowiązujących kryteriów należy uznać za dobry.

3.5 Higiena atmosfery

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza odbywa się na podstawie wyników badań uzyskiwanych w czasie bezpośrednich pomiarów jakości powietrza zwanych badaniami monitoringowymi. System monitoringu powietrza oparty jest na pomiarach stężeń zanieczyszczeń w powietrzu (tzw. imisji) na stacjach pracujących w ramach sieci pomiarowych.

W roku 2002 WIOŚ w Rzeszowie wykonał roczną ocenę poziomu substancji w powietrzu, po raz pierwszy przy zastosowaniu nowych zasad i kryteriów określonych nowymi przepisami prawa polskiego i wytycznymi dyrektyw europejskich. Oceny dokonano w odniesieniu do stref – obszarów powiatów. Uwzględniono dwie grupy kryteriów:

- określonych w celu ochrony zdrowia ludności zamieszkującej strefę,
- określonych w celu ochrony roślin i ekosystemów.

Wszystkie strefy (25) poddano ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia. Ze względu na ochronę roślin i ekosystemów oceniono 21 stref (z wyłączeniem powiatów grodzkich). Oceny stanu zanieczyszczenia dokonano poprzez porównanie wyników pomiarów z dopuszczalnymi wartościami stężeń zanieczyszczeń podstawowych (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6.06.2002 r. - Dz. U. Nr 87, poz. 796). Strefa powiatu tarnobrzeskiego uzyskała w tych ocenach dla wszystkich zanieczyszczeń (dla których określone są stężenia dopuszczalne) klasę A, co oznacza, że stężenia żadnej substancji nie przekraczają tych poziomów, powiększonych o margines tolerancji, a aktualna sieć pomiarowa jest wystarczająca do dokonania ocen bieżących poziomu zanieczyszczenia powietrza.

Ponadto w ramach monitoringu lokalnego pomiary emisji zanieczyszczeń wykonane były przez Kopalnię Siarki „Machów”, KiZPS „Siarkopol”, PIS w zakresie emisji siarkowodoru i fluoru. Na terenie powiatu oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza dokonano w oparciu o wyniki badań prowadzonych na stacjach pomiarowych w miejscowościach:

- Gorzyce,
- Chmielów (gmina Nowa Dęba),
- Grębów,
- Klonowe (gmina Grębów),
- Stale (gmina Grębów).

Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń powietrza:

Stacja pomiarowa	Stężenie średnioroczne ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)										
	Dwutlenek siarki*		Dwutlenek azotu		Pył BS	Pył PM 10 (wartość obliczeniowa)		Siarkowódór		Fluor	
	2002	Dopuszcz. stęż.	2002	Dopuszcz. stęż.	2002	2002	Dopuszcz. stęż.	2001	Poziom odniesienia	2001	Poziom odniesienia
Gorzyce	2,89	20	17,42	35	9,33	32,93	35	-	-	2,1	2,0
Chmielów	-	-	-	-	-	-	-	0,3	5,0	0,3	2,0
Grębów	-	-	-	-	-	-	-	0,4	5,0	-	-
Klonowe	-	-	-	-	-	-	-	0,4	5,0	-	-
Stale	-	-	-	-	-	-	-	0,3	5,0	-	-

Źródło: WIOŚ w Rzeszowie – „Roczna ocena jakości powietrza”

Norma dotyczy poziomu dopuszczalnego ze względu na ochronę roślin, stężenia średnioroczne ze względu na ochronę zdrowia ludności nie są normowane.

Z przeprowadzonych badań wynika, że poziom zanieczyszczenia powietrza jest niewielki. Nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów mierzonych substancji. Odnotowano wyraźną poprawę w zakresie ograniczenia niezorganizowanej emisji siarkowodoru pochodzącej w latach ubiegłych z Kopalni Siarki. Utrzymuje się (z tendencją spadkową) natomiast wysoki poziom związków fluoru w miejscowości Gorzyce, co jest prawdopodobnie wynikiem oddziaływania istniejącego tu zakładu metalowego oraz licznych cegielni.

Emisja substancji do powietrza

O stanie środowiska w powiecie tarnobrzesckim decyduje emisja substancji z procesów technologicznych w zakładach przemysłowych oraz z procesów energetycznego spalania paliw w kotłowniach. Emisja pyłów i gazów pochodzi głównie z procesów energetycznego spalania paliw w kotłowniach zakładowych oraz w kotłowniach lokalnych zabezpieczających w potrzeby ciepłne budownictwo mieszkaniowe.

Wartości emisji substancji przedstawiają się w sposób następujący (dane Rocznik statystyczny 2005 rok).

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (Mg/rok)

P y ł o w y c h		G a z o w y c h	
<i>Ogółem</i>	<i>w tym ze spalania paliw</i>	<i>Ogółem</i>	<i>w tym SO2</i>
W O J E W O D Z T W O			
3530	2995	25 431	13 762
P O W I A T T A R N O B R Z E S K I			
87	66	189	42

Istnieje ścisły związek pomiędzy warunkami meteorologicznymi , a jakością powietrza atmosferycznego . Na rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń na dalekie odległości , lub też nasiloną koncentrację szkodliwych gazów i pyłów na określonym obszarze wpływają głównie wysokość emitora oraz ruch powietrza. Emisja zanieczyszczeń w kolejnych latach maleje .Spadek spowodowany jest przede wszystkim poprzez modernizacje istniejących kotłowni opalanych węglem , przez zmianę czynnika grzewczego np. na gaz , olej opałowy , drewno lub zastosowanie specjalnych urządzeń ograniczających wprowadzanie zanieczyszczeń do atmosfery. Gaz ziemny jako czynnik grzewczy , stosowany jest również do ogrzewania budynków indywidualnych .Gminy powiatu tarnobrzieskiego są zgazyfikowane w 100 %.

Odnawialne źródła energii

Tradycyjna energetyka oparta na wykorzystaniu i eksploatacji surowców nieodnawialnych wiąże się z postępującą degradacją środowiska. Oszczędność zużycia oraz pozyskiwanie energii z wykorzystaniem źródeł odnawialnych tj. siły wiatru, energii spięrzeń wody, słońca, wód termalnych, biogazu, czy biomasy powinna znajdować coraz więcej miejsca w skutecznej ochronie środowiska. Produkcja energii „ekologicznie czystej” przynosi wymierne efekty ekologiczno-energetyczne.

Aktualnie na terenie powiatu funkcjonuje kotłownia miejska w Nowej Dębie – instalacja wykorzystująca biomasę (zrębki drewna).

Wierzba energetyczna tu stosowana jest rośliną zdobywającą coraz większe znaczenie jako surowiec energetyczny. Aktualnie jest uprawiana na powierzchni ponad 80 ha. Są to plantacje szybko rosnących drzew dodatkowo stwarzających możliwości zagospodarowania obszarów zdegradowanych i nieużytków.

Również produkty tradycyjnych upraw rolnych mogą być wykorzystywane alternatywnie jako surowce energetyczne. Należą do nich:

- żyto – do produkcji etanolu do benzyn silnikowych;
- rzepak – do produkcji estrów kwasów nienasyconych do olejów napędowych silników wysokoprężnych.

Obecnie na terenie powiatu nie istnieją inne instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Teren powiatu oprócz surowców bioenergetycznych nie jest pozbawiony możliwości wykorzystania:

- energii słonecznej – panują tu warunki zbliżone do ogólnokrajowych tj. około 1500 godzin słonecznych w ciągu roku, średnia gęstość energii słonecznej docierającej do powierzchni ziemi wynosi 1000/kWh/m²/r. Kolektory słoneczne mogą mieć zastosowanie do podgrzewania wody użytkowej, w basenach, stawach hodowlanych itp. Wykorzystanie do ogrzewania pomieszczeń może mieć miejsce w skojarzeniu z innymi urządzeniami wspomagającymi;
- siły wiatru – według opracowanej przez IMiGW w Warszawie mapy średniorocznych prędkości wiatru, dolina Sanu od granicy Państwa aż do Sandomierza jest strefą występowania średnich rocznych prędkości wiatru przekraczających 4 m/s, użytecznych dla potrzeb energetycznych;
- potencjału wód płynących – mogą być lokalizowane małe elektrownie wodne z uwagi na planowane lokalizacje zbiorników wodnych dużej i małej retencji.

W zakresie wykorzystania energii geotermalnej możliwości są ograniczone. Teren powiatu położony jest w obszarze mało perspektywicznym dla występowania wód termalnych w miocenijskich utworach zapadliska przedkarpackiego.

Działalność inwestycyjna

W ramach dysponowania Powiatowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dofinansowywane są inwestycje służące ochronie środowiska. W 2006 roku wydatki wyniosły 116 405 zł z przeznaczeniem na ; gospodarkę ściekową i ochronę wód – 10 000 zł, ochronę powietrza – 51 817 zł , gospodarkę leśną – 44461 zł oraz dofinansowano Akcję *Sprzątanie świata*.

- *Uproszczony plan urządzania lasów* - środki w wysokości 35.449,83 zł. zostały wykorzystane na opracowanie planów urządzania lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa położonych na terenie gminy Grębów. Prace urzędniowe prowadzone były w dwóch etapach :

Etap I /obręb Grębów, Stale/ pow. 574,63 ha wartość ; 23.559.83 zł

Etap II / obręb Jeziórko, Żupawa, Jamnica, Poręby Furmańskie / pow. 308.17 ha wartość 11.890,00 zł.

Łączna wartość zadania wynosi 35.449,83 zł. /słownie złotych : trzydzieści pięć tysięcy czterysta czterdzieści dziewięć 83/100

- *Spółki Wodne* - kwota 10 000,00 zł.

W ramach dofinansowania Gminnych Spółek Wodnych przeprowadzono konserwację i modernizację urządzeń melioracyjnych.

- *Konserwacja drzewostanu* - środki w wysokości 9.012,00 zł zostały wykorzystane na realizację zadania pn. : „ Kompleksowe zabiegi pielęgnacyjno-konserwatorskie w Specjalnym Ośrodku- Szkolno – Wychowawczym w Grębowie Etap III.”

- *Remont kotłowni* – kwota 50 810,54 zł.

W Domu Dziecka w Skopaniu przeprowadzono remont (modernizacja) kotłowni gazowej o mocy cieplnej 340 kW. W wyniku modernizacji zmniejszono moc cieplną do 280 kW poprzez zainstalowanie nowych kotłów firmy DETRICH oraz zamontowano aparaturę sterowniczą –pogodową.

W wyniku realizacji inwestycji uzyskano efekty ekologiczne w postaci obniżenia emisji do środowiska dwutlenku siarki , dwutlenku azotu, pyłu oraz tlenku węgla.

Natomiast zakłady przemysłowe w ramach środków własnych oraz z udziałem funduszy celowych dokonują przebudowy gospodarki cieplnej , na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Nowej Dębie prowadzona jest restrukturyzacja przemysłu metalowego na technologie nowoczesne i niekiedy o zupełnie innym profilu produkcyjnym z wyodrębnieniem nowej firmy, w Spółdzielni Inwalidów *Zjednoczenie* w Nowej Dębie prowadzona jest przebudowa procesu technologicznego w zakresie hermetyzacji procesu i wymiany urządzeń .

Wykorzystanie środków PFOŚiGW w latach następnych obejmuje w szczególności gospodarkę leśną , melioracje , przebudowę gospodarki cieplnej oraz gospodarkę odpadami.

Podsumowanie

Powiat tarnobrzeski usytuowany jest w części województwa podkarpackiego charakteryzującej się znacznym uprzemysłowieniem. W latach osiemdziesiątych tereny z uwagi na degradację środowiska przyrodniczego zaliczone były do Tarnobrzeskiego Obszaru Ekologicznego Zagrożenia. Długoletnie oddziaływanie przemysłu siarkowego negatywnie odbiło się na jakości środowiska na terenach kopalni i w bezpośrednim ich otoczeniu. Postawienie Kopalni Siarki „Machów” i „Jeziórko” w stan likwidacji i decyzje o rekultywacji spowodowały, że dotychczasowa degradacja tych obszarów została poważnie ograniczona. Znaczne zaawansowanie prac rekultywacyjnych skutkuje poprawą jakości poszczególnych elementów środowiska i eliminacją bezpośrednich zagrożeń.

Stan obecny na terenie powiatu charakteryzują:

- poprawa warunków aerosanitarnych (obecnie brak przekroczeń dopuszczalnych stężeń i poziomów odniesienia dla wszystkich badanych zanieczyszczeń) będąca wynikiem ograniczenia emisji z lokalnych źródeł przemysłowych (technologie niskoemisyjne, hermetyczność procesów i powszechność pracy urządzeń do redukcji zanieczyszczeń, eliminacja niezorganizowanej emisji siarkowodoru z pól górniczych i wyrobiska Kopalni „Machów”);

Najważniejszymi problemami środowiskowymi powiatu pozostają:

- zagrożenia powodziowe;
- gospodarka odpadami;
- kontynuacja i zakończenie prac likwidacyjnych i rekultywacyjnych kopalni siarki;
- zanieczyszczenie środowiska wodnego;
- narastające zanieczyszczenia komunikacyjne i pogorszenie warunków klimatu akustycznego w rejonie tras prowadzących ruch tranzytowy.
- ograniczanie tzw. emisji niskiej pochodzącej ze źródeł osadniczych oraz ograniczanie emisji pochodzącej z procesów technologicznych w zakładach przemysłowych .

3.6 Ochrona powierzchni ziemi

Na większości obszaru powiatu w glebach występuje podwyższona zawartość siarki (w stopniu IV) spowodowana intensywną w przeszłości eksploatacją złóż siarki i jej przetwórstwem. Głównym źródłem zanieczyszczenia gleb siarką były emitowane do powietrza atmosferycznego przez KiZPS „Siarkopol” mgły kwasu siarkowego, tlenki siarki i pył siarkowy oraz emisja niezorganizowana siarkowodoru z pól górniczych Kopalni „Jeziórko”.

W gminie Baranów Sandomierski stwierdzono także słabe zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi głównie niklem i cynkiem. Zanieczyszczenie gleb substancjami chemicznymi ma przede wszystkim miejsce w bezpośrednim sąsiedztwie zakładów przemysłowych i dróg o znacznym natężeniu ruchu. Na terenie powiatu występują grunty, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz grunty, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub w skutek zmian środowiska, działalności przemysłowej i innej (grunty zdegradowane). W powiecie tarnobrzeskim obszar gruntów wymagających rekultywacji (zdewastowanych i zdegradowanych) wynosił w 2002 roku 1653,59 ha, co stanowi 38% tego rodzaju gruntów na terenie województwa. Są to tereny zdewastowane głównie w wyniku działalności Kopalni Siarki Machów i Jeziórko oraz w wyniku kopalnictwa surowców ilastych. Poniższe zestawienie obrazuje rozmieszczenie gruntów zdegradowanych i zdewastowanych na terenie gmin powiatu.

Tabela Nr 17. Grunty wymagające rekultywacji na terenie powiatu tarnobrzeskiego.

<i>Gmina</i>	Miejscowość	Powierzchnia (ha)	Rodzaj degradacji	Podmiot odpowiedzialny za rekultywację
Baranów Sandomierski	Skopanie	21,72	Eksploatacja surowców ilastych	Właściciel cegielni
Gorzyce	Trześń, Zalesie Gorzyckie, Wrzawy, Gorzyce	5,02	Eksploatacja surowców ilastych	Właściciel cegielni
Gębów	Jeziórko, Stale, Wydrza, Gębów, Żupawa	1154,40	Działalność górnicza Kopalni Siarki	PRTG Machów
Nowa Dęba	Chmielów, Cygany	472,45	Działalność górnicza Kopalni Siarki	KS Machów KiZPS „Siarkopol”
Razem powiat:		1 653,59		

W 1994 roku decyzją wójta gminy Grębów został ustalony leśno-ekologiczny kierunek rekultywacji i przyszłego zagospodarowania terenów Kopalni Siarki „Jeziórko”. Obecnie rekultywacja odbywa się zgodnie z programem i dokumentacją opracowaną przez Przedsiębiorstwo Rekultywacji Terenów Górniczych „Jeziórko”, w chwili obecnej, tj od 1 stycznia 2005 r. Kopalnia Siarki Machów w Tarnobrzegu. Rekultywacja i likwidacja Kopalni „Machów” odbywa się od roku 1992 i jest w znacznym stopniu zaawansowana. Przeważająca część rekultywowanego terenu znajduje się na terenie miasta Tarnobrzeg. Na znajdującym się na terenie gminy Baranów Sandomierski zwałowisku zewnętrznym rekultywację zakończono, a teren przekazano użytkownikowi (ok. 800 ha).

Szczególnego znaczenia nabiera właściwa rekultywacja terenów poeksploatacyjnych pozostałych surowców (piaski, gliny), a także terenów zdegradowanych inną działalnością. W trakcie prac nad uporządkowaniem stanu zasobów kopalni wskazane powinny być tereny poeksploatacyjne wymagające natychmiastowego podjęcia prac rekultywacyjnych z uwagi na zagrożenie bezpieczeństwa publicznego lub też ochronę walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Brak możliwości nałożenia obowiązku rekultywacji na danych eksploatorów sprawia, że niezbędne środki finansowe muszą zostać zapewnione z budżetu państwa, lub odpowiednich funduszy celowych. Prawo ochrony środowiska nakłada na starostę obowiązek prowadzenia corocznego rejestru, zawierającego informacje o przekroczeniu standardów jakości gleby lub ziemi z wyszczególnieniem obszarów przeznaczonych do rekultywacji, obowiązek rekultywacji obciąża starostę.

Na zlecenie Starosty Tarnobrzieskiego przeprowadzono w 2001 roku okresowe badania poziomu skażeń gleb i roślin na terenie powiatu tarnobrzieskiego w 9 punktach położonych wokół zakładów przemysłowych. Obejmowały one miejsca położone w rejonach:

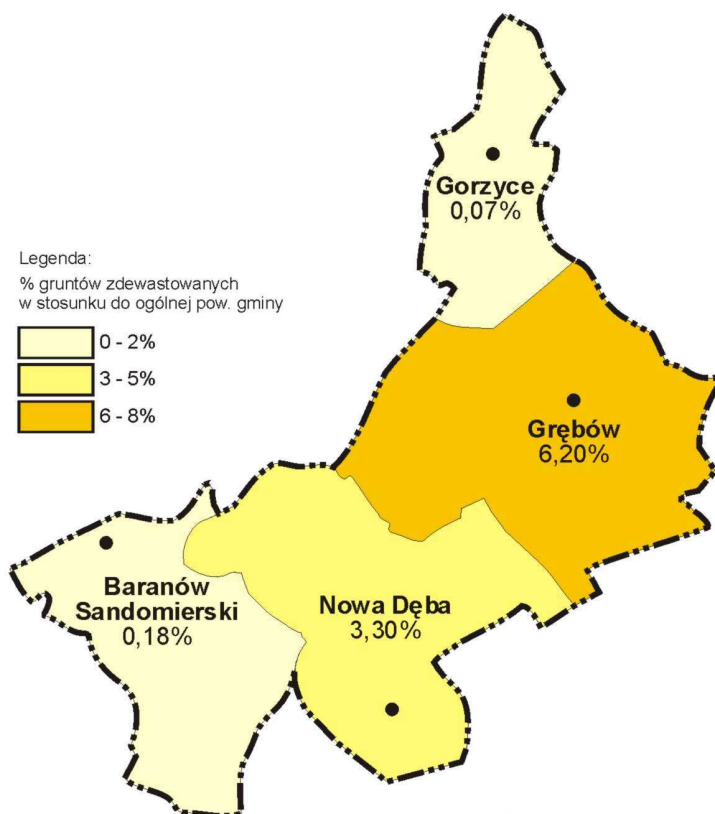
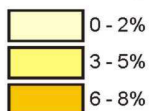
- Kopalni Siarki „Machów” – teren wsi Chmielów, Cygany (gmina Nowa Dęba);
- Kopalni Siarki „Jeziórko” – teren miejscowości Żupawa, Stale i Grębów (gmina Grębów);
- „Federal-Mogul” Gorzyce S.A. – gmina Gorzyce;
- Zakładów Metalowych „Dezamet” w Nowej Dębie – gmina Nowa Dęba.

Przeprowadzone badania wykazały, że gleby przebadanych kompleksów mogą być przeznaczone do pełnego wykorzystania rolniczego. Przebadane płody rolne mogą bez ograniczeń być wykorzystywane jako pokarm dla ludzi czy pasza dla zwierząt.

Mapka Nr 3.

Powiat tarnobrzeski
Grunty zdewastowane
wymagające rekultywacji
(Starostwo Powiatowe 2002 r.)

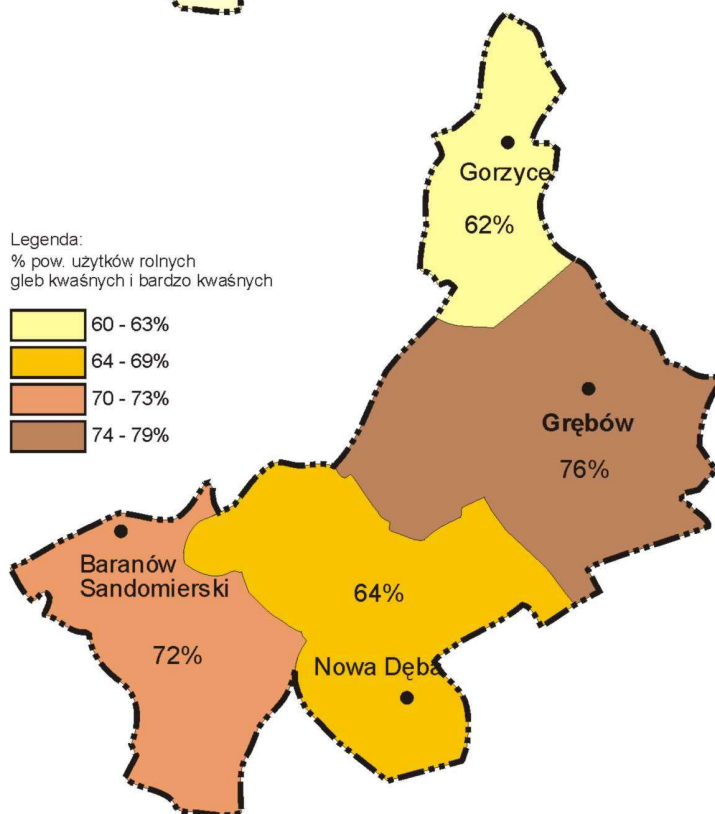
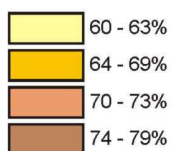
Legenda:
% gruntów zdewastowanych
w stosunku do ogólnej pow. gminy

Mapka Nr 4.

Powiat tarnobrzeski
Stan zakwaszenia gleb
(OSChR o/Rzeszów 2002 r.)

Legenda:
% pow. użytków rolnych
gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych

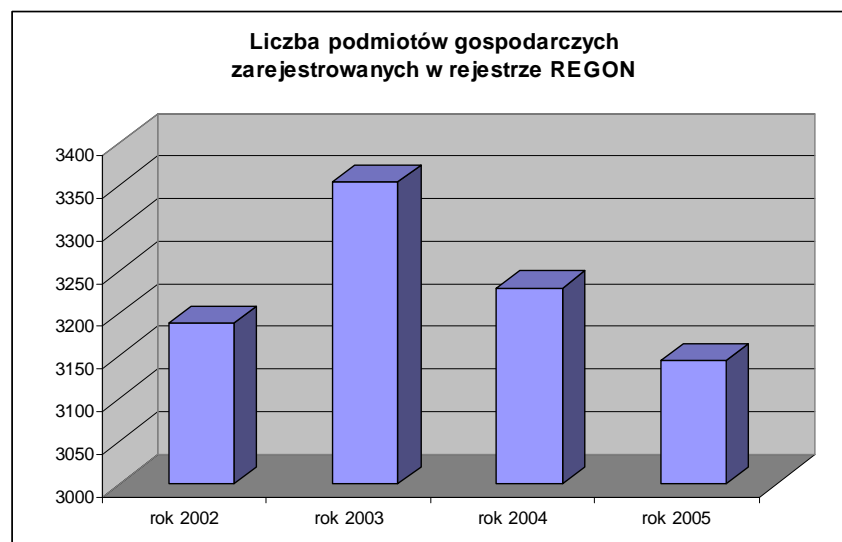
4. STAN ROZWOJU GOSPODARCZEGO

4.1. Struktura gospodarki

Potencjał i struktura gospodarki kształtowała się w okresie II Rzeczypospolitej w warunkach realizacji programu COP oraz powojennej industrializacji, kiedy powstało szereg nowych, dużych zakładów przemysłowych. Znalazła tu zatrudnienie przede wszystkim miejscowa ludność, która w dużej mierze łącząc tę pracę z dotychczasową gospodarką na roli, tworzyła specyficzną grupę zawodową: chłoprobotników.

4.2. Przemysł i rzemiosło

Działalność gospodarcza poza rolnictwem zdominowana jest przez przedsiębiorstwa przemysłu siarkowego, maszynowego i obronnego. Przedsiębiorstwa te utraciły dotychczasowe funkcje „lokomotyw rozwoju regionu”, pomimo to występuje nadal zjawisko koncentracji zatrudnienia i sprzedaży produkcji w wymienionych firmach. Zdecydowanie niekorzystna sytuacja ma miejsce w przedsiębiorstwach przemysłu siarkowego. Aktualnie istniejące zdolności produkcyjne zagłębia siarkowego wykorzystywane są w granicach 20%

W najbliższych 2-3 latach poważnym problemem stanie się znalezienie nowej pracy dla pracowników zatrudnionych obecnie przy likwidacji kopalni Machów i częściowo Jeziorka.

Przemysł obronny zlokalizowany głównie w Zakładach Metalowych w Nowej Dębie bardzo dotkliwie odczuwa zaistniałe zmiany w systemie funkcjonowania gospodarki oraz doktrynie wojskowej. Pomimo wdrażania programów restrukturyzacji oraz znacznej redukcji zatrudnienia firma ta boryka się nadal z dużymi trudnościami, nie wykorzystując przy tym posiadanych zdolności produkcyjnych.

Mała i średnia przedsiębiorczość pomimo znacznego przyrostu w ostatnich latach nie jest w stanie przejąć nadwyżek siły roboczej z dużych zakładów pracy i rolnictwa. Funkcjonujące podmioty gospodarcze to firmy słabe kapitałowo, zatrudniające do 5

osób, ukierunkowane na najprostsze formy działalności gospodarczej (przeważa handel i proste usługi). W 2003 r. funkcjonowało około 3354 podmiotów gospodarczych, w tym 72 spółek prawa handlowego i 2839 osób fizycznych, w 2004 r. 3230 podmiotów, w tym w sektorze prywatnym 3098 podmioty, w 2005 roku 3145 podmiotów, w tym w sektorze prywatnym krajowym 3007 i zagranicznym 8. Bliższą charakterystykę większych zakładów prowadzących działalność gospodarczą poza rolnictwem oraz kierunki ich przekształceń przedstawiono poniżej.

Zakłady Metalowe „DEZAMET” S.A. w Nowej Dębie

Podstawowa produkcja to produkcja wojskowa, konstrukcja i wykonawstwo przyrządów i narzędzi, remonty maszyn i usługi galwaniczne. Dla potrzeb wojskowych produkowane są m.in. granaty, naboje granatnikowe, różne rodzaje amunicji, bomb lotniczych i zapalników. W ofercie cywilnej firmy znajdują się części do maszyn budowlanych, drogowych oraz górniczych m.in. sworznie, ciągną, wsporniki itp.

„Dezal” Sp. z o.o. - Członek Grupy Spółek Uniwersal S.A.

Spółka powstała 1.10.1994 r., kontynuuje tradycję i doświadczenie Zakładów Metalowych Dezamet w Nowej Dębie w produkcji elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego. Produkuje m.in. żelazka elektryczne suche i z nawilżaczem, opiekacze, wentylatory itp.

Federal Mogul Gorzyce S.A.

Zakłady zajmują się produkcją tłoków i sworzni do silników samochodowych i sprzężarek, wkładek Alfin oraz aluminiowych odlewów kształtowych. Dodatkowo zakład posiada własną odlewnię narzędziową, w której wykonuje oprzyrządowanie na potrzeby własne i klientów. Produkty pochodzące z Federal Mogul Gorzyce S.A. charakteryzują się wysoką jakością, którą zapewniają nowoczesne technologie, unikalne metody kontrolno-pomiarowe oraz wdrożono system zapewnienia jakości ISO/TS 16949.

SANFARM Sp. z o.o. Nowa Dęba

Sanfarm Sp. z o.o. to wytwórnia farmaceutyczna, której właścicielem i założycielem jest Polfa Warszawa S.A. Produkcja farmacyków odbywa się w trzech wydziałach produkcyjnych, tj. Wydziale Ampułkarni (leki w postaci ampułek i fiolek), Wydziale Chemiczno-Farmaceutycznym (krople, żele, syropy) oraz Wydziale Form Suchych (tabletki, tabletki powlekane, kapsułki, drażetki). Zakład zajmuje się również wytwarzaniem innych środków farmaceutycznych oraz świadczy usługi z zakresu pakowania w blistry i pojemniki plastikowe.

Fabryka Firanek „WISAN” S.A. w Skopaniu

W obszarze branży przemysłu lekkiego funkcjonuje Fabryka Firanek „Wisani” S.A. w Skopaniu eksportująca około 90% produkcji do ok. 30 krajów, głównie USA i Europy Zachodniej. Przedsiębiorstwo przekształcone zostało w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa i weszło w skład IV Narodowego Funduszu Inwestycyjnego. Na dzień dzisiejszy „Wisani” S.A. jest jednym z największych w Europie producentów firanek

4.3. Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK WISŁOSAN

W ramach restrukturyzacji i prywatyzacji przemysłu tarnobrzeskiego pojawił się problem niewykorzystanego majątku produkcyjnego oraz znacznej ilości niewykorzystanej, wysokiej klasy kadry z wykształceniem inżyniersko – technicznym, prawniczym i finansowo – ekonomicznym.

W 1997 r. rząd polski ustanowił na terenie województwa tarnobrzeskiego specjalną strefę ekonomiczną o nazwie: Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO – PARK WISŁOSAN. Zarządzającym Strefą została ustanowiona Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. w Warszawie.

Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO – PARK WISŁOSAN składa się z siedmiu podstref zlokalizowanych w różnych częściach kraju. Podstrefa Nowa Dęba zlokalizowana na terenie powiatu tarnobrzeskiego funkcjonuje na terenie Zakładów Metalowych „DEZAMET” S.A. w Nowej Dębie oraz w części na terenie KiZPS „Siarkopol”. Obszar TSSE EURO – PARK WISŁOSAN obejmujący tereny Zakładów Metalowych „DEZAMET” S.A. o powierzchni 179 ha; oferuje 11 niezagospodarowanych hal produkcyjnych i magazynów o łącznej powierzchni 42.600 m²

Inwestorzy w Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN podstrefa Nowa Dęba:

Lp.	Nazwa	Zakres działalności
1.	Sanfarm Sp. z o.o.	produkcja środków farmaceutycznych
2.	Dezamet S.A.	produkcja dla przemysłu maszynowego i obronnego
3.	Marma Plast Sp. z o.o.	przetwórstwo PCV, producent folii dla ogrodnictwa i budownictwa
4.	Bester Medical System Sp. z o.o.	produkcja urządzeń medycznych
5.	Innowacja Sp. z o.o.	wyroby metalowe, obróbka metali
6.	Dezal Plus Sp. z o.o.	wyroby z tworzyw sztucznych, obróbka metali
7.	Nora Stone Sp. z o.o.	przetwórstwo kamienia i PCV

Efektywność inwestycyjna terenów Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO - PARK - WISŁOSAN

Podmiotem zarządzającym Tarnobrzeską Specjalną Strefą Ekonomiczną / TSSE / jest Agencja Rozwoju Przemysłu. Jest to spółka akcyjna Skarbu Państwa powołana w 1991

r. z siedzibą w Warszawie. Misją ARP jest zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorców poprzez realizację regionalnych przedsięwzięć gospodarczych, we współpracy z samorządem.

Przedsiębiorca działający w Specjalnej Strefie Ekonomicznej korzysta z pomocy regionalnej na którą składa się:

Maksymalny poziom ulgi w podatku dochodowym:

do 70% dla małych przedsiębiorstw,

do 60 % dla średnich przedsiębiorstw

do 50 % dla dużych przedsiębiorców całkowitych wydatków inwestycyjnych.

Horyzont czasowy działalności Strefy Ekonomicznej - 2017 r.

Lokalizacja i obszary TSSE.

Tarnobrzeg - 119,81 ha

Stalowa Wola - 239,32 ha

Nowa Dęba - 150,15 ha

Staszów - 93,51 ha

Radom - 105,58 ha

Ożarów Maz. - 27,36 ha

Wyszków - 16,79 ha

Pilawa - 8 ha

Jasło - 34,34 ha

Wrocław - 281,96 ha

Przemyśl - 12,6 ha

Wojnicz - 11,90 ha

Razem: **1 049,19 ha**

Nakłady inwestycyjne /najwyższe w regionie/

1. ATS Stahlschmidt - & Maiworm Sp. z o.o. - ponad 253 mln zł

2. TOORA Poland S.A. - 210 mln zł

3. Uniwheels Production Poland sp. z o.o. - 102 mln zł

Utworzone miejsca pracy

1. BTBB SP. z o.o./ prod. szkła gospodarczego/- 1100 osób

2. ATS Stahlschmidt & Maiworm Sp z o.o. - 800 osób

3. TOORA Poland S.A. - 700 osób

Podstrefa Tarnobrzeg ma charakter rozproszony na który składają się obszary:

1. Tarnobrzeg 119,81 ha w tym

 rejon inwestycyjny Gorzyce - 22,26 ha

2. Nowa Dęba - 174,5 ha

3. Wola Baranowska - 11,4 ha.

Zatrudnienie w podstrefie Tarnobrzeg - 984 osoby w tym nowe miejsca pracy - 796.

Nakłady inwestycyjne poniesione dotychczas w podstrefie Tarnobrzeg osiągnęły 103 mln zł.

Ważne zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej posiada 13 przedsiębiorców:

1. ZSChiM Piotrowice II Sp. z o.o. - producent surowców chemicznych i mineralnych dla budownictwa.
2. Zakłady Chemiczne ANSER - TARNOBRZEG Sp. z o.o. - producent chemii budowlanej.
3. KOMA Stahlbau Sp. z o.o.- konstrukcje metalowe, obróbka metali.
4. Zakład Mechaniczny „Siarkopol” Sp. z o.o.- obróbka metali, produkcja urządzeń mechanicznych.
5. FENIX METALS Sp z o.o.- konstrukcje metalowe, obróbka metali,
6. Tarkon Sp. z o.o. - konstrukcje metalowe, obróbka metali.
7. AGMA Sp. z o.o. - producent wyrobów włókienniczych.
8. Alumetal Gorzyce Sp. z o.o. - produkcja aluminium.
9. Press + Sintertechnik Sp. z o.o. - produkcja rdzeni solnych do odlewów aluminiowych.
10. Echo Media Sp. z o.o. - druk gazet, wyroby i usługi poligraficzne.
11. DARTE Sp. z o.o. - odzyskiwanie i uszlachetnianie pierza.
12. RH Alurad Wheels Polska Sp. z o.o.- produkty z aluminium.
13. Rekfol Sp. z o.o. - tworzywa sztuczne

4.4 Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Rolnictwo w powiecie tarnobrzeskim dysponuje pow. 25 510 ha użytków rolnych, tj. 49,06 % ogólnej powierzchni powiatu , przy czym grunty orne zajmują 13 826 ha, sady 293 ha , łąki 7 879 ha, pastwiska 3 512 ha.

Zdecydowana większość użytków rolnych znajduje się we władaniu właścicieli prywatnych . Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych w powiecie wynosi 6 222, a ponadto znajduje się jeszcze 2 346 działek rolnych nie przekraczających 1,0 ha uż. rolnych.

Średnia wielkość gospodarstwa w powiecie wynosi 3,3 ha uż. rolnych (w województwie 3,5 ha a w kraju ponad 7 ha), a średnia liczba działek w gospodarstwie wynosi 5,5. Tylko 14 gospodarstw posiada od 20 do 50 ha UR.

Produkcja rolnicza w zdecydowanej większości gospodarstw ma charakter wszechstronny bez określonego kierunku specjalizacji , za wyjątkiem pewnych mikroregionów specjalizujących się w niektórych kierunkach upraw np. w ogrodnictwie czy sadownictwie. Dominującymi uprawami są zboża (ok.42,92 % gr. ornych) oraz rośliny okopowe – głównie ziemniaki (13,14 % gr. ornych) a w produkcji zwierzęcej chów bydła i trzody chlewnej.

Dostosowanie rolnictwa do reguł gospodarki rynkowej w ostatnich latach poszło głównie w kierunku obniżania kosztów , zwłaszcza przez ograniczenie nakładów na produkcję . Wyraża się to obniżeniem stosowania nośników postępu biologicznego i środków plonotwórczych.

Problem dotyczący rozdrobnienie i ekstensyfikacji odnosi się także do produkcji zwierzęcej. Mała jej skala w przytłaczającej większości gospodarstw podnosi koszty jednostkowe, a ponadto znaczne rozproszenie oraz niejednorodność

produkowanych asortymentów utrudnia zbyt po opłacalnej cenie.

Produkcja głównych ziemiopłodów rolnych.

Produkcja roślinna w powiecie tarnobrzeskim jest kierunkiem dominującym jednak w zdecydowanej większości gospodarstw ma charakter wielokierunkowy i niewyspecjalizowany z przewagą upraw roślin małopracochłonnych, tj. zbóż i okopowych.

Zboża – uprawiane są na pow. 5 934 ha w tym :

• Pszenica ozima	- 1053 ha	tj.	17,75%
• Pszenica jara	- 664 ha	tj.	11,20%
• Żyto	- 1178 ha	tj.	19,86
• Jęczmień ozimy	- 45 ha	tj.	0,77%
• Jęczmień jary	- 374 ha	tj.	6,30%
• Owies	- 566 ha	tj.	9,54%
• Pszenżyto ozime	- 451 ha	tj.	7,60%
• Pszenżyto jare	- 130 ha	tj.	2,17%
• Mieszanki zbożowe ozime	- 111 ha	tj.	1,85%
• Mieszanki zbożowe jare	- 1255 ha	tj.	21,14%
• Gryka , proso i inne zbożowe	- 108 ha	tj.	1,82%

Ponadto uprawiane są :

• Kukurydza na ziarno	- 40 ha
• Kukurydza na zielonkę	- 9,2 ha
• Strączkowe jadalne	- 174 ha
• Ziemiaki	- 1817 ha
• Buraki cukrowe	- 13 ha
• Rzepak ozimy	- 15 ha
• Rzepak jary	- 58 ha
• Okopowe pastewne	- 67 ha
• Warzywa gruntowe	- 92 ha
• Truskawki	- 10 ha

Ziemiaki – powierzchnia uprawy to ok. 1 817 ha , średnia wielkość plantacji wynosi ok. 0,40 ha. Zbiory ogółem wynoszą 464 tys. ton , z czego na sprzedaż trafiazaledwie 29,6 %(udział gospodarstw sprzedających w ogólnej liczbie gospodarstw – 14,3 %) . Głównym producentem ziemniaków były gospodarstwa indywidualne.

Produkcja i rozdysponowanie owoców i warzyw

Ogólna pow. upraw ogrodnich wynosi ok. 609 ha w tym :

- upraw sadowniczych – 329 ha
- upraw warzyw – 280 ha

Owoce :

- zbiory owoców wynoszą 30 065 dt , w tym
- jabłek : 22 323 dt
- gruszek : 822 dt
- śliw : 2 170 dt
- wiśni : 4 050 dt
- czereśni : 700 dt

Warzywa :

- zbiory warzyw wynoszą średnio 50 900 ton
- powierzchnia ogólna pod uprawę warzyw w gospodarstwach indywidualnych wynosi 280 ha
- znaczną pozycję w uprawie warzyw zajmują: kapusta, buraki ćwikłowe ogórki i pomidory przeznaczone głównie na samozaopatrzenie, zaś produkcja towarowa na potrzeby przetwórstwa koncentruje się na takich gatunkach , jak marchew, kalafiory, fasola szparagowa.

Produkcja zwierzęca

Charakter produkcji zwierzęcej kształtują gospodarstwa indywidualne , których w powiecie jest 6 222.

Pogłowie zwierząt przedstawia się następująco :

- Bydło – 5 282 szt. (47,1%)
- Konie – 1878 szt. (9,2%)
- Trzoda chlewna – 7 599 szt. (41,1%)
- Owce – 59 szt. (0,6%)
- Kury – 110 tys. szt.

Średnia liczba zwierząt w gospodarstwie :

- Bydło – 0,85
- Konie – 0,30
- Trzoda chlewna – 1,22
- Owce – 0,01
- Kury – 17,68

Obsada inwentarza żywego na 100 ha uż. rolnych wynosi :

- konie 7,36 szt.
- bydło 20,71
- trzoda chlewna 29,8 szt
- owce 0,23 szt

Warunki glebowe

Średnią klasą bonitacyjną użytków rolnych jest klasa IV i V. Udział poszczególnych klas bonitacyjnych w powiecie , województwie i kraju przedstawia się następująco :

Klasa bonitacyjna	Gleby	Powiat	Województwo	Polska
		w odsetkach		
I i II	Bardzo dobre	2,07	5,9	3,3
III	Dobre	13,80	25,5	23,3
IV	Średnie	37,34	45,0	39,8
V	Słabe	34,63	17,3	21,7
VI	Złe	12,16	6,3	11,9
Razem		100,00 %	100,00 %	100,00 %

Z analizy danych zawartych w zestawieniu wynika , że wśród gruntów rolnych przeważają grunty jakościowo średnie i słabe (IV i V) klasa bonitacyjna . Badania wykazują , że większość gleb użytkowanych rolniczo w powiecie wykazuje odczyn kwaśny , co powoduje obniżenie ich produktywności.

Jakość gleb jest jednym z czynników wpływających na strukturę zasiewów. W gminach . w których występują gleby IV, III i II klasy , w strukturze zasiewów przeważa uprawa pszenicy i jęczmienia , natomiast w gminach o słabszych glebach – uprawa żyta , owsa i ziemniaków.

Z informacji przedstawionej przez ARiMR wynika , że rolnicy naszego powiatu korzystali również ze środków unijnych . Największa ilość rolników złożyła wnioski dotyczące wspierania działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania . Liczba złożonych wniosków w 2004 r. wyniosła 2239 - na kwotę 1 301 570,54 zł, w 2005r. 2458 wniosków – na kwotę 1 505 623,50 zł, w 2006 r. 2418 wniosków na kwotę 149027,81 zł. W latach 2004-2006 rolnicy złożyli również o tzw. płatności bezpośrednie do gruntów rolnych i tak w 2004 r. – 4935 wniosków na kwotę 6998270,03 zł , w 2005 r. 5481 wniosków na kwotę 7999159,79 zł w 2006 r. 5393 wnioski na kwotę 9304755,43 zł.

W ramach programu SAPARD 2004-2006 złożono 22 wnioski na kwotę 3 590 187,41 zł. Rolnicy tut. powiatu korzystali również z programu SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich 2004-2006”. W ramach tego programu złożono 33 wnioski na kwotę 1 941 272,00 zł., a w efekcie zawarto 24 umowy na łączną kwotę 1 191 047,00 zł.

5. POTENCJAŁ TRANSPORTOWY

5.1. Komunikacja drogowa

Przez teren Powiatu Tarnobrzskiego przebiegają:

a) drogi krajowe:

- Nr 9 (Radom – Rzeszów) – na terenie Powiatu Tarnobrzskiego: 20,380 km.
- Nr 77 (Lipnik – Przemyśl) – na terenie Powiatu Tarnobrzskiego: 7,285 km.

b) drogi wojewódzkie:

- Nr 871 (Tarnobrzeg – Stalowa Wola) – na terenie Powiatu Tarnobrzskiego: 16,311 km.
- Nr 854 (Annopol – Gorzyce) – na terenie Powiatu Tarnobrzskiego: 5,299 km.
- Nr 872 (Łoniów – Nisko) – na terenie Powiatu Tarnobrzskiego: 15,424 km.
- Nr 985 (Nagnajów – Dębica) – na terenie Powiatu Tarnobrzskiego: 10,158 km.

c) drogi powiatowe:

Numer i nazwa drogi (odcinek drogi)	Pikietaż		DROGI ZAMIEJSKIE		DROGI MIEJSKIE	
	od	do	Długość – km ^x	Pow. - tys. m ²	Długość – km	Pow. - tys. m ²
GMINA BARANÓW SANDOMIERSKI - RAZEM	-	-	42,8	212,9	3,2	25,5
Droga nr 1113 R Stale – Chmielów – Dąbrowica	13,87	14,55	0,7	4,2	-	-
Droga nr 1117 R Tarnowska Wola – Wola Baranowska	4,15	15,99	11,8	64,9	-	-
Droga nr 1119 R Durdy – Marki – Józefów	0,00	6,32	6,3	34,6	-	-
Droga nr 1118 R Padew Narodowa – Wola Baranowska – Słezaki	1,61	10,23	8,6	48,3	-	-
Droga nr 1120 R dojazd do stacji kolejowej Skopanie	0,00	1,67	1,7	9,2	-	-
Droga nr 1121 R Suchorzów – Gawłuszowice (wraz z ul. Mickiewicza i ul. Zamkową w jej ciągu)	0,00	6,82	3,9	-	3,2	25,5
Droga nr 1122 R Dymitrów Duży – Dymitrów Mały	0,00	2,90	2,9	14,5	-	-
Droga nr 1123 R Dymitrów Duży – Domacyny Wielkie	0,00	1,57	1,6	8,1	-	-
Droga nr 1124 R Knapy – Zachwiejów – Zarównie	0,00	3,21	3,2	17,6	-	-
Droga nr 2401 R Komorów – Huta Komorowska –Koniecpól	7,22	9,28	2,1	11,5	-	-
GMINA GRĘBÓW – RAZEM	-	-	48,2	268,8	-	-
Droga nr 1090 R Trześć – Grębów	7,72	12,98	5,3	31,8	-	-
Droga nr 1094 R Furmany – Żupawa – Stale	1,18	7,32	6,1	33,7	-	-
Droga nr 1093 R Tarnobrzeg – stacja kolejowa Grębów	9,73	11,32	1,6	9,5	-	-
Droga nr 1113 R Stale – Chmielów – Dąbrowica	0,00	3,29	3,3	18,7	-	-
Droga nr 1116 R Alfredówka – Ciosy – Wydrza	12,93	15,75	2,8	15,2	-	-
Droga nr 1114 R Stale – do drogi Nr 9	0,00	6,64	6,6	36,3	-	-
Droga nr 1015 R Jamnica – Zbydniów	0,00	2,74	2,7	14,9	-	-
Droga nr 1017 R Zaleszany – Zabrze	4,06	6,68	2,6	13,6	-	-
Droga nr 1115 R Grębów – Wydrza – Krawce	0,00	7,93	7,9	43,9	-	-
Droga nr 1030 R Grębów – Stany	0,00	9,31	9,3	51,2	-	-
GMINA GORZYCE – RAZEM	-	-	24,9	137,2	-	-
Droga nr 1089 R od drogi 854 – Goczalkowice	0,00	2,55	2,5	12,7	-	-
Droga nr 1090 R Trześć – Grębów	0,00	7,72	7,7	46,3	-	-
Droga nr 1092 R Trześć – Furmany	0,00	4,50	4,5	24,0	-	-
Droga nr 1094 R Furmany – Żupawa – Stale	0,00	1,18	1,2	6,5	-	-
Droga nr 1093 R Tarnobrzeg – stacja kolejowa Grębów	7,08	9,73	2,6	16,0	-	-
Droga nr 1011 R Kawęczyn – Skowierzyn	0,00	1,16	1,2	5,8	-	-
Droga nr 1017 R Zaleszany – Zabrze	2,26	4,06	1,8	10,4	-	-
Droga nr 1091 R Sokolniki – Orliska	0,00	3,38	3,4	15,5	-	-
GMINA NOWA DĘBA – RAZEM	-	-	41,9	238,1	8,1	48,9
Droga nr 1110 R Ocice – Jadachy	2,25	8,42	6,2	37,1	-	-
Droga nr 1113 R Stale – Chmielów – Dąbrowica	3,29	13,87	10,6	58,3	-	-
Droga nr 1112 R dojazd do stacji kolejowej Chmielów	0,00	1,11	1,1	6,7	-	-
Droga nr 1116 R Alfredówka – Ciosy – Wydrza	0,00	12,93	12,9	71,0	-	-
Droga nr 1114 R Stale do drogi Nr 9	6,34	13,61	7,0	42,0	-	-
Droga nr 1117 R Tarnowska Wola – Wola Baranowska	0,00	4,15	4,1	23,0	-	-
Droga nr 1132 R (Ulica Podleśna, Ulica Borowa)	-	-	-	-	2,2	10,3
Droga nr 1104 R (Ulica Władysława Sikorskiego)	-	-	-	-	1,4	9,8
Droga nr 1125 R (Ulica Kolejowa)	-	-	-	-	0,5	3,5
Droga nr 1127 R (Ulica Tadeusza Kościuszki)	-	-	-	-	1,4	9,5

Droga nr 1129 R (Ulica 1 Maja)	-	-	-	-	0,3	1,8
Droga nr 1130 R (Ulica Adama Mickiewicza)	-	-	-	-	0,5	3,0
Droga nr 1126 R (Ulica Henryka Sienkiewicza)	-	-	-	-	0,5	2,7
Droga nr 1128 R (Ulica Jana Pawła II)	-	-	-	-	0,7	4,3
Droga nr 1131 R (Ulica Majdańska)	-	-	-	-	0,6	4,0
RAZEM POWIAT	-	-	157,8	857,0	11,3	74,4

Ogólna długość dróg powiatowych na terenie Powiatu Tarnobrzskiego wynosi 169,1 km, a w tym:

- dróg zamiejskich 157,8 km,
- dróg miejskich 11,3 km.

Z ogólnej ilości 157,8 km dróg zamiejskich:

- 143,9 km stanowią drogi o nawierzchni twardej,
- 12,1 km drogi o nawierzchni gruntowej ulepszonej
- 1,8 km drogi o nawierzchni gruntowej nieulepszonej.

Z ogólnej ilości 11,3 km dróg miejskich wszystkie posiadają nawierzchnię twardą.

Ilość dróg powiatowych zamiejskich i miejskich oraz rodzaje nawierzchni przedstawia tabela powyżej.

W ciągach dróg powiatowych znajduje się:

- 13 obiektów mostowych
- 165 przepustów.

Zarządcą dróg powiatowych w imieniu Zarządu Powiatu, jest Zarząd Dróg Powiatowych

z siedzibą w Nowej Dębie ul. Ogrodowa 20.

c) drogi gminne:

łącna długość dróg gminnych wynosi 215,1 m w tym dróg o nawierzchni ulepszonej 93 km / dane rocznika statystycznego wg stanu na 31 12 2004r.

5.2. Komunikacja kolejowa

Układ linii kolejowych północnej części województwa podkarpackiego t.j. powiatów stalowowolskiego, tarnobrzskiego ziemskiego i grodzkiego i nizańskiego z węzłem kolejowym Stalowa Wola – Rozwadów łączy linie Kraków – Medyka z linią Warszawa – Dorohusk w układzie południe – północ oraz siedzibę województwa podkarpackiego Rzeszów jako najkrótsze połączenie ze stolicą przez Sandomierz , Skarżysko – Kamienną w układzie wschód – zachód. Połączenia te dotyczą ciągów linii znaczenia państwowego takich jak Lublin – Przeworsk, Sobów – Rozwadów, część linii Łódź Kaliska – Dębica od Sandomierza do Dębicy i inne mniejszego znaczenia.

Sieć kolejową tworzą częściowo zelektryfikowane linie normalnotorowe oraz szerokotorowa Linia Hutnicza Szerokotorowa.

Linie normalnotorowe przebiegające przez teren powiatu stanowią swoiste skrzyżowanie szlaków kolejowych. Linie utrzymywane przez Sekcję Eksploatacji PLK S.A. Stalowa Wola Rozwadów:

Linie znaczenia państwowego:

- linia nr 25 relacji Łódź Kaliska – Dębica, zelektryfikowana na odcinku od Łodzi do stacji kolejowej Chmielów z pozostającym do elektryfikacji (zamykającym ciąg kolejowy) odcinkiem Chmielów – Dębica,
- linia nr 71 Ocice – Rzeszów, nie zelektryfikowana, o bardzo złym stanie technicznym eksploatowana jedynie na odcinku Ocice - Nowa Dęba w związku z

funkcjonowaniem poligonu wojskowego. Na pozostałej części linii ruch kolejowy zawieszony ze względu na bardzo zły stan nawierzchni torowej.

- linia kolejowa nr 74 i nr 78 łączące w trójkąt Sandomierz – Rozwadów i Tarnobrzeg – są to odcinki linii kolejowych w pełni zelektryfikowane,

linie znaczenia lokalnego:

- linia kolejowa nr 933 stanowiąca bocznicę załadunkowo – rozładunkową Siarkopolu w Machowie.

Zarówno w zakresie przewozów pasażerskich jak też towarowych przewozy kolejowe pomimo potencjalnie dużych możliwości stanowią niewielką część ogólnych przewozów.

Linia Hutnicza Szerokotorowa przebiegająca przez teren Nowej Dęby i Baranowa Sandomierskiego posiada bardzo dogodnie położoną i posiadającą duże potencjalne możliwości stację przeładunku towarów w miejscowości Knapy.

Prędkości eksploatacyjne na sieci kolejowej wynoszą od 60 m/h do 80 km/h.

Całością infrastruktury kolejowej zarządza :

Polskie Linie Kolejowe S.A. – spółka Grupy PKP S.A. Zakład Linii Kolejowych w Lublinie. Jednostką wykonawczą na terenie węzła kolejowego Stalowa Wola Rozwadów jest : Sekcja Eksploatacji posiadająca siedzibę w stacji kolejowej Stalowa Wola Rozwadów przy ulicy Targowej 12.

6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

6.1. Elektroenergetyka

Przesyłem i rozdziałem energii elektrycznej na terenie Powiatu Tarnobrzieskiego zajmuje się: w zakresie napięć 220kV/ 110 kV Polskie Sieci Energetyczne S.A. a w pozostałym zakresie Rzeszowski Zakład Energetyczny, zaś eksploatację urządzeń energetycznych oraz obsługę odbiorców z terenu powiatu tarnobrzieskiego prowadzi Rejon Energetyczny w Tarnobrzegu.

Lokalizacja urządzeń i sieci (stacja GPZ, linie WN) główne punkty zasilania NN/WN.

1. GPZ Chmielów 220/110 kV obsługiwany przez PSE S.A.

Główne punkty zasilania WN/ŚN

1. GPZ 110/15 kV Nowa Dęba
2. GPZ 110/15 kV Trześń
3. GPZ 110/30/6 kV Tarnobrzeg
4. GPZ I 110/30/6 kV Machów I – obsługiwany przez innego operatora niż RzZE
5. GPZ 110/6/kV Olendry - do modernizacji na 110/15kV
6. GPZ 110/30/6/kV Jezioro – przeznaczaniem do likwidacji

Linie elektroenergetyczne najwyższych i wysokich napięć

1. Linia 220 kV 2 x Połaniec - Chmielów, o znaczeniu wojewódzkim
2. Linia 220 kV Chmielów - Boguchwała, o znaczeniu regionalnym
3. Linia 220 kV Chmielów - Stalowa Wola, o znaczeniu powiatowym
4. Linia 110 kV Stalowa Wola - Ostrowiec Świętokrzyski o znaczeniu regionalnym.
Linia ta jest wprowadzona do GPZ-tów Gorzyce, Gerlachów, Ożarów tworząc linie:

- 110 kV Stalowa Wola - Gorzyce,
 - 110 kV Gorzyce - Gerlachów.
5. Linia 110 kV Stalowa Wola - Sandomierz, o znaczeniu wojewódzkim
 6. Linia 110 kV relacji:
 - Chmielów – Jeziorko,
 - Jeziorko – Olendry,
 - Olendry – Stalowa Wola „Posanie”
 7. Linia 110 kV Chmielów - Tarnobrzeg o znaczeniu lokalnym
 8. Linia 110 kV Tarnobrzeg - HSO Sandomierz o znaczeniu wojewódzkim
 9. Linia 110 kV HSO Sandomierz - Trześć - Gorzyce o znaczeniu lokalnym
 10. Linia 110 kV Machów- GPZ I KiZPS Machów o znaczeniu lokalnym
 11. Linia 110 kV GPZ I KiZPS Machów - Stalowa Wola o znaczeniu powiatowym
 12. Linia 110 kV Machów – Chmielów I i Machów – Chmielów II / 2 ciągi /, o znaczeniu lokalnym.

Planowane główne kierunki inwestycyjne to:

- Przebudowa GPZ Olendry w zakresie nowych wyjść a także podniesienia napięcia wyjścia do 15kV pod potrzeby odbiorców zlokalizowanych na terenie dawnej kopalni Jeziorko,
- Przeizolowanie linii z Machowa w kierunku Mielca celem poprawy warunków zasilania odbiorców na terenie gminy Baranów Sandomierski ze szczególnym uwzględnieniem Skopania a w tym Fabryki Firanek,
- Modernizacja zasilania strefy wokół kopalni Jeziorko / wynika z faktu likwidacji GPZ Jeziorko – zakładowego i przejścia na zewnętrzne zasilanie /.

W ujęciu statystycznym w 2002r. odbiorcy energii elektrycznej których na terenie powiatu odnotowano 9 901 szt. zużyli łącznie 14 397 MWh energii elektrycznej, co dawało średnie zużycie energii na 1 mieszkańca powiatu 84,2 kWh. W 2005r. odbiorców energii elektrycznej odnotowano już 15 903 szt. a zużyli oni łącznie 25 596 MWh energii, co dało średnio 469,7 kWh zużytej energii na 1 mieszkańca powiatu.

6.2. Łączność

Usługi telekomunikacyjne na terenie powiatu tarnobrzieskiego wykonuje Telekomunikacja Polska S.A. z siedzibą w Warszawie w oparciu o centrale cyfrowe systemu ALCATEL E10 B i EWSD SIEMENS zlokalizowane w Tarnobrzegu oraz wyniesione koncentratory telefoniczne, kable światłowodowe i systemy teletransmisyjne dla gmin:

- Tarnobrzeg,
- Baranów Sandomierski,
- Gorzyce,
- Grębów,
- Nowa Dęba.

Centrale w Tarnobrzegu dołączone są do sieci krajowej i międzynarodowej kablem światłowodowym zapewniając bezprzerwową łączność. Aktualna zdolność użytkowa central pozwala na realizację uzyskania dostępu do publicznej sieci telefonicznej dla wszystkich zainteresowanych.

Teren powiatu w stopniu dostatecznym pokryty jest zasięgiem telefonii komórkowej:

- CENTERTEL NMT

- PTK Centertel
- Era GSM
- Plus GSM.

Wybudowana sieć telefoniczna TP S.A. zapewnia dostęp do pełnego zakresu usług telekomunikacyjnych:

- INFOLINIA 800
- POLKOM 400
- POLPAK-T
- CENTREX
- SDI
- Poczta głosowa
- Dostęp do sieci INTERNET DSL
- VSAT
- KOMERTEL
- POLPAGER
- OCTOPUS ISDN

Oprócz Telekomunikacji Polskiej S.A. licencję na świadczenie usług telekomunikacyjnych posiada spółka „Pilicka Telefonía”, która od 1997 roku instaluje telefony wykorzystując systemy dostępu radiowego.

Abonenci TP S.A. Podstawowe dane statystyczne TP S.A. dla powiatu

tarnobrzeskiego

(na dzień 30.06.2000 r.)

Wyszczególnienie	Ilość abonentów	Ilość abonentów na 100 mieszkańców
Powiat tarnobrzeski	10 488	24,71
- w tym miasto	3 517	29,95
- w tym wieś	6 971	16,59
Miasto i gmina Baranów Sandomierski	2 238	18,44
Miasto i gmina Nowa Dęba	4 034	20,62
Gmina Gorzyce	2 701	19,23
Gmina Grębów	1 515	15,29

Odpowiednie wskaźniki dla kraju wynoszą: 23,09 ogółem; 28,62 miasto 16,17 wieś.

Aparaty publiczne TP S.A.

Wyszczególnienie	Ilość aparatów (na 30.06.2000 r.)	Ilość aparatów na 1000 mieszkańców
Powiat tarnobrzeski	87	2,23
- w tym miasto	45	3,03
- w tym wieś	42	0,99
Miasto i gmina Baranów Sandomierski	17	1,40
Miasto i gmina Nowa Dęba	45	2,29
Gmina Gorzyce	19	1,35
Gmina Grębów	6	0,60

6.3. Gazownictwo

Przez teren powiatu tarnobrzeskiego przebiegają gazociągi wysokopiętne magistralne

o znaczeniu krajowym i tranzytowe o znaczeniu regionalnym, zaopatrujące w gaz lokalnych odbiorców oraz sąsiednie województwa o łącznej długości 100,5 km.

Na terenie powiatu znajduje się stacje redukcyjno – pomiarowe:

- I stopnia /redukuje ciśnienie gazu z wysokiego – ok. 40 atm. do średniego – ok. 5 atm. / Jadach, Chmielów, Skopanie, Jamnica, Nowa Dęba, Rozalin, Gorzyce – łącznie 7.
- II stopnia / redukuje ciśnienie gazu ze średniego – ok. 5 atm. do niskiego – ok. 0,05 atm. / Trześń, Skopanie, Nowa Dęba 2 szt, Gorzyce 2 szt. – łącznie 6 szt.

Długość czynnej sieci gazowej wzrosła z 591,5 km w roku 2002 do 593,4 km w roku 2005 / w tym sieć przesyłowa to 74 km a sieć rozdzielcza to 519,4 km/.

Ilość czynnych połączeń do budynków mieszkalnych wynosiła w 2002r. - 8 024 szt a w 2005r. - 9 820szt.

Łączne zużycie gazu wynosiło w roku 2002 - 4 555,40 tyś m³ a w 2005r. 5 817,30 tyś m³ co przy 36 476 osobach korzystających z sieci gazowej daje zużycie gazu na 1 mieszkańca w wysokości 108 m³

Wszystkie stacje redukcyjno pomiarowe posiadają rezerwy w przepustowości. Również istniejąca sieć gazowa na terenie miast i wsi ma znaczne rezerwy w przepustowości.

Stopień zgazyfikowania powiatu wynosi 100%.

6.4. Gospodarka wodno-ściekowa

W powiecie tarnobrzeskim działa 13 oczyszczalni ścieków komunalnych i przemysłowych w tym 2 z podwyższonym usuwaniem biogenów , które obsługują 23746 osób . Z ogólnej ilości 2039,1 dam³ ścieków wymagających oczyszczenia procesowi oczyszczenia poddano 1750,0 dam³ a odsetek ścieków oczyszczonych biologicznie (w tym z podwyższonym usuwaniem biogenów) , mechanicznie i chemicznie wyniósł 85,82 % wszystkich ścieków z powiatu, natomiast w województwie podkarpackim osiągnął 92,84%.Na terenie powiatu nie występują ścieki zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.

Ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi w powiecie tarnobrzeskim (GUS 2005)

Wyszczególnienie	województwo podkarpackie		powiat tarnobrzeski	
	ilość ścieków			
	dam ³	(%)	dam ³	(%)
Ogółem:	73409,7	100,00	2039,1	100,00
Ścieki oczyszczane razem :	68150,0	92,84	1750,0	85,82
- mechanicznie	10176,0	13,86	102,0	5,00
- chemicznie	8885,0	12,10	16,0	0,78

- biologicznie	16312,0	22,22	239,0	11,72
- z podwyższonym usuwaniem biogenów	32777,0	44,66	1393,0	68,32
Nieoczyszczone razem	5259,7	7,16	289,1	14,18
Nieoczyszczone odprowadzane z zakładów przemysłowych	1144,0	1,55	0,0	0,0
Nieoczyszczone odprowadzane siecią kanalizacyjną	4115,7	5,61	289,1	14,18

Zestawienie oczyszczalni ścieków przemysłowych w zakładach odprowadzających ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi - ewidencja WIOŚ, stan w 2005 r.

Nr	Nazwa zakładu	Lokalizacja zakładu	Rodzaj oczyszczalni	Bezpośredni odbiornik ścieków	Projektowana przepustowość (m ³ /d)	Ścieki oczyszczane (dam ³ /rok)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Zakład Produkcji Wody Pitnej w Baranowie Sandomierskim Sp. z o.o.	Baranów Sandomierski	mechaniczna	Wisła	50	14
2.	Fabryka Firanek „WISAN” S.A. w Skopaniu	Skopanie	biologiczna	Rów melioracyjny Nr 1	512	142
3.	Zakłady Metalowe „DEZAMET” S.A.	Nowa Dęba	Mechaniczno-chemiczna	Potok Koniecpólka	854	50,4
4.	Zakład Produkcji Wody Sp. z o.o.	Nowa Dęba	mechaniczna	ziemia	250	39
5.	Kopalnie i Zakłady Przetwórcze Siarki „Siarkopal” w Tarnobrzegu	Klonowe	mechaniczna	Kanał Żupawka-Dąbrówka	219	30

Wykaz komunalnych oczyszczalni ścieków o docelowym wskaźniku RLM > 2000 - ewidencja WIOŚ, stan na 2005 r.

Nr	Miasto - Gmina	Rodzaj oczyszczalni i ilość	Ścieki oczyszczane ogółem [dam ³ /d]	Projektowana przepustowość średniodobowa (m ³ /d)	Projektowane obciążenie oczyszczalni RLM	Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie [osoba]
1	2	3	4	5	6	7
1.	Baranów Sandomierski	Biologiczna (3)	82,5	532	2769	2418
2.	Nowa Dęba	biologiczna oczyszcz. z PUB	436	17 3500	12310	12398
3.	Grębów	Biologiczna (1)	51,0	540	2700	1200
4.	Gorzyce	Biologiczna z PUB	465,6	2700	15392	7730
			1035,1	7289	33171	23746

Ścieki komunalne odprowadzane siecią kanalizacyjną, ilość ścieków oczyszczonych oraz ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków w 2005 r. wg danych GUS

Nr	Gmina	Ścieki odprowadzane ogółem [dam ³ /rok]	Ilość ścieków oczyszczonych [dam ³ /rok]	Ścieki nieoczyszczone [dam ³ /rok]	Ludność obsługiwana przez oczyszczalnię (osoba)
1	2	3	4	5	6
1.	Baranów Sandomierski	23,0	23,0	-	2586
2.	Nowa Dęba	436	436	-	10955
3.	Gorzyce	465,6	465,6	-	5806
4.	Grębów	51,0	51,0	-	854
	RAZEM	975,6	975,6	-	20201

Powiat tarnobrzeski zaopatrywany jest w wodę głównie poprzez ujęcia wód podziemnych zlokalizowanych w Baranowie Sandomierskim, Ślęzakach, Nowej Dębie, Gorzycach i Klonowem. Ogólna ilość wody dostarczona gospodarstwom domowym w 2005 r. wyniosła 1157,1 dam³ a zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca wyniosła średnio 29,8 m³.

Długość sieci wodociągowej w powiecie tarnobrzeskim w 2005 r. wynosi 521,0 km w tym przyłączy do budynków 9470 - a sieci kanalizacyjnej 145,7 km w tym przyłączy 2285 sztuk.

Wodociągi i kanalizacja wg gmin powiatu tarnobrzeskiego (GUS-2005)

Gmina	Długość sieci [km]		Przyłącza do budynku (szt.)	
	wodociągowa	kanalizacyjna	wodociągowa	kanalizacyjna
Baranów Sandomierski	145,4	33,2	2514	792
Gorzyce	118,6	28,2	2612	231
Grębów	161,9	29,4	2415	300
Nowa Dęba	95,1	54,9	1929	962
Ogółem	521,0	145,7	9470	2285

6.5. Gospodarka odpadami

Największymi wytwórcami odpadów gospodarczych w powiecie są: „Federal Mogul Gorzyce” S.A, Zakład Czynników Energetycznych Sp z o.o. w Nowej Dębie oraz Zakłady Metalowe „Dezamet” w Nowej Dębie. Odpady pochodzące z tych zakładów to m.in.: zgary żeliwne, odwodnione masy formiersko-rdzeniowe, pyły mineralne, odpady z tłoczenia i piłowania metali.

Stopień wykorzystania odpadów gospodarczych w powiecie tarnobrzeskim jest wyższy niż w kraju i w województwie podkarpackim, tj 92,4 %, natomiast zakres unieszkodliwiania odpadów przemysłowych jest niższy niż przeciętnie w Polsce, tylko 8,2 %, ale kształtuje się na poziomie województwa podkarpackiego, co ilustruje poniższe zestawienie (dane GUS za 2005 r)

W tyś ton	Polska	%	Województwo Podkarpackie	%	Powiat tarnobrzeski	%

Odpady wytworzone	124602,1	100,0	1236,3	100,0	18,6	100,0
Odpady wykorzystane	98756,1	79,3	1090,9	88,2	17,2	92,4
Odpady unieszkodliwione	21890,2	17,56	103,9	8,4	1,53	8,2
- Ogółem						
-						
Poprzez składowanie	16712,7	13,4	54,2	4,4	0,4	2,6

**Ilości odpadów komunalnych, zdeponowanych na składowiskach odpadów
wytworzonych w poszczególnych gminach przedstawia się następująco:**

Gmina	Liczba ludności (stan na 31.XII.2005)	Ilości wytworzonych odpadów komunalnych w Mg		
		2004 r	2005 r	
			Ogółem	na 1 mieszk.
Baranów Sandomierski	12 197	1226,6	1118,4	91,7 kg
Grębów	9 688	611,0	791,4	81,6 kg
Gorzyce	13 778	2360,5	2344,8	170,1 kg
Nowa Dęba	18 700	4193,8	3988,9	213,3 kg
Razem powiat:	54 363	8391,9	8243,5	151,6 kg

Z przedstawionej wyżej tabeli wynika ,że masa wytworzonych odpadów komunalnych w 2005 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu tarnobrzeskiego wyniosła 151,6 kg na osobę .Ilość ta jest niższa od masy odpadów wytworzonych w poprzednich latach (w 1999 r – ok. 184,6 kg), jak również niższa od masy wytworzonych odpadów komunalnych przez statystycznego polaka, która wynosi ok. 400 kg (dane GUS za 2005 r). Spadek ilości wytworzonych odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca, sugeruje ,ze odpady wykorzystywane są w większym zakresie we własnych gospodarstwach , jak również prowadzona segregacja odpadów przez wszystkie gminy u ‘ źródła ‘, wpływa na ograniczenie masy ogólnej odpadów.

Na terenie powiatu tarnobrzeskiego w 2002 r., zebrano 143,0 Mg surowców wtórnych, co stanowiło 1,5 % ogólnej masy zebranych odpadów, natomiast w 2004 r. zebrano 206,0 Mg, co stanowi 2, 2 % ogólnej masy odpadów komunalnych.

Melioracje szczegółowe

Powierzchnia gruntów zmeliorowanych ogółem to: 10 849,15 ha stanowi to 41,6 % użytków rolnych. W tej ilości powierzchnia gruntów ornych to: 4458,80 ha, natomiast użytków zielonych 6390,35 ha. Całkowita długość rowów melioracji szczegółowych wynosi 635,5 km.. Istnieje również sieć drenarska która reguluje stosunki wodne na powierzchni 802 ha. Poza rowami odwadniającymi istnieją rowy nawadniające, które uzupełniają niedobory wody dla 160 ha gruntów ornych i 1769 ha użytków zielonych.

Stan zabezpieczenia przeciwpowodziowego

Urządzenia melioracji podstawowych, a w tym przede wszystkim wały przeciwpowodziowe, stacje pomp oraz uregulowane rzeki są elementami ochrony przeciwpowodziowej. Cel tej ochrony to ochrona życia ludzkiego, mienia ludności, zespołów zabytkowych, ośrodków zabytkowych, pól uprawnych itp. na terenach zagrożonych.

Głównym odbiornikiem wód powierzchniowych na terenie powiatu tarnobrzeskiego jest rzeka Wisła. W obrębie doliny tej rzeki koncentruje się większość urządzeń przeciwpowodziowych i pompowni odwadniających.

Na terenie powiatu tarnobrzeskiego znajdują się łącznie:

- rzeki	195,1 km
- wały przeciwpowodziowe	193,83 km
- stacje pomp	3
- budowle piętrzące i przelewowe	13
- przepusty wałowe	101

Powierzchnia chroniona doliny powiatu wynosi 23.000 ha. W strefie tej znajduje się 2.900 zagrożonych gospodarstw i 18.000 osób przewidzianych do ewakuacji.

Stan techniczny obwałowań i urządzeń przeciwpowodziowych po powodzi w 1997 roku i wysokich stanach wód z I półrocza 2000 roku ,był mocno osłabiony. Trasy wałów, szczególnie Wisły, biegnące przez starorzecza, usytuowane są na przepuszczalnych gruntach. W latach 2003 – 2006 zmodernizowano 41,5 km wałów na rzekach Wisła, San , Łęg,

Babulówka, poprawiając w znacznym stopniu stan bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Dużym problemem jak wynika z informacji PZM i UW w ostatnim czasie stały się lisie i borsucze nory w korpusach wałów, które w przypadku wysokich stanów wód mogą stać się przyczyną znacznego uszkodzenia ich korpusu .

6.6. Budownictwo

Zasoby mieszkaniowe

Na terenie powiatu tarnobrzesckiego zasoby mieszkaniowe najliczniej reprezentuje budownictwo indywidualne jednorodzinne. Taka struktura rozkładu spowodowana jest niskim stopniem urbanizacji powiatu. Większość terenów stanowią grunty wykorzystywane na cele związane z produkcją rolną.

W okresie rozpatrywanym (lata 2002- 2006) znaczący wzrost zasobów mieszkaniowych wystąpił w 2003 r. - w stosunku do poprzedzającego roku o 5,03%. Tak wysokie tempo wzrostu nie zostało jednak utrzymane w latach kolejnych.

Ilość zasobów mieszkaniowych w roku 2002

własność osób fizycznych		
mieszkania	miesz.	10 285
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	917 032
ogółem		
mieszkania	miesz.	14 024
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	1 091 220

Ilość zasobów mieszkaniowych w roku 2003

własność osób fizycznych		
mieszkania	miesz.	10 623
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	944 324
ogółem		
mieszkania	miesz.	14 729
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	1 148 069

Ilość zasobów mieszkaniowych w roku 2004

własność osób fizycznych		
mieszkania	miesz.	10 673
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	950 873
ogółem		
mieszkania	miesz.	14 780
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	1 154 808

Ilość zasobów mieszkaniowych w roku 2005

własność osób fizycznych		
mieszkania	miesz.	10 752
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	958 672
ogółem		
mieszkania	miesz.	14 818
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	1 159 667

Tabele przedstawiające dane dotyczące zasobów mieszkaniowych

Dane pobrano ze strony http://www.stat.gov.pl/bdr/dane_cechster.teryt?P_NTS_ID=9

Aktywność inwestycyjna

Na podstawie wzrostu liczby wydawanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych zanotowany z początkiem bieżącego roku można

prognozować, że w najbliższych latach przełoży się on na wzrost liczby mieszkań. W okresie od początku 2004 r. (od kiedy burmistrzów i wójtów gmin pozbawiono upoważnień do wydawania pozwoleń na budowę) do końca 2006 r. wydano w sumie 475 pozwoleń na budowę nowych budynków w tym 257 na budynki mieszkalne jednorodzinne (jedno- i dwumieszkańcове). Wraz ze spadkiem ilości wydawanych pozwoleń na budowę wzrasta średnia powierzchnia użytkowa mieszkań.

2004 r		
Rodzaj budynku	Liczba budynków	Powierzchnia użytkowa
Budynki mieszkalne jednorodzinne	95	11866
2005 r		
Rodzaj budynku	Liczba budynków	Powierzchnia użytkowa
Budynki mieszkalne jednorodzinne	84	15707
2006 r		
Rodzaj budynku	Liczba budynków	Powierzchnia użytkowa
Budynki mieszkalne jednorodzinne	77	10001
Budynki mieszkalne o 2 i > mieszk.	1	284

Tabela przedstawiająca ilość wydawanych pozwoleń na budowę

2004 r		
Rodzaj budynku	Liczba budynków	Powierzchnia użytkowa
Hotele	1	1320
Budynki biurowe	1	80
Budynki handlowo-usługowe	10	1755
Budynki transportu i łączności	1	33
Budynki przemysłowe i magazynowe		
Ogólnodostępne obiekty kultury, edukacji zdrowia i sportu	4	5054
Pozostałe budynki niemieszkalne	64	4645
Budynki mieszkalne jednorodzinne	95	11866
2005 r		
Rodzaj budynku	Liczba budynków	Powierzchnia użytkowa
Hotele		
Budynki biurowe	1	590
Budynki handlowo-usługowe	8	1896
Budynki transportu i łączności		
Budynki przemysłowe i magazynowe	2	687
Ogólnodostępne obiekty kultury, edukacji zdrowia i sportu	4	488
Pozostałe budynki niemieszkalne	56	3602
Budynki mieszkalne jednorodzinne	84	15707
2006 r		
Rodzaj budynku	Liczba budynków	Powierzchnia użytkowa

Hotele		
Budynki biurowe	1	140
Budynki handlowo-usługowe	7	4336
Budynki transportu i łączności		
Budynki przemysłowe i magazynowe	3	906
Ogólnodostępne obiekty kultury, edukacji zdrowia i sportu	3	820
Pozostałe budynki niemieszkalne	52	5745
Budynki mieszkalne jednorodzinne	77	10001

Tabela przedstawiająca ilość wydawanych pozwoleń na budowę

Realizacja inwestycji budowlanych w aspekcie planowania przestrzennego

Utrudnieniem w procesie inwestycyjnym pozostaje nadal długotrwałość procedury administracyjnej, na którą znaczący wpływ ma skąpość terenów inwestycyjnych objętych planami zagospodarowania przestrzennego. W przypadku braku planu zagospodarowania inwestor zobowiązany jest uzyskać od wójta lub burmistrza decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub o warunkach zabudowy.

Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego przedstawia poniższa tabela

L.p.	Nazwa planu	Publikacja
Grębów		
1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla "Jamnica" Gmina Grębów.	Dz. U. W. Podkarpackiego z 2006 Nr 148 poz. 2380
2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu stacji paliw "Auto-gaz" w Grębowie.	Dz. U. W. Podka.03.57.1170
3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu obwodnicy miejscowości Grębów Gmina Grębów.	Dz. U. W. Podka.03.7.148
4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego "Grębów - Centrum".	Dz. U. W. Podka.02.9.127
5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego "Jeziórko IV".	Dz. U. W. Podka.99.13.605
Gorzyce		
6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu Gorzyce - Centrum Rekreacyjno-Sportowe w miejscowości Gorzyce.	Dz. U. W. Podka.05.164.3062
7	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego "Trześń-Błonie", terenu położonego w miejscowości Trześń w Gminie Gorzyce.	Dz. U. W. Podka.03.184.3035
8	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Gorzyce.	Dz. U. W. Podka.03.184.3034
9	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Nr 9/2/2003 w Gminie Gorzyce (wieś Wrzawy - Kąty).	Dz. U. W. Podka.03.119.1742

10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Nr 8/1/2003 w Gminie Gorzyce (Gorzyce - Osiedle).	Dz. U. W. Podka.03.119.1741
11	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzyce.	Dz. U. W. Podka.01.85.1500
12	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego drogi dojazdowej i mostu na rzece Łęg w miejscowościach Orliśka i Gorzyce.	Dz. U. W. Podka.01.10.137
13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla "Fantazja" Gminy Gorzyce.	Dz. U. W. Podka.00.87.941
14	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzyce.	Dz. U. W. Podka.00.87.940
Nowa Dęba		
15	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego "Tarnobrzeg II".	Dz. U. W. Podka.05.63.879
16	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pomiędzy ulicami Podleśną i Strażacką w Nowej Dębie.	Dz. U. W. Podka.05.63.878
17	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu Aresztu Śledczego w Nisku, Oddział Zewnętrzny w Chmielowie.	Dz. U. W. Podka.05.59.799
18	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Cygany.	Dz. U. W. Podka.05.59.798
19	Zmiana Nr 2 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przy ul. Leśnej w Nowej Dębie.	Dz. U. W. Podka.03.146.1903
20	Zmiana Nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przy ul. Leśnej w Nowej Dębie.	Dz. U. W. Podka.03.146.1902
21	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przy ul. Leśnej w Nowej Dębie	Dz.U. W. Tarnobrzieskiego z 1998 r. Nr 19, poz. 145
22	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Tarnobrzeg II”	Dz.U. W. Tarnobrzieskiego z 1998 r. Nr 28, poz. 302
23	IV zmiana w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Dęba	Dz.U. W. Tarnobrzieskiego z 1997 r. Nr 11, poz. 159
24	III zmiana w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Nowa Dęba	Dz.U. W. Tarnobrzieskiego z 1997 r. Nr 11, poz. 158
Baranów Sandomierski		
25	Zmiana w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Baranów Sandomierski i osiedla Skopanie	Dz. U. W. Tarnobrzieskiego z 1998 r., Nr 10, poz. 86

26	Zmiana w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Baranów Sandomierski	Dz. U. W. Tarnobrzieskiego z 1998 r., Nr 10, poz. 87
27	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Tarnobrzeg II”	Dz. U. W. Tarnobrzieskiego z 1998 r., Nr 29, poz. 309

Na bieżący rok, głównie za sprawą terenów znajdujących się w obszarze obowiązywania planu zagospodarowania przestrzennego osiedla "Jamnica", przewiduje się znaczący wzrost ilości wydawanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

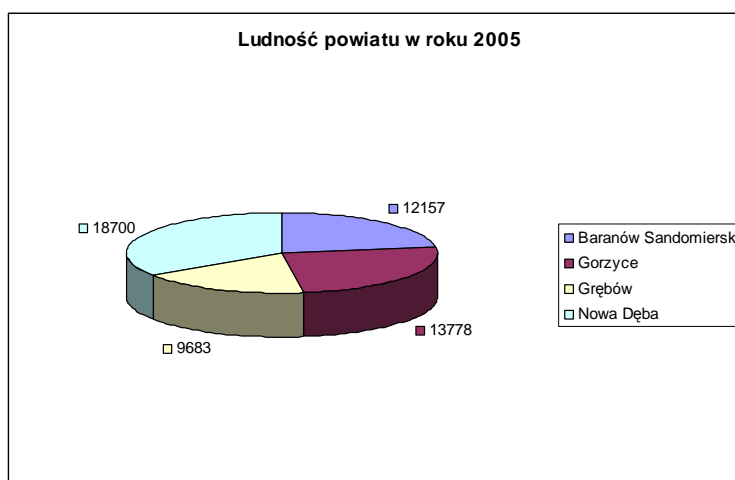
7. STOSUNKI SPOŁECZNE

7.1 Potencjał demograficzny

Analiza danych statystycznych za okres ostatniego 10-lecia (lata 1995 - 2005) dowodzi, że ogólna liczba mieszkańców powiatu tarnobrzeskiego, z niewielką tendencją wzrostową utrzymuje się na poziomie 55 tysięcy osób. Zmiana w liczbie mieszkańców w dużym stopniu spowodowana jest ilością nierejestrowanych migracji oraz może być też wynikiem trudności klasyfikacyjnych w trakcie spisu. Zmiany w ludności poszczególnych gmin w ciągu kolejnych lat prezentuje poniższa tabela:

Stan ludności powiatu tarnobrzeskiego wg gmin (liczba mieszkańców na 31 XII każdego roku)

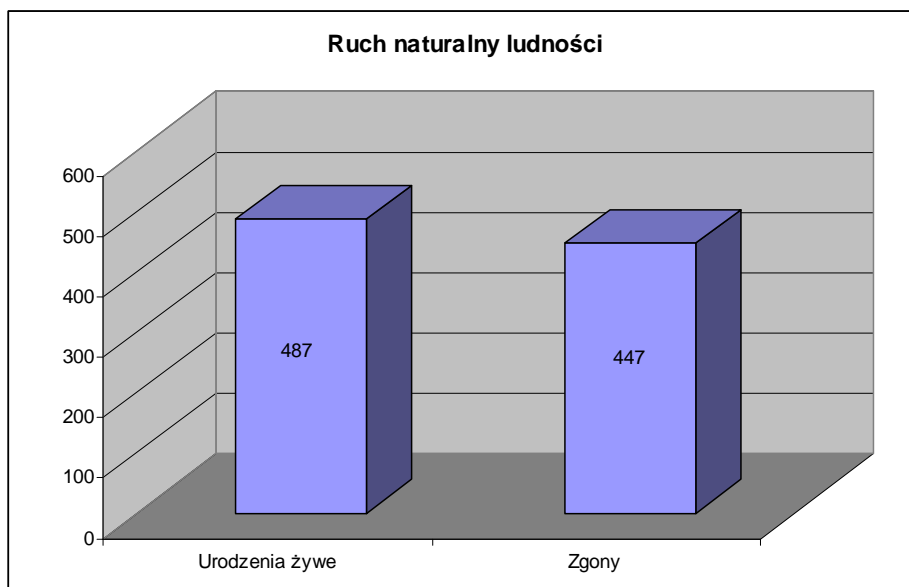
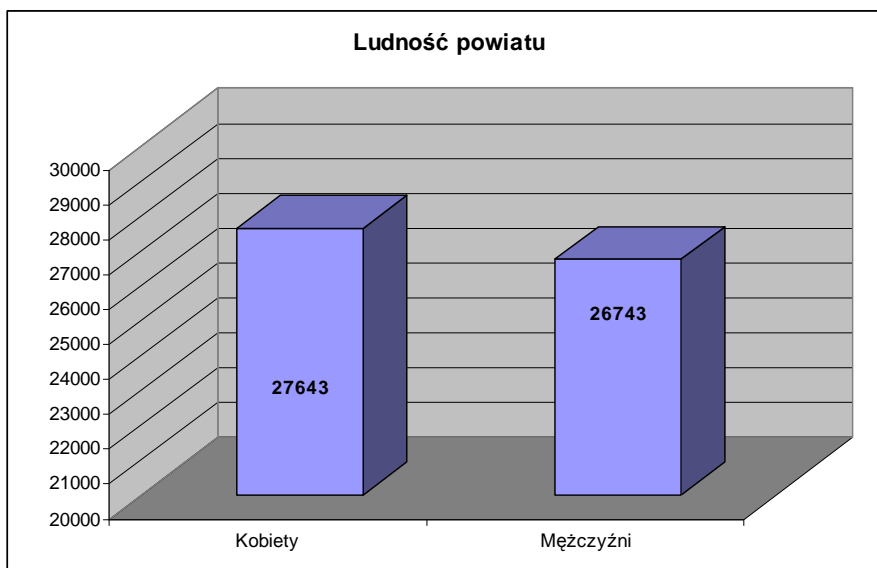
Gmina	2001	2002	2003	2004	2005
Baranów Sandomierski	12268	12290	12324	12225	12157
Gorzyce	13858	13799	13768	13764	13778
Grębów	9629	9628	9649	9688	9683
Nowa Dęba	18849	18797	18806	18742	18700
Powiat ogółem	54604	54514	54547	54419	54318

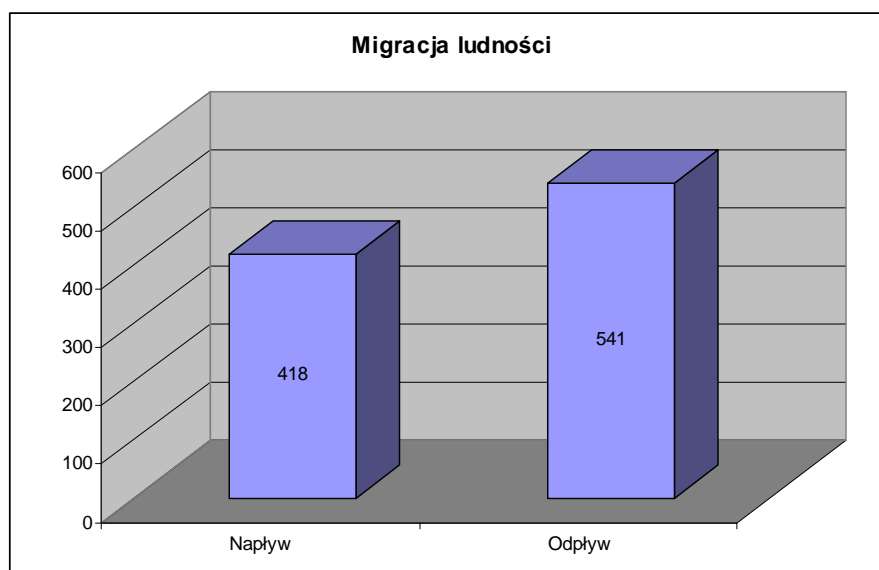

Uzupełnienie danych dotyczących zmian w liczbie mieszkańców powiatu są dane dotyczące struktury wiekowej mieszkańców według głównych grup ekonomicznych.

Struktura wiekowa ludności 2005 r.

Gmina	Wiek przedprodukcyjny			Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny			Wskaźnik obciążenia demograficznego
	Ogółem osób	W tym kobiet	% udziału w skali gminy	Ogółem osób	W tym kobiet	% udziału w skali gminy	Ogółem osób	W tym kobiet	% udziału w skali gminy	
Baranów Sandomierski	2853	1408	23,8	7208	3857	60,1	1930	1265	10,5	66,4
Gorzyce	3158	1585	23,1	9013	4364	66,1	1470	991	10,8	51,4
Grębów	2439	1159	25,1	5678	2684	58,6	1579	1064	16,3	70,8
Nowa Dęba	3953	1919	21,4	11793	5709	63,9	2716	1832	14,7	56,5

7.2. Rynek pracy

Zachodzące na przestrzeni ostatnich lat procesy restrukturyzacji gospodarki wywarły istotny wpływ na kształtowanie się rynku pracy. Dotyczy to również zasobów pracy, jakimi dysponuje region Tarnobrzega. Od dziesięciu lat widoczny jest spadek popytu na siłę roboczą. W 1998 roku w gospodarce miasta zatrudnionych było 15355 osób, w 2005 r. liczba pracujących spadła do 11908 osób tj. o 22%. W powiecie odpowiednio zatrudnionych było 11613 w 1998 roku, a w 2005r. – 7713 – liczba pracujących spadła zatem o 34%.

Pracujący^a w powiecie tarnobrzesckim wg gmin i miście Tarnobrzeg w 2005r. – stan 31.XII

Wyszczególnienie	Ogółem		Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi	
	Ogółem	W tym kobiety			Rynkowe	Nierynkowe
Gmina						
Baranów Sandomierski	1178	768	11	552	245	370
Gorzyce	2748	703	7	1902	461	378
Grębów	707	370	24	239	150	294
Nowa Dęba	3080	1479	46	1578	422	1034
Powiat ogółem	7713	3320	88	4271	1278	2076
Miasto Tarnobrzeg	11908	5626	20	2868	4028	4157
Powiat i miasto razem	19621	8946	108	7139	5306	6233

a – wg faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Źródło:

http://www.stat.gov.pl/urzedz/rzesz/publikacje/rocz_pow_06/rynek_pracy/06p05_01.pdf

Wśród ogółu pracujących w obydwu powiatach kobiety stanowią 45%. W przemyśle i budownictwie pracuje 36%, natomiast 59% jest zatrudnionych w usługach. W sektorze prywatnym pracuje 56% a w publicznym 44% ogółu pracujących, co obrazuje poniższa tabela.

Pracujący w sektorach gospodarki w Tarnobrzegu i w Powiecie Tarnobrzeskim w 2005r. (stan w dniu 31.XII)

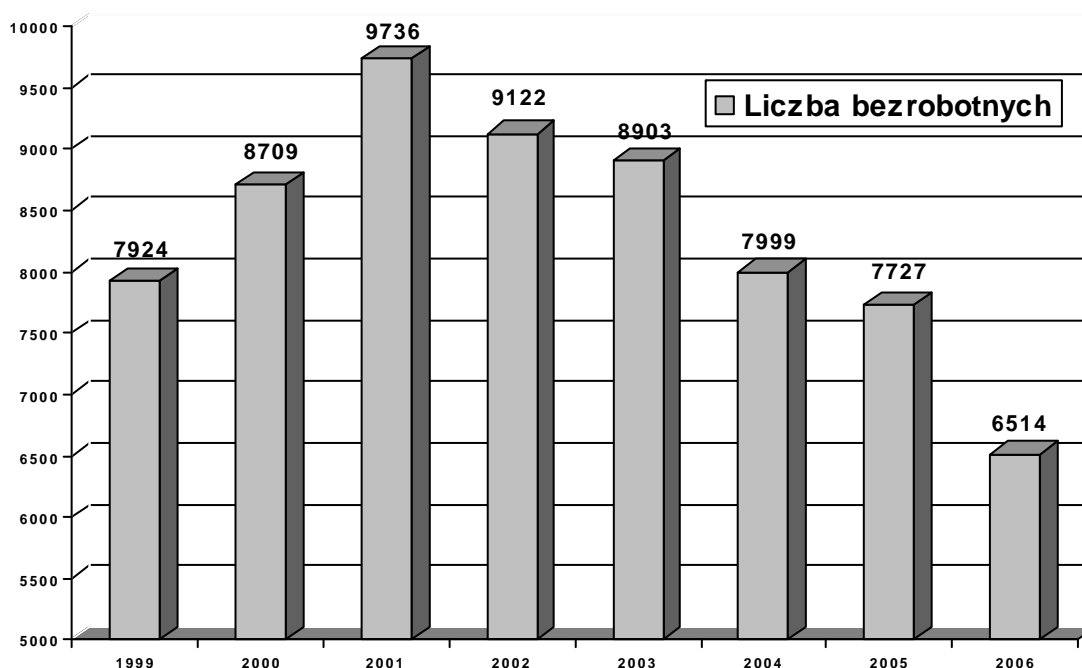
Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor publiczny	Pracujący w % w sektorze publicznym	Sektor prywatny	Pracujący w % w sektorze prywatnym
Powiat tarnobrzesci	11817	3614	31%	8203	69%
Tarnobrzeg	11908	6772	57%	5136	43%
Miasto i powiat razem	23725	10386	44%	13339	56%

Źródło:

http://www.stat.gov.pl/urzedz/rzesz/publikacje/rocz_pow_06/rynek_pracy/06p05_02.pdf

Poziom bezrobocie rejestrowanego

Konsekwencją zmian na rynku pracy było rosnące bezrobocie, które wzrastało dynamicznie do 2001 roku.

Poprawa sytuacji na rynku pracy w regionie tarnobrzeskim mierzona poziomem bezrobocia obserwowana była w końcu 2002 r., kiedy odnotowano niższą dynamikę wzrostu bezrobocia w stosunku do roku 2001 o 3,9% w Mieście Tarnobrzeg i o 8,5% w Powiecie Tarnobrzeskim.

W kolejnych trzech latach następowały dalsze korzystne zmiany w poziomie bezrobocia .

W Mieście Tarnobrzeg w końcu 2003r. poziom ten zmniejszył się w odniesieniu do stanu z końca poprzedniego roku o 2,9% (spadek o 123 osoby), w 2004 r. o 12,4% (spadek o 466 osób), w końcu 2005 r. o 2,1% (spadek o 78 osób), w końcu 2006 o 17,5%.

Analogicznie w Powiecie Tarnobrzeskim o 2% (spadek o 96 osób), w 2004r. o 9,4% (spadek o 438 osób), w końcu 2005r. o 4,6% (spadek o 221 osób), w końcu 2006r. o 15,5%.

Bezrobocie zarejestrowane wg gmin 2002-2006

Gmina	2002	2003	2004	2005	2006
<i>Baranów Sandomierski</i>	965	979	932	929	794
<i>Gorzyce</i>	1119	1122	999	977	853
<i>Grębów</i>	965	941	857	802	694
<i>Nowa Dęba</i>	1721	1632	1448	1334	1139
Powiat ogółem	4770	4674	4236	4042	3480
<i>Miasto Tarnobrzeg</i>	4352	4229	3763	3685	3034
Powiat i miasto razem	9122	8903	7999	7727	6514

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu

Stopa bezrobocia na koniec 2006 r. w Mieście Tarnobrzeg wynosiła 15,3% i zmniejszyła się o 2.6 punktu procentowego w stosunku do roku 2005. Natomiast w Powiecie Tarnobrzeskim wynosiła 16,1% i zmniejszyła się o 2 punkty procentowe w

stosunku do 2005r. Należy jednak podkreślić, że wskaźnika tego nie można porównywać do lat 2002 – 2003 z uwagi na inny sposób liczenia osób aktywnych zawodowo przy Narodowym Spisie Powszechnym w 2002 r.

Stopa bezrobocia w latach 2002-2006

Wyszczególnienie	Bezrobotni	Stopa bezrobocia (w % aktywnych zawodowo)
stan na 31.12.2002 r.		
Miasto Tarnobrzeg	4,4	18,4
Powiat Tarnobrzeski	4,8	17,3
Województwo Podkarpackie	187,5	16,9
Kraj	3217,0	18,1
stan na 31.12.2003 r.		
Miasto Tarnobrzeg	4,2	18,5
Powiat Tarnobrzeski	4,7	17,1
Województwo Podkarpackie	182,5	16,7
Kraj	3175,7	18,0
stan na 31.12.2004 r.		
Miasto Tarnobrzeg	3,8	18,1
Powiat Tarnobrzeski	4,2	19,0
Województwo Podkarpackie	170,3	19,1
Kraj	2999,6	19,1
stan na 31.12.2005 r.		
Miasto Tarnobrzeg	3,7	17,9
Powiat Tarnobrzeski	4,0	18,1
Województwo Podkarpackie	164,0	18,4
Kraj	2773,0	17,6
stan na 31.12.2006r.		
Miasto Tarnobrzeg	3,0	15,3
Powiat Tarnobrzeski	3,5	16,1
Województwo Podkarpackie	145,2	16,5
Kraj	2309,4	14,9

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu

Stałą cechą polskiego, a także i tarnobrzeskigo rynku pracy jest sezonowość. Zarówno poziom jak i stopa bezrobocia wzrasta w I kwartale każdego roku. W zasadzie co roku, w miesiącach wiosennych poziom bezrobocia zmniejsza się wraz z rozpoczynaniem prac sezonowych w budownictwie czy rolnictwie. Również wzrost liczby osób rejestrowanych jako bezrobotne przypada na miesiące rozpoczynające i kończące rok, co związane jest z napływem do bezrobocia osób, którym wygasają umowy, powracających po zakończonych pracach interwencyjnych organizowanych głównie u pracodawców nie będących przedsiębiorcami.

W ostatnich latach następują wyższe odpływy z bezrobocia. W 2005r. w Urzędzie zarejestrowało się 7752 osoby, a z ewidencji wyłączonych zostało 8024 osoby.

Poza skalą bezrobocia istotnym zjawiskiem jest także struktura osób bezrobotnych. Podstawowe dane przedstawia poniższa tabela.

Struktura osób bezrobotnych w Powiecie Tarnobrzesckim w latach 2002-2006

Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006
Stopa bezrobocia	17,3%	17,1%	19,0%	18,1%	16,1%
Kobiety	50,2%	50,8%	53,5%	52,8%	59,3%
Absolwenci szkół ponadpodstawowych	6,7%	6,1%	-	5,5%	5,6%
Niepełnosprawni	1,5%	1,7%	2,0%	1,9%	1,7%
Zamieszkali na wsi	70,5%	70,4%	69,5%	68,9%	64,0%
Bez prawa do zasiłku	82,2%	82,9%	90,0%	88,5%	90,4%
Według grup wiekowych					
24 lata i mniej	28,9%	26,6%	25,0%	23,4	21,0%
25-34	34,1%	35,0%	33,2%	32,4	31,3%
35-44	22,5%	23,1%	23,4%	22,9	23,2%
45-54	13,6%	14,1%	16,9%	18,8	20,7%
55 lat i więcej	0,9%	1,2%	1,6%	2,5	3,8%
Bezrobotni według poziomu wykształcenia					
Wyższe	4,5%	5,2%	5,7%	5,8%	7,9%
Średnim technicznym i zawodowym	21,9%	22,2%	23,1%	23,2%	22,4%
Średnim ogólnokształcącym	4,7%	5,3%	5,7%	5,9%	6,6%
Zasadniczym zawodowym	42,4%	40,0%	39,2%	37,8%	35,3%
Gimnazjalnym i poniższym	26,5%	27,3%	26,3%	27,3%	27,8%
Bezrobotni według stażu pracy w latach					
Bez stażu pracy	22,1%	20,1%	19,6%	21,2%	22,5%
1 rok i mniej	8,0%	8,1%	9,1%	9,0%	9,3%
1-5 lat	25,2%	25,6%	24,8%	24,5%	23,6%
5-10 lat	14,6%	16,2%	15,6%	14,8%	14,0%
10-20 lat	19,7%	19,7%	20,1%	19,0%	19,1%
20-30 lat	9,9%	9,8%	10,1%	10,4%	10,1%
30 lat i więcej	0,5%	0,5%	0,8%	1,1%	1,4%
Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy					
1 miesiąc i mniej	6,0%	6,4%	7,2%	7,1%	6,5%
1-3 miesiące	13,8%	12,6%	13,6%	13,8%	14,0%
3-6 miesięcy	12,1%	12,3%	12,6%	14,8%	12,7%
6-12 miesięcy	15,8%	14,5%	10,1%	12,9%	12,2%
12-24 miesięcy	19,0%	17,9%	17,8%	13,8%	15,2%

Powyżej 24 miesięcy	33,3%	36,0%	38,7%	37,6%	39,4%
---------------------	-------	-------	-------	-------	-------

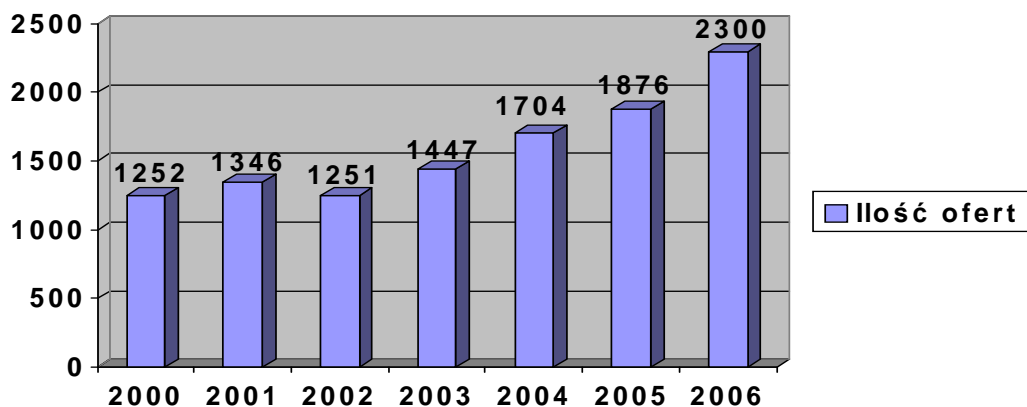
Analiza struktury osób bezrobotnych uwidacznia następujące zjawiska:

- stale wzrasta udział kobiet zarejestrowanych do poziomu 59,3% w 2006r.
- spada odsetek osób zamieszkałych na wsi o 6,5%
- utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych w grupie wiekowej do 34 roku życia – 52,3%
- wrasta udział osób w przedziale wiekowym 45 – 54 lata o 7,1%
- na przestrzeni analizowanego okresu rośnie udział osób z wykształceniem wyższym o 3,4%
- korzystnym zjawiskiem jest spadek udziału osób zarejestrowanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 7,1%
- utrzymuje się wysoki odsetek osób ze stażem zawodowym do 5 lat i wynosi w 2006r. 55,4%
- ponad 54 % ogółu bezrobotnych pozostaje bez pracy przez okres powyżej 12 miesięcy.

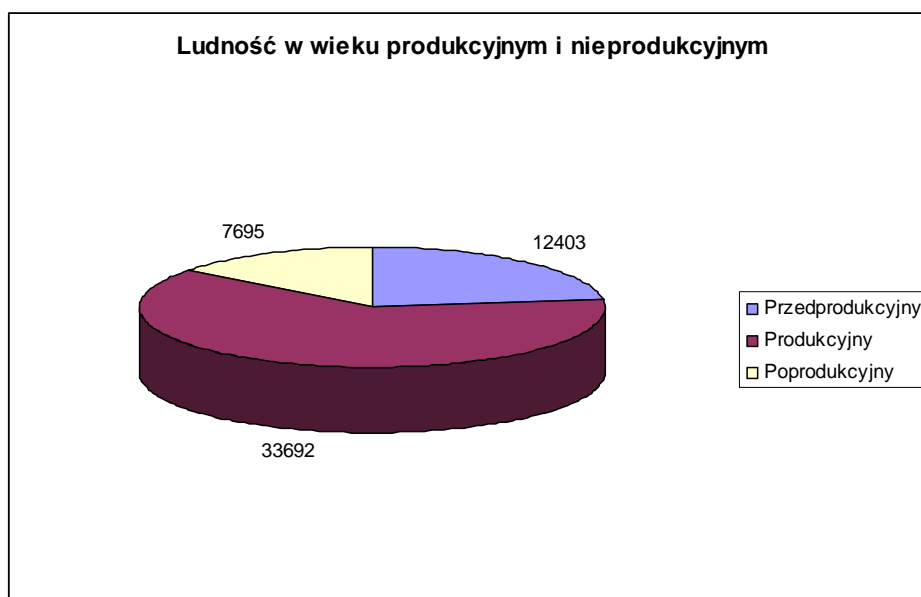
Zwiększa się liczba ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnobrzegu. Wzrost liczby ofert pracy w latach 2002-2006 (bez ofert stażu i przygotowania zawodowego) będących w dyspozycji Urzędu obrazuje wykres 1.

Ilość ofert pracy w latach 2000 – 2006 w regionie tarnobrzeskim.

Ilość ofert w latach 2000-2006

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu

7.3. Edukacja i Kultura

W Powiecie Tarnobrzeskim ponad 10 tysięcy mieszkańców objętych jest różnymi formami kształcenia, opieki i wychowania. Stanowi to ok. 20 % populacji (liczącej w dniu 31.XII 2005 r. -53.790 mieszkańców), oraz 96 % ludności powiatu w wieku przedprodukcyjnym (12 403 osób, GUS - rok 2005).

Bardziej szczegółowe dane, obrazujące zagadnienia dotyczące edukacji w Powiecie, przedstawiono w szerszym kontekście całego regionu województwa podkarpackiego. Z uwagi na bliskie sąsiedztwo i centralne dla Powiatu, położenie gminy Tarnobrzeg, tradycyjnie ukształtowane więzi społeczne i komunikacyjne, w prezentowanym materiale uwzględniono również dane dotyczące miasta Tarnobrzega.

I. Wychowanie przedszkolne w latach 2003 -2006 :

Wyszczególnienie a) rok 2003/2004 b) rok 2004/2005 c) rok 2005/2006	Województwo Podkarpackie	Powiat tarnobrzeski	Gminy miejsko - wiejskie						Gminy wiejskie		M. Tbg
			Baranów Sandom.			Nowa Dęba			Gorzyce	Grębów	
			ogółem	Z tego		ogółem	Z tego				
		miasto	wieś		miasto	wieś					
Placówki ogółem :											
a)	1 192	35	11	3	8	10	4	6	8	6	21
b)	1 302	37	11	3	8	10	4	6	8	8	21
c)	1 304	35	9	3	6	10	4	6	8	8	21
w tym przedszkola :											
a)	415	14	6	2	4	3	3	-	3	2	17
b)	413	15	6	2	4	3	3	-	3	3	17
c)	412	15	6	2	4	3	3	-	3	3	17
Miejsca w przedszkolach :											
a)	32 116	905	270	57	213	285	285	-	250	100	1321
b)	31 840	910	260	52	208	275	275	-	250	125	1341
c)	32 186	910	270	57	213	275	275	-	250	115	1351
Oddziały ogółem:											
a)	2 258	58	14	4	10	20	14	6	16	8	65
b)	2 217	56	11	2	9	20	14	6	16	9	64

c)	2 202	57	11	2	9	20	14	6	16	10	68
w tym w przedszkolach :											
a)	1 358	38	10	2	8	13	13	-	11	4	58
b)	1 325	39	10	2	8	13	13	-	11	5	58
c)	1 336	40	11	2	9	13	13	-	11	5	61
Dzieci ogółem :											
a)	46 366	1 125	289	70	219	376	301	75	298	167	1424
b)	45 370	1 112	251	70	181	381	280	91	301	179	1419
c)	45 290	1 081	254	72	182	383	299	84	293	146	1421
w tym w przedszkolach ;											
a)	31 388	834	252	60	192	290	290	-	201	91	1300
b)	30 917	828	218	55	163	281	281	-	212	117	1316
c)	31 082	824	227	66	161	286	286	-	221	90	1302

Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab.10(46) 2004, 2005,2006

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli liczba placówek przedszkolnych (w tym przedszkoli) utrzymuje się w zasadzie, od 3 lat, na niezmiennym poziomie tak w Powiecie Tarnobrzeskim, jak i mieście Tarnobrzeg; choć systematycznie spada w całym województwie. Nieznacznie zmalała liczba dzieci w przedszkolach (o 10) w roku 2005 w stosunku do 2003 r. i o 44 dzieci w placówkach przedszkolnych ogółem. Największy spadek dotyczył obszarów wiejskich m.i gm.Baranów Sandomierski i gminy Grębów.

II. Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży w latach 2003-2006:

Wyszczególnienie a) rok 2003/2004 b)rok 2004/2005 c)rok 2005/2006	Województwo Podkarpackie	Powiat tarnobrzeski	Gminy miejsko - wiejskie						Gminy wiejskie		M. Tbg
			Baranów Sandom.			Nowa Dęba			Gorzyce	Grębów	
			ogółem	Z tego		ogółem	Z tego				
		miasto	wieś		miasto	wieś					
Szkoły :											
a)	1 214	30	7	1	6	9	3	6	6	8	13
b)	1 192	31	7	1	6	9	3	6	6	9	10
c)	1 181	31	7	1	6	9	3	6	6	9	10
Pomieszczenia:											
a)	10 767	249	60	11	49	68	26	42	64	57	154
b)	10 719	252	62	14	48	71	26	45	63	56	153
c)	10 737	248	62	13	49	70	26	44	57	59	150
Oddziały :											
a)	9 321	231	64	14	50	71	36	35	51	45	169
b)	9 009	225	61	13	48	69	34	35	49	46	158
c)	8 771	219	57	13	44	67	32	35	48	47	152
Uczniowie :											
a)	176 214	4 468	1 077	256	821	1 386	825	561	1 170	835	3 633
b)	167 142	4 250	1 024	242	782	1 309	763	546	1 098	819	3 373
c)	158 388	4 016	962	225	737	1214	695	519	1 046	794	3 156
Absolwenci^{x/}:											
a)	34 203	889	214	45	169	281	172	109	231	163	761
b)	33 371	817	201	46	155	249	153	96	219	148	732
c)	31 705	807	188	46	143	265	158	107	198	156	648

x/ z roku poprzedniego, tj .odpowiednio 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab.1(37) 2004, 2005,2006

Według danych zamieszczonych w tabeli II. w Powiecie Tarnobrzeskim w roku szkolnym 2005/2006 było 31 szkół podstawowych (tj.o 1 więcej niż w roku 2003/2004 – nowa szkoła powstała w gminie Grębów). Jednocześnie odnotować należy spadek

liczby szkół podstawowych w mieście Tarnobrzegu z 13 do 10 oraz w całym województwie podkarpackim z 1214 do 1181 (o 33). Z zestawienia wynika również znaczny spadek liczby uczniów w powiecie, mieście Tarnobrzeg i całym województwie, odpowiednio o 452, 477, 17 826. W badanym okresie w szkołach podstawowych w Powiecie Tarnobrzekim uczyło się więcej dzieci niż w szkołach miasta Tarnobrzega, np. w 2003/2004 w powiecie było 4 468 uczniów, a w mieście 3 633 uczniów, w 2005/2006 w powiecie 4 016 – w mieście 3 156.

III. Gimnazja dla dzieci i młodzieży w latach 2003-2006 :

Wyszczególnienie a) rok 2003/2004 b) rok 2004/2005 c) rok 2005/2006	Województwo Podkarpackie	Powiat tarnobrzeński	Gminy miejsko – wiejskie						Gminy wiejskie		M.Tbg
			Baranów Sandom.			Nowa Dęba			Gorzyce	Grębów	
			ogółem	Z tego		ogółem	Z tego				
	miasto	wieś		miasto	wieś						
Szkoły :											
a)	540	14	4	1	3	5	2	3	2	3	6
b)	535	14	4	1	3	5	2	3	2	3	6
c)	541	14	4	1	3	5	2	3	2	3	6
Pomieszczenia:											
a)	4 084	114	31	9	22	37	23	14	29	17	81
b)	4 225	119	31	9	22	42	24	18	29	17	73
c)	4 261	114	29	8	21	41	24	17	27	17	80
Oddziały :											
a)	4 338	113	27	7	20	31	26	5	27	28	97
b)	4 277	108	27	6	21	32	25	7	26	23	95
c)	4182	106	26	6	20	34	25	9	25	21	92
Uczniowie :											
a)	104 279	2 703	620	157	463	795	663	132	726	562	2358
b)	102 407	2594	621	145	476	779	622	157	671	523	2292
c)	99 416	2 522	603	141	462	788	597	191	623	508	2173
Absolwenci^{x/}:											
a)	35 107	911	200	54	146	261	222	39	251	199	824
b)	34 544	896	195	61	134	264	232	32	251	186	777
c)	33 865	867	203	49	154	250	219	33	241	173	764

x/ z roku poprzedniego, tj .odpowiednio 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab.2(38) 2004, 2005,2006

Analiza danych zawartych w tabeli III wskazuje, że liczba gimnazjów w latach 2003-2006 utrzymywała się na niezmiennym poziomie, a w całym województwie zwiększyła się nawet o 1 gimnazjum. W Powiecie wynosi 14, w mieście tarnobrzeg 6. Niemniej należy odnotować zmniejszającą się wszędzie liczbę gimnazjalistów. I tak w Powiecie , uczniów w roku 2005/2006 było mniej o 181, w mieście Tarnobrzeg o 185, w województwie o 4 863.

Kształcenie ogólne i zawodowe młodzieży w szkołach ponadgimnazjalnych

Zgodnie z wymogami reformy edukacji, w marcu 2002 roku ustalona została w Powiecie nowa sieć szkół, na zasadzie przekształcenia dotychczasowych szkół ponadpodstawowych w ponadgimnazjalne.

Utworzono nowe szkoły i włączono je w struktury istniejących zespołów szkół.

W roku szkolnym 2002/2003, w wyniku wprowadzonych zmian, w ramach zespołów szkół działały : nowe szkoły(szkoły nowego typu), powstałe w wyniku przekształcenia i utworzenia oraz do wygaśnięcia oddziały szkół starego typu i szkoły starego typu, których przekształcenie, zgodnie z kalendarzem reformy edukacji, przypadało na lata 2003- 2005.

Tabele poniżej prezentują materiał odnoszący się zarówno do szkół nowego typu, jak i oddziałów szkół starego typu.

I. Liceum Ogólnokształcące dla młodzieży w latach 2003-2006 :

Wyszczególnienie	Województwo Podkarpackie			Powiat Tarnobrzeski			Miasto Tarnobrzeg		
	2003 /2004	2004 /2005	2005 /2006	2003 /2004	2004 /2005	2005 /2006	2003 /2004	2004 /2005	2005 /2006
a) szkoły ponadpodstawowe									
b) szkoły ponadgimnazjalne									
Szkoły									
a)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
b)	130	135	139	5	5	4	4	4	4
Pomieszczenia									
a)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
b)	1640	1652	1787	33	34	34	50	50	51
Oddziały									
a)	440	5	-	9	-	-	20	1	-
b)	957	1430	1442	19	29	29	37	57	59
Uczniowie									
a)	13 508	120	-	249	-	-	502	22	-
b)	29 557	43 792	44 289	516	770	715	1 082	1 585	1688
Absolwenci^{x/}									
a)	12 644	13 304	-	223	249	-	516	473	-
b)	-	-	14.265	-	-	256	-	-	528

x/ z roku poprzedniego, tj .odpowiednio 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab.4(40) 2004, 2005,2006

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują, że w roku szkolnym 2003/2004 w Powiecie Tarnobrzeskim istniało jeszcze 9 oddziałów liceum ogólnokształcącego z 249 uczniami, jako szkoły ponadpodstawowej (szkoły tzw. starego typu) i 5 LO z 516 uczniami, będącymi szkołami tzw. nowego typu . W roku szkolnym 2005/2006 w powiecie były 4 licea ogólnokształcące (w Nowej Dębie (LO w ZS Nr 2 –bez naboru), Gorzycach, Baranowie Sandomierskim i Grębowie). We wszystkich liceach w powiecie w roku szkolnym 2005/2006 uczyło się 715 uczniów, tj. o 55 mniej niż w roku poprzednim. Z porównania liczby uczniów wynika, że w liceach miasta Tarnobrzega uczyło się więcej młodzieży niż w liceach powiatu. Należy pamiętać, że część młodzieży liceów „tarnobrzeskich” rekrutuje się z obszaru Powiatu Tarnobrzeskiego, natomiast grupa młodzieży „naszych” liceów dojeżdża z sąsiadujących powiatów (mieleckiego, gmina Padew Narodowa, kolbuszowskiego, gmina Majdan Królewski, bądź stalowowolskiego, gmina Zaleszany)..

II. Ponadgimnazjalne Licea Profilowane dla młodzieży w latach 2003- 2006

Wyszczególnienie	Szkoły	Oddziały	Uczniowie		Absolwenci
			ogółem	w tym kl.I	
Województwo Podkarpackie					
Rok 203/2004	95	327	9 835	4 926	-
Rok 2004/2005	96	471	13 894	4 639	-
Rok 2005/2006	86	409	12 049	3 451	4 599
Powiat Tarnobrzeski					
Rok 2003/2004	2	10	254	122	-
Rok 2004/2005	2	14	356	116	-
Rok 2005/2006	2	12	301	86	130
Miasto Tarnobrzeg					

Rok 2003/2004	4	18	521	249	-
Rok 2004/2005	5	27	754	261	-
Rok 2005/2006	4	24	673	197	256

x/ z roku poprzedniego, tj. 2004/2005. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab.5(41) 2004, 2005,2006

W wyniku reformy edukacji powstały nowe typy szkół, tj. 3 - letnie licea profilowane. W powiecie utworzono 2 takie szkoły (obie w Nowej Dębie). Liczba uczniów liceów profilowanych z 254 w roku szkolnym 2003/2004 nieznacznie wzrosła do 301 w 2005/2006.

III. Ponadpodstawowe średnie szkoły zawodowe oraz ponadgimnazjalne technika^{x/} dla młodzieży w roku szkolnym 2003-2006

Wyszczególnienie	Szkoły		Oddziały		Uczniowie				Absolwenci	
	Rok :	Rok	Rok :	Rok	Ogółem		w tym kl.I		Rok :	Rok
	03/04/ 04/05	05/06	03/04/ 04/05	05/06	Rok : 03/04/ 04/05	Rok 05/06	Rok : 03/04/ 04/05	Rok 05/06	03/04/ 04/05	05/06
Województwo Podkarpackie										
a)	85/ 60	-	1155/ 517	-	31737/ 13 755	-	1972/ 31	-	14028 / 16 949	-
b)	148/ 137	168	679/ 977	1 397	20814/ 28 922	40 224	10531/ 11 251	12013	-/-	12 159
Powiat Tarnobrzeski										
a)	2/2	-	20/9	-	513/19 3	-	36/-	-	285/3 04	-
b)	2/22	4	7/10	16	173/26 1	391	90/94	126	-/-	164
Miasto Tarnobrzeg										
a)	6/4	-	52/30	-	1285/6 76	-	116/-	-	479/4 92	-
b)	4/6	5	18/30	43	546/83 8	1 207	294/329	336	-/-	590

x/ z roku poprzedniego, tj.2002/2003, 2003/2004, 2004/2005. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab.6(42) 2004, 2005,2006

W roku 2002 obok tzw. szkół starego typu (szkoły ponadpodstawowe) rozpoczęły funkcjonowanie szkoły nowego typu (szkoły ponadgimnazjalne) , w tym technika i zasadnicze szkoły zawodowe. Jeszcze w latach 2003/2004 i 2004/2005 funkcjonowały obok siebie szkoły ”starego i nowego typu’.

IV. Szkoły zasadnicze (zawodowe) dla młodzieży w latach 2003- 2006:

Wyszczególnienie	Województwo Podkarpackie		Powiat Tarnobrzeski		Miasto Tarnobrzeg	
	a)	b)	a)	b)	a)	b)
Szkoły						
Rok 2003/2004	1	103	-	3	-	3
Rok 2004/2005	-	105	-	3	-	3
Rok 2005/2006	-	98	-	3	-	3
Oddziały						
Rok 2003/2004	36	402	-	12	2	14
Rok 2004/2005	-	535	-	19	-	20

Rok 2005/2006	-	533	-	17	-	22
Uczniowie – ogółem:						
Rok 2003/2004	761	10 781	-	275	37	434
Rok 2004/2005	-	14 199	-	368	-	556
Rok 2005/2006	-	14 157	-	375	-	626
w tym I kl.						
Rok 2003/2004	-	5 852	-	142	-	259
Rok 2004/2005	-	5 566	-	116	-	228
Rok 2005/2006	-	5 433	-	147	-	270
Absolwenci^{x/}						
Rok 2003/2004	7 087	-	169	-	297	-
Rok 2004/2005	725	1 184	-	42	37	79
Rok 2005/2006	-	4 318	-	123	-	170

x/ z roku poprzedniego, tj. 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab3 (36) 2004, 2005,2006

W Powiecie istnieją 3 zasadnicze szkoły zawodowe (w Nowej Dębie, Gorzycach i Grębowie). Zaznaczyć należy rosnącą liczbę uczniów z 275 w roku szkolnym 2003/2004 do 375 w 2005/2006. Wzrost zainteresowania tym typem szkoły widać również w mieście Tarnobrzeg, przy utrzymującej się tendencji spadkowej w całym województwie : z 5 852 uczniów do 5 433.

V. Szkoły Policealne w latach 2003 – 2006 :

Wyszczególnienie	Województwo Podkarpackie	Powiat Tarnobrzeski	Miasto Tarnobrzeg
Szkoły			
Rok szkol.2003/2004	115	6	9
Rok szkol.2004/2005	132	4	10
Rok szkol. 2005/2006	151	4	9
Oddziały			
Rok szkol.2003/2004	445	11	31
Rok szkol.2004/2005	509	10	33
Rok szkol.2005/2006	597	10	37
Uczniowie ogółem			
Rok szkol.2003/2004	11 859	293	616
Rok szkol.2004/2005	13 290	307	657
Rok szkol.2005/2006	14 619	330	792
w tym kl. I			
Rok szkol.2003/2004	7 208	223	303
Rok szkol.2004/2005	7 659	178	321
Rok szkol.2005/2006	8 781	214	452
Absolwenci^{x/}			
Rok szkol.2003/2004	3 385	31	238
Rok szkol.2004/2005	3 616	73	180
Rok szkol.2005/2006	4 415	101	187

x/ z roku poprzedniego, tj. 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab7 (43) 2004, 2005,2006

VI. Szkoły dla dorosłych (ogółem : szkoły zasadnicze zawodowe, LO, średnie szkoły zawodowe) W latach 2003-2006

Wyszczególnienie	Województwo Podkarpackie	Powiat Tarnobrzeski	Miasto Tarnobrzeg
------------------	--------------------------	---------------------	-------------------

Szkoły			
Rok szkol.2003/2004	112	6	9
Rok szkol.2004/2005	116	6	10
Rok szkol. 2005/2006	111	4	8
Oddziały			
Rok szkol.2003/2004	369	16	24
Rok szkol.2004/2005	298	14	25
Rok szkol.2005/2006	264	11	23
Uczniowie ogółem			
Rok szkol.2003/2004	10 137	382	596
Rok szkol.2004/2005	7 557	305	550
Rok szkol.2005/2006	6 931	291	510
w tym kl. I			
Rok szkol.2003/2004	4 115	148	254
Rok szkol.2004/2005	2 081	72	126
Rok szkol.2005/2006	3 101	129	200
Absolwenci^{x/}			
Rok szkol.2003/2004	3 775	221	218
Rok szkol.2004/2005	3 405	111	167
Rok szkol.2005/2006	2 707	105	213

x/ z roku poprzedniego, tj. 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab9 (45) 2004, 2005,2006

W roku 2003, odpowiadając na społeczne zapotrzebowanie utworzono w powiecie nowe szkoły dla młodzieży i dla dorosłych, takie jak :

- w Zespole Szkół Nr 1 – Policealnie Studium Ekonomiczne dla Dorosłych
- w Zespole Szkół Nr 2 : 1) Policealne Studium Informatyczne dla Dorosłych
2) Policealne Studium Elektryczne dla Dorosłych
3) Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych na podb.zsz
4) Policealne Studium Ekonomiczne dla Młodzieży
- w Zespole Szkół w Gorzycach:
 - 1) Policealne Studium Ekonomiczne dla Dorosłych
 - 2) Policealne Studium Informatyczne dla Dorosłych
 - 3) Technikum Ekonomiczne dla Dorosłych

VII. Sieć szkół i placówek w Powiecie Tarnobrzeskim w latach 2003 - 2006

Lp.	Wyszczególnienie	Rok szkolny		
		2003/2004	2004/2005	2005/2006
I.	Placówki ogółem w tym : - przedszkola	35 14	37 15	35 15
II	Szkoły podstawowe	30	31	31
III	Gimnazja	14	14	14
IV	Szkoły ponadgimnazjalne :			
	Zespoły szkół w tym:	3	3	3
	1) licea ogólnokształcące , w tym : samodzielne	5 1	5 1	4 1
	2) liceum profilowane	2	2	2
	3) zasadnicza szkoła zawodowa	3	3	3
	4)ponadpodst. średnia szkoła zawodowa i ponadgimn.technikum	-	2+2	4
	5)centra kształcenia	-	-	-

	ustawicznego			
	6)szkoły policealne	6	4	4
	7)szkoły artystyczne	-	-	-
	8)szkoły medyczne	-	-	-
	9)szkoły niepubliczne			
	10)szkoły dla dorosłych	6	6	4
	11) inne	-	-	-
V	Szkoły i placówki kształcenia specjalnego	1	1	1
VI	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1	1	1
VII	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	1	1	1
VIII	Ośrodki Adopcyjno-Opiekuńcze	-	-	-
IX	Placówki oświatowo-wychowawcze	-	-	-
X	Zakłady Kształcenia Nauczycieli	-	-	-
XI	Placówki Doskonalenia Nauczycieli	-	-	-
XII	Biblioteki pedagogiczne	-	-	-
XIII	Placówki Niepubliczne Kształcenia Ustawicznego	-	-	-

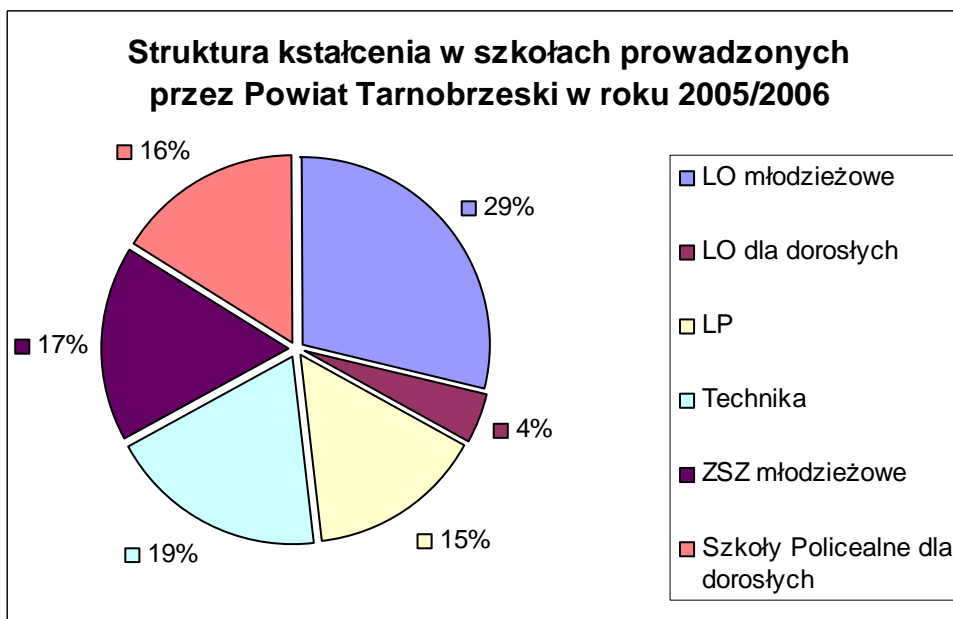
VIII. Liczba uczniów w poszczególnych typach szkół w Powiecie Tarnobrzeskim w latach 2003 – 2006

Liczba uczniów	Rok szkolny		
	2003/2004	2004/2005	2005/2006
Przedszkoli	1.125	1.112	1.081
Szkół podstawowych	4.468	4.250	4.016
Szkół gimnazjalnych	2.703	2.594	2.522
Szkół ponadpodst. i ponadgimnazjalnych	2.656 (2 138 w szkołach dla których ogr.prow.kest Powiat, bez szkół specj.)	2 560 (2 096 w szkołach dla których ogr.prow.kest Powiat, bez szkół specj.)	2 403 (2 027 w szkołach dla których ogr.prow.kest Powiat, bez szkół specj.)
z tego : LO	766	770	715
LP	254	356	301
ZSZ	275	368	375
Techn. ^{x/}	686	454	391
Szkół policealnych	293	307	330
Szkół dla dorosłych	382	305	291
Razem	10.952	10.516	10.022
Liczba ^{xx/} dzieci i młodzieży w wieku od 3 do ukończenia 18 lat, zamieszkała w Powiecie Tarnobrzeskim	12.776	12.310	11.861

x/ ponadpodstawowe średnie szkoły zawodowe oraz ponadgimnazjalne technika.

xx/ źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab 2 (13) 2004, 2005,2006

Jak wynika z powyższego zestawienia we wszystkich typach szkół i placówek systematycznie maleje liczba uczniów.

Rozwój kształcenia zawodowego w Powiecie Tarnobrzесkim.

Liczba uczniów w szkołach (dla których organem prowadzącym jest Powiat Tarnobrzесki)w roku szkolnym 2006/2007 (wg sprawozdań GUS) wynosi 2037, z tego w technikach, zasadniczych szkołach zawodowych oraz innych zawodowych -841 uczniów co stanowi 41 % ogółu uczniów.

Lista zawodów nauczanych w szkołach Powiatu Tarnobrzесkiego – rok szkolny 2006/2007 :

IX. AKTUALNE KIERUNKI KSZTAŁCENIA – ZAWODY - SZKOŁY MŁODZIEŻOWE

Lp	Typ szkoły	Okres nauki	Zawód	Języki obce	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Zespół Szkół Nr 1 Nowa Dęba						
	Technikum	4	technik hotelarstwa	angielski niemiecki	1	22
Zespół Szkół Nr 2 Nowa Dęba						
	Technikum	4	technik mechanik <i>naprawa i obsługa pojazdów samochodowych</i>	angielski niemiecki	4	83
			technik informatyk		1	25
			technik handlowiec		1	20

	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	2 lub 3 lata	mechanik pojazdów samochodowych	rosyjski	3	83
			wielozawodowa /kucharz małej gastronomii, fryzjer, piekarz, sprzedawca, stolarz, murarz, malarz, tapingciarz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, blacharz samochodowy, cukiernik/		3	65
Zespół Szkół Gorzyce						
	Technikum	4 lata	technik mechanik obrabiarki sterowane komputerowo komputerowo wspomaganie projektowania	angielski niemiecki	5	114
			technik ekonomista bankowość, rachunkowość i finanse, organizacja usług organizacja handlu	angielski francuski	4	100
			technik informatyk aplikacje internetowe, sieci komputerowe, bazy danych, multimedia i grafika komputerowa	angielski niemiecki	2	38
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	3 lata	operator obrabiarek skrawających obrabiarki sterowane komputerowo	niemiecki	3	96	
		Ślusarz szerokoprofilowy	niemiecki		17	
		Stolarz szerokoprofilowy z elementami meblarstwa	niemiecki		4	

		2 lub 3 lata	Oddział wielozawodowy / <i>cukiernik, piekarz, kucharz małej gastronomii, fryzjer, sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych/</i>	francuski	3	65
	Technikum Uzupełniające dla młodzieży	3 lata	technik mechanik obrabiarki sterowane komputerowo <i>komputerowe wspomaganie projektowania</i>	angielski niemiecki	1	15
			technik handlowiec			10
Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy Grębów						
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	3 lata	kucharz małej gastronomii	francuski	4	40
			ogrodnik			
	Szkoła Przesposabiająca do Pracy	2-3 lata	pomoc w gospodarstwie domowym	-	6	44

Źródło: materiały Wydziału Oświaty, Zdrowia i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Tarnobrzegu

X. SZKOŁY POLICEALNE DLA DOROSŁYCH

Lp	Typ szkoły	Okres nauki	Zawód	Liczba oddziałów	Liczba słuchaczy
1.	Zespół Szkół Nr 1 Nowa Dęba	2 lata	technik informatyk	3	51
			technik prac biurowych		
2.	Zespół Szkół Nr 2 Nowa Dęba	2 lata	technik informatyk	5	166
			technik handlowiec		
3.	Zespół Szkół Gorzyce	2 lata	technik informatyk / <i>aplikacje internetowe, grafika komputerowa//</i>	2	78

Źródło: materiały Wydziału Oświaty, Zdrowia i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Tarnobrzegu

XI Stan bazy i jej wyposażenia (liczba uczniów korzystających z bazy i wyposażenia):

1. Zespół Szkół Nr 2 w Nowej Dębie posiada:

Do nauczania w zawodzie **technik informatyk** – 2 wyposażone pracownie komputerowe – liczba korzystających 104; oraz podstawowe wyposażenie do nauki w zawodzie **technik handlowiec**, liczba korzystających – 68.

Do nauczania w zawodzie **technik mechanik** – naprawa i eksploatacja pojazdów samochodowych (82 uczniów) oraz w zawodzie (ZSZ) **mechanik pojazdów samochodowych** (83 uczniów) Warsztat Szkolny. Prowadzi *stację diagnostyczną* i posiada jej pełne wyposażenie tzn. analizator spalin, dymomierz, urządzenie rolkowe do sprawdzania skuteczności hamowania, szarpak, urządzenie do kontroli ustawienia kół jezdnych, urządzenie do kontroli ustawienia świateł, przyrząd do kontroli instalacji gazowych, opóźniomierz, przyrząd do kontroli przepuszczalności szyb samochodowych, miernik poziomu dźwięku. Posiada wyposażenie w narzędzia i urządzenia niezbędne do naprawy samochodów.

Placówka obróbki skrawaniem posiada dwie tokarki uniwersalne, dwie frezarki pionowe, piłę ramową , pięć wiertarek stołowych, szlifierkę do płaszczyzn i ostrzałkę. Posiada również niezbędne oprzyrządowanie i urządzenia do w/w obrabiarek.

Placówka spawalni posiada urządzenia do spawania gazowego, elektrycznego i MIG- MAT oraz oprzyrządowanie do nich.

Warsztaty szkolne posiadają uprawnienia OKE do przeprowadzania egzaminów praktycznych dla mechaników pojazdów samochodowych oraz Certyfikat Dozoru Technicznego na prowadzenie Podstawowej Stacji Kontroli Pojazdów.

2. Stan bazy dydaktycznej w Centrum Kształcenia Praktycznego w Gorzycach i jej wyposażenie

1. Zawód „Operator obrabiarek skrawających”

PRACOWNIA OBRABIAREK KONWENCJONALNYCH - WYPOSAŻENIE PRACOWNI:

Stanowiska pracy: tokarki uniwersalne, szlifierki do płaszczyzn, szlifierki do wałków szlifierki do otworów, frezarki narzędziowa, frezarki pionowe, frezarki poziome, strugarka, ostrzałki do narzędzi.

Środki dydaktyczne: narzędzia skrawające: noże tokarskie, wiertła rozwiertaki, itp., wyposażenie specjalne tokarek, narzędzia frezarskie, narzędzia szlifierskie, rzutnik pisma, foliogramy, ekran, narzędzia kontrolno-pomiarowe, plansze poglądowe zestawy ćwiczeniowe do każdego stanowiska pracy.

2. Zawód „Operator obrabiarek skrawających” ze specjalnością: obrabiarki sterowane numerycznie”- zawód szerokoprofilowy

PRACOWNIA OBRABIAREK STEROWANYCH NUMERYCZNIE I PROGRAMOWANIA OBRABIAREK CNC -

Wyposażenie dydaktyczne pracowni zgodne ze standardami określonymi przez MEN, do nauki zawodu Operator obrabiarek skrawających 722(02).

3. Zawód „Ślusarz”

PRACOWNIA OBRÓBKI RĘCZNEJ I MONTAŻU

Wyposażenie dydaktyczne pracowni zgodne ze standardami określonymi przez MEN do nauki zawodu ślusarz 722(03)

4. Zawód „Stolarz”.

PRACOWNIA TECHNOLOGII PRZETWÓRSTWA DREWNA

Wyposażenie dydaktyczne pracowni zgodne ze standardami określonymi przez MEN, do nauki zawodu stolarz 742(01).

5. Zawód: „Technik Mechanik” – specjalność: obróbka skrawaniem, specjalizacja: programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie

Wyposażenie dydaktyczne pracowni zgodne ze standardami określonymi przez MEN do nauki zawodu Technik mechanik 311(20).

114 uczniów zasadniczej szkoły zawodowej oraz 112 uczniów technikum mechanicznego korzysta z bazy CKP w Gorzycach i jej wyposażenia.

3. Zespół Szkół w Gorzycach :

- 1) w pełni zabezpiecza kształcenie w zakresie szkolenia praktycznego w zawodach, w których praktyczna nauka zawodu, w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, odbywa się na bazie CKP
- 2) wystarczająca baza do kształcenia w zakresie realizacji obowiązujących podstaw programowych we wszystkich niżej wymienionych zawodach .
- 3) dobry i bardzo stan bazy i wymagane kwalifikacje w zakresie kształcenia w zakładach rzemieślniczych i innych, w oddziale wielozawodowym zasadniczej szkoły zawodowej.

I. Baza Centrum Kształcenia Praktycznego w Gorzycach :

- technik mechanik 114 uczniów
- operator obrabiarek skrawających 95 uczniów
- ślusarz: 15 uczniów
- stolarz: 4 uczniów

RAZEM: 228 uczniów

II. Baza zakładów rzemieślniczych i uspołecznionych

[w ramach tzw Oddziału Wielozawodowego]

- Zawody: cukiernik, piekarz, kucharz małej gastronomii, fryzjer, sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych, łącznie 68 uczniów
- technik informatyk : firmy informatyczne - 78 słuchaczy
- technik ekonomista i handlowiec [zakłady typu :banki, hurtownie , sklepy itp. a także na bazie szkoły /praktyki zawodowe/
- technik ekonomista : 29 uczniów (zajęcia praktyczne w szkole)

Przedmioty zawodowe i ogólnozawodowe (teoretyczne) i specjalizujące

- a) baza Zespołu Szkół w Gorzycach (częściowo także baza CKP w Gorzycach)

- technik mechanik 114 uczniów
- operator obrabiarek skrawających 95 uczniów
- ślusarz: 15 uczniów
- stolarz: 4 uczniów

RAZEM: 228 uczniów

- b) baza CKU w Stalowej Woli i inne CKU :

Zawody: cukiernik, piekarz, kucharz małej gastronomii, fryzjer, sprzedawca,

- mechanik pojazdów samochodowych. Łącznie 68 uczniów
- c) baza szkoły :
- technik ekonomista	100 uczniów
- technik handlowiec	9 uczniów
RAZEM:	109 uczniów
- d) baza szkoły :
- technik informatyk	38 po gimnazjum
	78 po liceum (PSI)
RAZEM:	116 uczniów i słuchaczy

4. **Zespół Szkół Nr 1 w Nowej Dębie** posiada dwie pracownie komputerowe z których m.in. korzysta 22 uczniów Technikum, kształcących się w zawodzie technik hotelarstwa.

5. **Baza lokalowa warsztatów szkolnych SOSzW w Grębowie**

1. Dla klas ogrodnik i klas przysposabiających –dwie klaso-pracownie, dwie szklarnie (parapetowa i gruntowa), działki produkcyjne (jako grunty orne pod uprawę warzyw na potrzeby stołówki internackiej), park wokół pałacu, rabaty przyszkolne, sad jabłoniowy.

2. Dla klas kucharz małej gastronomii – stołówka w internacie. 85 stanowisk pracy.

Warsztaty wyposażone są w podstawowy sprzęt i urządzenia potrzebne do realizacji programu nauczania zajęć praktycznych. Uczniowie mają możliwość zaznajomienia się z obsługą :

Ogrodnik: maszyny ciągnikowe, obsypnik-pielacz, kopaczka do warzyw, pług ciągnikowy, kultywator, opryskiwacz, maszyny ręczne – pilacze, siewniki, opryskiwacz plecakowy, narzędzia proste : szpadle, grabki, narzędzia do pielęgnacji.

Kucharz: - **Stołówka internacka;** pomieszczenie do obróbki warzyw, maszyna do obierania warzyw, zlewozmywak, szafki, stół. **Kuchnia właściwa:** kuchnia gazowa, patelnia elektryczna, taboret gazowy, kocioł na wodę, zlew, stoły garmazeryjne, lodówki, szafki, naczynia. **Pomieszczenie do zmywania naczyń :** zlew, maszyna do mycia naczyń, zmywarka, szafy na czyste naczynia. **Pomieszczenia magazynowe :** magazyn spożywczy, magazyn na kiszonki, pokój socjalny dla uczniów, jadalnia.

Klasopracownia gastronomiczna : szafki, stół garmazeryjny, kuchnia gazowa, elektryczna, zlewozmywak, lodówka, zmywarka, naczynia, drobne urządzenia elektryczne.

Liczba uczniów korzystających 84.

Szkoły niepubliczne

Na terenie Powiatu Tarnobrzeskiego funkcjonują 4 szkoły niepubliczne, prowadzone przez osoby fizyczne.

Są to : Uzupełniające Niepubliczne Zaoczne Technikum Mechaniczne dla Dorosłych, Uzupełniające Niepubliczne Zaoczne Technikum Handlowe dla Dorosłych, Niepubliczna Zaoczna Policealna Szkoła Zawodowa dla Dorosłych, Uzupełniające Niepubliczne Zaoczne Technikum Odlewnicze dla Dorosłych. Szkoły zlokalizowane są w Gorzycach. Liczba uczniów ogółem wynosiła w latach 2004/2005, 2005/2006 i 2006 /2007 odpowiednio 224, 221.143 (w bieżącym roku brak było naboru do Niepublicznej Zaocznej Policealnej Szkoły dla Dorosłych. W roku szkolnym 2004/2005 funkcjonowało jeszcze w Nowej Dębie Niepubliczne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące z 19 uczniami.

Kadra pedagogiczna

I. Liczba nauczycieli (w przel. na pełne etaty) wg stopni awansu zawodowego, zatrudnieni w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Tarnobrzescki :

Wyszczególnienie	R o k			
	2002	2003	2004	2005
Ogółem	210,08	216,39	210,30	206,63
Z tego: stażyści	20,55	14,56	12,69	13,10
kontraktowi	36,00	32,67	37,50	36,21
mianowani	136,03	123,43	105,86	97,09
dyplomowani	17,50	45,73	54,25	60,23

Zródło: dane Wydziału Oświaty, Zdrowia i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Tarnobrzegu.

Szkoły i placówki oświatowe na terenie Powiatu Tarnobrzesckiego nie odczuwają braku wyspecjalizowanej kadry nauczycielskiej, pomimo systematycznie malejącej liczby nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty)

II. Liczba nauczycieli (w przel na pełne etaty) zatrudnionych w szkołach i placówkach dla których organem prowadzącym jest Powiat Tarnobrzescki, w wg poziomu wykształcenia:

Wyszczególnienie	R o k			
	2002	2003	2004	2005
Ogółem	210,08	216,39	210,30	206,63
Z tego:				
Dr lub dr hab.;; mgr z przyg. pedagog.	168,70	181,62	183,49	184,07
Mgr bez przyg. pedagog., licencjat/ inż. Z przyg. pedagog.	20,05	17,42	13,81	6,56
Licencjat bez przyg. pedagog.;; kolegium nauczyc. j.obcych	4,33	2	1	0
Pozostałe kwalifikacje	16,00	15,35	12	6

Zródło: dane Wydziału Oświaty, Zdrowia i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Tarnobrzegu.

Jak wynika z powyższego zestawienia, liczba nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty) w szkołach prowadzonych przez Powiat Tarnobrzescki, w roku 2005 wynosiła 206,63 i była mniejsza niż w roku 2002 o 3,45 etatu.

W latach 2002 – 2005 zwiększyła się liczba nauczycieli legitymująca się najwyższym poziomem wykształcenia: z 168,70 w roku 2002 do 184,07 w 2005 r.

Szkolnictwo wyższe

Szkoły wyższe w latach 2003-2005 :

Wyszczególnienie	Szkoły	Studenci			Absolwenci x/
		Razem	W tym studiów		
			dziennych	zaocznych	
Województwo Podkarpackie					
a) rok 2003	17	77 453	37 561	39 452	15 393
b) rok 2004	17	78 589	40 286	37 958	17 886
c) rok 2005	17	78 394	40 567	37 717	18 190
Miasto Tarnobrzeg					
a) rok 2003	1	1 762	1 039	723	-
b) rok 2004	1	2 412	1 565	847	126
c) rok 2005	1	2 901	1 957	944	340

x/ z roku poprzedniego, tj.: 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab.8(44) 2004, 2005,2006

Na obszarze Powiatu Tarnobrzeskiego brak szkół wyższych bądź ich filii.

Szkoły wyższe znajdują się w powiatach sąsiadujących, tj. miastach: Tarnobrzeg (przede wszystkim Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J. Tarnowskiego) i Stalowa Wola (Katolicki Uniwersytet Lubelski) oraz w Sandomierzu (woj. świętokrzyskie).

Dalsze ośrodki akademickie wybierane przez młodzież to : Rzeszów, Kielce, Kraków Lublin, Warszawa.

KULTURA i WYPOCZYNEK

Powiat Tarnobrzeski nie przejął z dniem 1 stycznia 1999 r. żadnej placówki kulturalnej (ośrodka kultury, muzeum, galerii, biblioteki czy ośrodka sportu i rekreacji) i do dnia dzisiejszego nie dysponuje w tym zakresie żadną własną bazą instytucjonalną, merytoryczną czy organizacyjną.

Bazę materialną dla upowszechniania kultury stanowią w Powiecie miejsko - gminne i gminne ośrodki kultury w Nowej Dębie, Baranowie Sandomierskim, Gorzycach i Grębowie, w ramach których funkcjonują również publiczne biblioteki.

Ośrodki mają bogaty dorobek artystyczny w ruchu amatorskim oraz edukacji dzieci i młodzieży. Realizację zadań gwarantuje doświadczona i zaangażowana kadra zawodowa.

Strategia samorządu powiatu tarnobrzeskiego w zakresie wspierania rozwoju kultury w ujęciu wieloletnim zakładała przede wszystkim podtrzymywanie miejscowego dziedzictwa, którym jest kultura lasowiacka oraz wykorzystanie wartości tej kultury i dziedzictwa dla rozwoju powiatu.

Wobec braku samodzielnej jednostki kulturalnej, w minionym okresie Powiat wspierał rozwój tej dziedziny m.in. poprzez dofinansowywanie imprez ujętych w Rocznym Ramowym Kalendarzu Imprez Kulturalnych a także poprzez : współpracę z organizacjami pozarządowymi, dofinansowywanie publikacji o charakterze naukowym, historycznym zwłaszcza dotyczącym Powiatu Tarnobrzeskiego; udzielaniu pomocy finansowej amatorskim zespołom pieśni i tańca, przyznawaniu nagród zasłużonym twórcom ludowym, promowaniu miejscowej kultury w piśmie samorządowym „Głos Powiatu Tarnobrzeskiego”, wydawaniu materiałów promocyjnych (informatora, kalendarzy, gadżetów, map), itp.

I tak w minionym okresie między innymi :

- 1) wydawano i kolportowano corocznie kalendarze imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych organizowanych w Powiecie,
- 2) promowano w Powiecie, w województwie i w kraju, nagradzano twórczość

zasłużonych artystów ludowych z okazji jubileuszków, np.: w 2003 r. - XX lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Skopanie”, w 2005r:

- w Gminie Gorzyce: 30-lecie Orkiestry Dętej i Kapeli Ludowej, 25-lecie Zespołu Folklorystycznego „Malwa”, z Wrzaw,
- w Gminie Grębów 30-lecie Zespołu „Wydrzowianie” z Wydrzy,
- w Mieście i Gminie Nowa Dęba 55-lecie Orkiestry Dętej.

Wyróżniano osoby szczególnie zasłużone dla powiatu i regionu. Np. w roku 2005 byli to: Benedykt Budziło, Stanisław Gołębiowski, Ryszard Kiper.

- 3) wzbogacano księgozbiory bibliotek: szkolnych, placówek oświatowych, domów opieki społecznej i Szpitala Powiatowego poprzez pozyskanie dużej ilości woluminów jako daru Biblioteki m.st. Warszawy, a także zakup encyklopedii, słowników itp.
- 4) współpracowano ze stowarzyszeniami np. przy sporządzaniu wniosków o pozyskanie zewnętrznych środków finansowych, promowano i nagradzano także sportowców i ich trenerów za osiągnięte wyniki sportowe, np.:
 - corocznie samorząd powiatowy dofinansowywał podsumowanie współzawodnictwa sportowego szkół z terenu Powiatu Tarnobrzeskiego, organizowanego przez Powiatowy Grodzko-Ziemski Szkolny Związek Sportowy w Tarnobrzegu .
 - W roku 2005, ogłoszonym Międzynarodowym Rokiem Sportu i Wychowania Fizycznego, dwóch trenerów z terenu Powiatu Tarnobrzeskiego zostało laureatami ogólnopolskiego konkursu „Mistrzowie sportu, mistrzowie życia” i uzyskując honorowy tytuł: Mistrz Sportu – Mistrz Życia.
- 5) prowadzono rejestr Uczniowskich Klubów Sportowych i Ludowych Zespołów Sportowych,
- 6) udzielano poparcia stowarzyszeniom w staraniach o pozyskanie sprzętu sportowego z zewnątrz (głównie z MEiS), a także udzielono wsparcia w doposażeniu klubów sportowych
- 7) w latach 2002, 2003, 2004 opracowywano corocznie ramowe kalendarze imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych o charakterze ponadgminnym i dofinansowywano je ze środków budżetu Powiatu :

RAMOWY KALENDARZ IMPREZ KULTURALNYCH POWIATU TARNOBRZESKIEGO

Lp	nazwa imprezy	termin realizacji
1.	Świat w Kolorach Tęczy - Konkurs Plastyczny i Wystawa Pokonkursowa	marzec - maj
2	Konkurs Plastyczny - Malujemy Pastelami	marzec-maj
3.	Mieć jak rzeka swoje źródło - Przegląd Amatorskich Zespołów Folklorystycznych	maj -czerwiec
4.	Powiatowy Piknik Folkloru	lipiec
5.	Dożynki Powiatowe	sierpień -wrzesień
6.	Dni Działkowca	wrzesień
7.	Ogólnopolski Festiwal „Dziecko w Folklorze”	październik
8.	Barbórkowa Drama Teatralna	listopad-grudzień

RAMOWY KALENDARZ IMPREZ SPORTOWO-REKREACYJNYCH POWIATU TARNOBRZESKIEGO

lp.	impreza	planowany termin
-----	---------	------------------

1.	Powiatowa Licealiada	wg odrębnego harmonogramu
2.	Okręgowe Mistrzostwa Szkolnych Drużyn Ratownictwa PCK	maj
3.	Powiatowe eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju „Młodzież zapobiega Pożarom”	maj
4.	Dzień Dziecka w Skopaniu, Gorzycach i Grębowie	czerwiec
5.	Powiatowe Zawody Wędkarskie o tyt. ”Największego drapieźnika Powiatowego „	czerwiec-lipiec
6.	Puchar Ziemi Tarnobrzeskiej w Akrobatyce Sportowej	czerwiec - lipiec
7.	Podkarpacki Miting w Biegach Przełajowych	wrzesień
8.	Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze	wrzesień
9.	Powiatowy Turniej Badmintona	wrzesień
10.	Bieg Nadwiślański im.A.Freyera	październik
11.	Dni Honorowego Krwiodawstwa	listopad
12.	Turniej o Puchar Św.Mikołaja w Akrobatyce	grudzień
13.	Św.Mikołaj w Skopaniu, Gorzycach i Grebowie	grudzień

8) Od roku 2005 realizacja zadań m.in.w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz sportu przebiega w Powiecie Tarnobrzeskim w oparciu o:

- 1) roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi (przyjęty uchwałami Rady Powiatu Nr XIX/103/2004 z 26 października 2004 r. , Nr XXII/118/2005 z dnia 30 marca 2005r.i Nr XXVIII/162/2005 z dnia 29 grudnia 2005 r.),
oraz
- 2) szczegółowe zasady i tryb przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na realizację w roku 2005 i 2006 zadań z zakresu upowszechniania kultury i sztuki oraz ochrony dóbr kultury i tradycji narodowych, kultury fizycznej i sportu w wymiarze amatorskim, krajoznawstwa, organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych, ochrony i promocji zdrowia, działań profilaktycznych na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego (przyjęte uchwałami nr 6/23 z dnia 31 marca 2005r.i nr 2/2 z 8 lutego 2006 r.Zarządu Powiatu Tarnobrzeskiego).

I. Biblioteki publiczne w latach 2003 – 2005. a) Stan w dniu 31.XII

Wyszczególnienie	Placówki biblioteczne ^{ab}		Księgozbiór w tys. woluminów ^a	Czytelnicy ^b	Wypożyczenia w woluminach ^{bc}		Liczba ludności na plac.bibl. ¹
	ogółem	w tym biblioteki i filie			w tys.	na 1 czytelnika	
Województwo Podkarpackie							
a) rok 2003	751	704	8789,7	427504	8586,8	20,1	2793
b) rok 2004	748	701	8776,0	422150	8175,0	19,4	2805
c) rok 2005	746	700	8842,4	413567	7825,2	18,9	2813
Powiat Tarnobrzeski							
a) rok 2003	19	18	222,3	8905	150,1	16,9	2845
b) rok 2004	18	17	222,2	9117	147,7	16,2	2993
c) rok 2005	18	17	223,5	8709	145,4	16,7	2988
Gminy miejsko-wiejskie:							

1) Baranów Sand.							
a) rok 2003	4	4	50,1	1417	24,3	17,1	3043
b) rok 2004	4	4	50,6	1429	26,2	18,3	3020
c) rok 2005	4	4	51,9	1441	26,5	18,4	2998
W tym : - miasto:							
a) rok 2003	1	1	21,0	553	10,7	19,3	1456
b) rok 2004	1	1	21,2	562	12,6	22,4	1446
c) rok 2005	1	1	21,9	569	11,8	20,7	1451
- wieś:							
a) rok 2003	3	3	29,1	864	13,6	15,8	3571
b) rok 2004	3	3	29,4	867	13,6	15,7	3545
c) rok 2005	3	3	30,0	872	14,7	16,9	3513
2) Nowa Dęba							
a) rok 2003	4	4	65,6	3110	48,9	15,7	4626
b) rok 2004	4	4	64,8	3436	48,8	14,2	4613
c) rok 2005	4	4	64,6	3257	48,4	14,9	4615
W tym: - miasto:							
a) rok 2003	2	2	45,6	2500	36,2	14,5	5737
b) rok 2004	2	2	45,8	2816	36,4	12,9	5722
c) rok 2005	2	2	45,7	2673	37,0	13,9	5716
- wieś							
a) rok 2003	2	2	20,0	610	12,7	20,8	3515
b) rok 2004	2	2	19,0	620	12,4	20,1	3504
c) rok 2005	2	2	18,9	584	11,4	19,5	3515
Gminy wiejskie							
Gorzyce							
a) rok 2003	5	5	54,7	2371	44,7	18,9	2755
b) rok 2004	4	4	54,3	2306	42,2	18,3	3421
c) rok 2005	4	4	54,6	2209	41,0	18,5	3410
Grębów							
a) rok 2003	6	5	51,9	2007	32,2	16,0	1602
b) rok 2004	6	5	52,5	1946	30,5	15,7	1611
c) rok 2005	6	6	52,4	1802	29,5	16,4	1616
Miasto Tarnobrzeg							
a) rok 2003	7	7	192,0	15870	303,8	19,1	7187
b) rok 2004	7	7	192,7	14801	303,6	20,5	7148
c) rok 2005	8	8	198,4	14969	291,8	19,5	6264

b) łącznie z punktami bibliotecznymi, c) bez wypożyczeń międzybibliotecznych. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab.1(50) 2004, 2005,2006

Na terenie Powiatu funkcjonuje 18 placówek bibliotecznych w tym 17 bibliotek (łącznie z ich filiami). Na przestrzeni ostatnich trzech lat jedynie w Gorzycach zmniejszyła się liczba bibliotek o 1 filię. Zauważyć należy spadek liczby wypożyczeń ogółem oraz wzrost liczby ludności ogółem przypadających na 1 placówkę biblioteczną (filie).

Na przestrzeni ostatnich 3 lat nieznacznie wzrósł zasób woluminów.

II. Muzea w latach 2003-2005. Stan w dniu 31.XII.

Wyszczególnienie	Muzea	Muzealia	Wystawy		Zwiedzający muzea w tys.	
			własne	obce	ogółem	W tym młodzież szkolna ^x
Województwo Podkarpackie						
a) rok 2003	33	535 464	155	64	778,5	345,1
b) rok 2004	33	539 034	136	85	786,9	346,7
c) rok 2005	34	550 133	174	97	778,2	345,9
Powiat Tarnobrzęski						
a) rok 2003	1	319	-	4	42,0	13,1

b) rok 2004	1	320	1	3	35,6	10,7
c) rok 2005	1	320	1	4	46,8	10,8
Miasto Tarnobrzeg						
a) rok 2003	1	5189	4	-	2,0	1,9
b) rok 2004	1	5510	5	-	1,7	1,5
c) rok 2005	1	5693	4	-	1,7	1,5

x – zwiedzający w zorganizowanych grupach. Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab.2 (51) 2004, 2005,2006.

Na ofertę kulturalną składają się również zbiory muzeum, przede wszystkim Muzeum Wnętrz Zamkowych, które usytuowane jest w najważniejszym w powiecie zabytku, renesansowym zamku w Baranowie Sandomierskim.

W powiecie znajdują się ponadto zabytkowe kościoły, dwory i dworki, plebanie, dawne zagrody wiejskie, przydrożne kapliczki i stare cmentarze.

III. Kina stałe w latach 2003 – 2005 (stan w dniu 31.XII)

Wyszczególnienie	Kina	Miejsca na widowni	Ludność na 1 miejsce	Seanse	Widzowie w tys.
Województwo Podkarpackie					
a) rok 2003	42	12 049	174	22 203	609,0
b) rok 2004	38	11 489	183	22 927	1 018,0
c) rok 2005	39	11 624	180,5	20 717	663,0
Powiat Tarnobrzesci					
a) rok 2003	1	221	245	55	0,8
b) rok 2004	1	221	244	45	2,2
c) rok 2005	1	220	244,5	14	0,4
Miasto Tarnobrzeg					
a) rok 2003	1	249	202	1005	28,4
b) rok 2004	1	249	201	1392	38,1
c) rok 2005	1	249	201,3	862	22,3

Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab..3 (52) 2004, 2005,2006.

Jak wynika z powyższego zestawienia, kina w powiecie nie zajmują poczesnego miejsca w ofercie kulturalnej.

Sport w Powiecie Tarnobrzescim

Na obszarze Powiatu występują w zasadzie wszystkie dziedziny sportu, tj: amatorski, wyczynowy, zawodowy, szkolny i wiejski.

Sport szkolny zorganizowany jest w 30 szkolnych klubach sportowych i 20 uczniowskich klubach sportowych. Szkolne Kluby Sportowe (nie posiadające osobowości prawnej) na szczeblu Powiatu zrzeszone są w Powiatowym Grodzko-Ziemijskim Szkolnym Związku Sportowym.

Do najpopularniejszych dyscyplin sportowych należą: lekka atletyka, badminton, akrobatyka, piłka ręczna dziewcząt, piłka nożna.

Młodzieżowy sport wyczynowy uprawiany jest w :

- Klubie Sportowym „Stal” Nowa Dęba,
 - Klubie Sportowym „Wisn” Skopanie,
 - Klubie Sportowym „Tłoki” Gorzyce
- oraz Uczniowskim Klubie Sportowym „Sokół” i Uczniowskim Klubie Sportowym „Donic” w Gorzycach.

Sport wiejski reprezentują przede wszystkim Ludowe Zespoły Sportowe. Obecnie na terenie Powiatu działa 16 LZS- ów.

Baza sportowa - według g stanu na koniec 2001 r. i 2005 r. :

Lp	Wyszczególnienie	XII. 2001r.	XII. 2005r.
I.	OBIEKTY	ilość	
1.	Liczba stadionów piłkarskich	-	6
2.	Liczba stadionów lekkoatletycznych	-	1
3.	Boiska sportowe - do piłki ręcznej, koszykówki, siatkówki	61	66
4.	Sale gimnastyczne o wymiarach 12 x 24	21	26
5.	Sale gimnastyczne o wymiarach większych niż 12 x 24	1	3
6.	Baseny kryte	-	-
7.	Baseny otwarte	1	1
8.	Inne obiekty sportowe : kort tenisowy	2	2

źródło: informacje urzędów miast i gmin, urzędów gmin

KLUBY SPORTOWE

Liczba młodzieży objętej szkoleniem sportowym ok.1616 (stan na koniec XII.2005r.), przy czym stan na początku 2002r.(koniec 2001 r.) r. wynosił ogółem ok. 1.712.

Gmina/ Nazwa Klubu	XII.2001 r.	XII.2005r.
	liczba młodzieży	
Miasto i Gmina Baranów Sandomierski	310	315
1. Klub Sportowy „Wisła” w Skopaniu	100	110
2. Parafialny Klub Sportowy „Wisła” Baranów Sandomierski	70	60
3. Ludowy Zespół Sportowy w Woli Baranowskiej	50	50
4. Ludowy Zespół Sportowy w Knapach	40	40
5. Ludowy Zespół Sportowy w Dąbrowicy	50	55
Miasto i Gmina Nowa Dęba :	882	764
1. Ludowy Zespół Sportowy w Cyganach	62	39
2. Ludowy Zespół Sportowy w Chmielowie	59	66
3. Ludowy Zespół Sportowy w Jadachach	57	42
4. Ludowy Zespół Sportowy w Tarnowskiej Woli	61	51
5. Miejski Klub Sportowy „STAL” w Nowej Dębie	450	410
6. Uczniowska Sekcja Piłki Siatkowej	70	42
7. Uczniowski Klub Sportowy „Sprinter” ZSZ	50	41
8. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy w Rozalinie	30	28
9. Klub Kyokushin Karate	43	45
Gmina Grębów :	150	160
1. Ludowy Zespół Sportowy w Grębowie	bd	50
2. Ludowy Zespół Sportowy w Stalach	bd	40
3. Ludowy Zespół Sportowy w Żupawie	bd	30
5. Ludowy Zespół Sportowy w Wydrzy	bd	40
Gmina Gorzyce :	370	377
1. Uczniowski Klub Sportowy „Donic”	60	20
2. Uczniowski Klub Sportowy „Sokół”	50	30
3. Zakładowy Klub Sportowy „Tłoki”	80	110
4. Ludowe Zespoły Sportow (w Furmanach, Trześni, Sokolnikach, Wrzawy)	140	140
5. Parafialny Klub Sportowy w Trześni	40	32
6. Parafialny Klub Sportowy „Emaus” w Gorzycach	-	45

Źródło: informacje urzędów miast i gmin, urzędów gmin

V. Kluby sportowe w roku 2004 :

Wyszczególnienie	Kluby	Sekcje	Członkowie	Ćwiczący			Trenerzy	Instruktorzy
				ogółem	W tym kobiety	Do 18 l.		
Województwo Podkarpackie	863	1836	65 077	57508	12733	43643	528	1284
Powiat Tarnobrzeski	16	27	1 244	1 218	225	936	9	18
Miasto Tarnobrzeg	19	59	2030	1758	539	1 499	30	41

Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab..5(54) 2006.

IV. Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w latach 2003 – 2005.

Wyszczególnienie	Obiekty ^{x/}	Miejsca noclegowe ^{x/}		Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi	
		ogółem	W tym całoroczne	ogółem	W tym turyści zagr.	ogółem	W tym turyści zagr.
Województwo Podkarpackie							
a) rok 2003	312	18161	12878	499154	62691	1345736	134411
b) rok 2004	294	17216	12236	478215	61917	1338040	126518
c) rok 2005	312	18436	13660	546755	62178	1540609	130093
Powiat Tarnobrzeski							
a) rok 2003	4	184	144	8011	1077	11103	1473
b) rok 2004	4	174	144	8106	1073	11894	1412
c) rok 2005	5	198	168	8355	1156	12332	1726
Miasto Tarnobrzeg							
a) rok 2003	8	204	178	8036	529	12771	1162
b) rok 2004	9	211	185	9964	1006	19060	2914
c) rok 2005	9	206	176	9678	742	15142	1700

Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Województwo podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy, tab..4 (53) 2004,2005,2006

7.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

W powiecie tarnobrzeskim (wg danych GUS za 2005r) było ogółem 68 lekarzy , z tego w zakładach publicznych 44, zakładach niepublicznych 24, w praktykach prywatnych 4. W tym samym czasie było 9 lekarzy stomatologów, z czego 3 w zakładach publicznych i 6 prywatnych (niepublicznych). Pielęgniarek i położnych było 178, z czego 155 w zakładach publicznych, 23 w niepublicznych, 5 pielęgniarek zatrudnionych było na praktykach prywatnych.

I. Ambulatoryjna opieka zdrowotna i apteki w Powiecie Tarnobrzeskim w latach 2003 - 2005 (stan w dn.31.XII)

Wyszczególnienie	Ambulatoryjna opieka zdrowotna		Apteki	Liczba ludności na 1 aptekę
	Zakłady opieki zdrowotnej	Praktyki lekarskie		
Województwo Podkarpackie:				
a) rok 2003	721	471	547	3 834
b) rok 2004	696	481	516	4 066
c) rok 2005	738	499	543	3 864
Powiat Tarnobrzeski				
a) rok 2003	16	13	10	5 406
b) rok 2004	15	13	11	4 898
c) rok 2005	19	15	11	4 890
W tym : gminy miejsko-wiejskie:				
1) Baranów S.				
a) rok 2003	4	4	2	6 085
b) rok 2004	4	4	2	6 040
c) rok 2005	4	5	2	5 996
Z tego: miasto				
a) rok 2003	1	2	1	1 456
b) rok 2004	1	2	1	1 446
c) rok 2005	1	2	1	1 451
wieś :				
a) rok 2003	3	2	1	10 714
b) rok 2004	3	2	1	10 634
c) rok 2005	3	3	1	10 540
2) Nowa Dęba				
a) rok 2003	7	5	4	4 626
b) rok 2004	6	5	4	4 613
c) rok 2005	8	6	4	4 616
Z tego : miasto				
a) rok 2003	6	5	3	3 825
b) rok 2004	5	5	3	3 814
c) rok 2005	6	6	2	5 716
wieś:				
a) rok 2003	1	-	1	7 030
b) rok 2004	1	-	1	7 008
c) rok 2005	2	-	2	3 515
Gminy wiejskie:				
1) Gorzyce :				
a) rok 2003	3	4	3	4 591
b) rok 2004	3	4	3	4 561
c) rok 2005	5	4	3	4 547
2) Grebów:				
a) rok 2003	2	-	1	9 612
b) rok 2004	2	-	2	4 833
c) rok 2005	2	-	2	4 848
Miasto Tarnobrzeg				
a) rok 2003	13	27	14	3 594
b) rok 2004	15	30	15	3 336
c) rok 2005	18	31	15	3 341

Źródło: US w Rzeszowie .Województwo Podkarpackie. Podregiony – powiaty – gminy. Tab. 1(47) 2004, 2005, 2006,

Opiekę zdrowotną mieszkańców powiatu zabezpieczają zakłady opieki zdrowotnej (publiczne i niepubliczne) oraz praktyki prywatne (lekarzy, w tym lekarzy stomatologów, pielęgniarek i położnych). Usługi zdrowotne świadczone są przede

wszystkim w oparciu o umowy podpisane z Podkarpackim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia w Rzeszowie. Jak wynika z powyższego zestawienia, na przestrzeni ostatnich trzech lat wzrosła liczba zarówno zakładów opieki zdrowotnej jak i praktyk lekarskich, a tym samym poprawiła się dostępność do lekarzy.

Do dnia dzisiejszego w powiecie odnotować należy również wzrost liczby aptek i punktów aptecznych, co poprawiło w znacznym stopniu dostępność do leków.

Całodobową stacjonarną opiekę medyczną świadczy w powiecie Szpital Powiatowy w Nowej Dębie, funkcjonujący w strukturach Samodzielnego Publicznego Zespołu zakładów Opieki Zdrowotnej (skrót: SPZZOZ).

SPZZOZ obecnie działaniem swoim obejmuje:

- 1) lecznictwo stacjonarne,
- 2) opiekę długoterminową,
- 3) ambulatoryjną opiekę specjalistyczną,
- 4) pomoc doraźną,
- 5) rehabilitację leczniczą,
- 6) pion diagnostyczny,
- 7) promocję zdrowia.

I. SPZZOZ w Nowej Dębie w liczbach (od 1998r. do końca 2005r.) przedstawia się następująco :

Zatrudnienie	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Liczba etatów	484	449	429	428	433	443	438	454
Liczba zatrudnionych osób	492	454	435	437	443	452	447	464
Ilość świadczeń	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Liczba porad w lecznictwie otwartym	165.584 (poz + spec.)	122.132 (poz + spec.)	108.603 (poz + spec.)	32.447 (spec.)	35.912 (spec.)	33.958 (spec.)	33.253 (spec.)	34.937 (spec.)
W lecznictwie zamkniętym:								
ilość pacjentów w roku	5.964	6.977 zol - 42	6.331 zol - 33	6.412 zol - 48	7.931 zol - 46	7.960 zol - 41	7.778 zol - 42	7.471 zol - 41
liczba osobodni	62.202	58.424 zol - 3.389	68.974 zol - 7.385	70.468 zol - 7.594	82.112 zol- 7.947	82.301 zol - 8.683	77.331 zol - 9.124	75.272 zol - 9455
ilość łóżek	234	264 zol - 20	264 zol- 20	230 zol -24	254 zol - 24	259 zol - 25	259 zol - 25	259 zol - 25
średni okres pobytu chorego	10,20	8,85 zol - 80,69	10,63 zol - 144,80	10,92 zol - 158,21	10,35 zol- 172,76	10,30 zol - 211,78	9,94 zol - 217,24	10,08 zol - 230,61
średnie obłożenie łóżek	74,4 %	58,72 % zol- 46,42 %	71,38 % zol - 100,89 %	83,94% zol - 86,69 %	88,57% zol- 90,72%	87,06% zol - 95,16%	81,58% zol - 99,72%	79,62% zol - 103,62%

Źródło: dane empiryczne SPZZOZ w Nowej Dębie

II. c.d informacji dot. Szpitala Powiatowego w Nowej Dębie do roku 2006 :

Wyszczególnienie	Jedn.miary	2001	2002	2003	2004 ²	2005 ²	2006 ²
Łóżka ogółem , w tym: Zakład Opiekuńczo- Lecznicy	łóżko	230	254	259	299 25	310 36	303 36
Leczeni ogółem (bez ruchu międzyoddz.)	osoba	6.412	7.931	7.961	8.102	7.797	7.648
Osobodni leczenia	os.dzien	70.468	82.112	82.301	88.039	86.200	85.434
Łóżka w szpitalu na 10 tys.ludności	łóżko	41,8	46,2	47,9	48,1	48,2	49,4
Łóżka w szpitalach ogółem na 10 tys. ludności woj. podkar- packiego ^{3/}	łóżko	41,0	41,9	41,4	41,8	42,4	bd
Łóżka w szpitalach ogółem na 10 tys. ludności miasta Tarnobrzega ^{3/}	łóżko	-	-	64,0	60,6	60,5	-
Kadra²:							
Razem osób	osoby	-	-	-	447	464	469
w tym:							
Lekarze med.	osoby	-	-	-	44	45	44
Pielęgniarki	osoby	-	-	-	139	147	151
Położne	osoby	-	-	-	28	28	29

Źródło: 1) 1995-2006 Główny Urząd Statystyczny w Warszawie – Bank Danych Regionalnych: Dane dla jednostki podziału terytorialnego, kategoria : Ochrona Zdrowia i Opieka społeczna. 2) dane empiryczne z SPZZOZ w Nowej Dębie, 3/ www.zdrowie.stat.rzeszów.pl

W skład lecznictwa stacjonarnego wchodzi:

- 1) oddział chorób wewnętrznych (44 łóżek),
- 2) oddział gruźlicy i chorób płuc (40 łóżek),
- 3) oddział chirurgii ogólnej (32 łóżka),
- 4) oddział ginekologiczno-położniczy (13 + 14 łóżek),
- 5) oddział noworodkowy (15 łóżek),
- 6) oddział pediatryczny (36 łóżek),
- 7) oddział psychiatryczny (39 łóżek),
- 8) Oddział rehabilitacyjny (34 łóżek)

Opieka długoterminowa

Świadczona jest w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicy (36 łóżek).

Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna

Świadczona jest w powiecie przede wszystkim w Zespole Poradni Specjalistycznych SPZZOZ. W skład zespołu wchodzi:

- 1) Poradnia Dermatologiczna,
- 2) Poradnia Ginekologiczno-Położnicza,
- 3) Poradnia Chirurgiczna,
- 4) Poradnia Urologiczna,
- 5) Poradnia Urazowo-Ortopedyczna,
- 6) Poradnia Kardiologiczna,

- 7) Poradnia Diabetologiczna,
- 8) Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc,
- 9) Poradnia Pulmonologiczna dla dzieci,
- 10) Poradnia Reumatologiczna,
- 11) Poradnia Neurologiczna,
- 12) Poradnia Leczenia Bólu,
- 13) Poradnia Zdrowia Psychicznego,
- 14) Poradnia Leczenia Uzależnień,
- 15) Poradnia Rehabilitacyjna,
- 16) Poradnia Medycyny Pracy.

Pomoc doraźna

Świadczona jest przez dwa zespoły wyjazdowe „R” i „W” oraz ambulans „P” – transportowy.

Stacjonarne porady udzielane są w Ambulatorium Pomocy Doraźnej.

Rehabilitacja lecznicza

Usługi wykonywane są w Przychodni Rehabilitacyjnej.

Pion Diagnostyczny

Stanowią pracownie:

- 1) Laboratorium analityczne,
- 2) EEG,
- 3) RTG,
- 4) USG,
- 5) Pracownia bakteriologiczna,
- 6) Pracownia endoskopii,
- 7) Pracownia serologii
- 8) Pracownia mammografii

Pomimo współistnienia w bliskim sąsiedztwie dużych szpitali jak np. Mielec, Tarnobrzeg, Stalowa Wola i Sandomierz, Szpital Powiatowy w Nowej Dębie zajmuje obecnie dobrą, wysoką pozycję w środowisku.

Przy SPZZOZ funkcjonują:

- Stowarzyszenie „Letnia Szkoła Pediatrii”, które w swych celach statutowych ma wspierać wszelkich działań podnoszących poziom leczenia. Stowarzyszenie (od 1984r.) zajmowało się wspieraniem rozwoju fachowego i naukowego studentów, lekarzy medycyny i pielęgniarek poprzez współfinansowanie szkoleń, zjazdów naukowych i przygotowywania publikacji.

- Stowarzyszenie „Społeczny Komitet Pomocy Szpitalowi Powiatowemu w Nowej Dębie”, którego działalność statutowa ukierunkowana była na gromadzenie środków finansowych na rozwój placówki, podnoszenie standardu usług i zakup specjalistycznego sprzętu.

Nowoczesny sprzęt i aparatura medyczna pozyskana przez SPZZOZ w latach 2002 – 2005:

Lp.	Nazwa sprzętu	ilość	wartość
Rok 2002			
1.	Kardiomonitor FX 200 z wyposażeniem	1 szt.	18.000,00 zł
2.	Urządzenie do badań słuchu EROSCAN	1 szt.	13.794,00 zł
3.	Stół do badań USB-04	1 szt.	5.737,05 zł
4.	Podgrzewacz okładów	1 szt.	3.600,00 zł
5.	Diatermia Lancetron	1 szt.	14.640,00 zł
6.	Moduł EKG do Kardiomonitora FX 2000	1 szt.	2.000,01 zł
Rok 2003			
1.	Samochód sanitarny–MERCEDEZ–BENZ W	1 szt.	195.584,51 zł
2.	Stanowisko do resuscytacji noworodka z wyposażeniem	1 szt.	45.497,40 zł
3.	Lampa operacyjna Typ ML 600/D	1 szt.	37.000,00 zł
Rok 2004			
1.	Waga niemowlęca (WOŚP)	2 szt.	6.133,78 zł
2.	Pompa do żywienia OPTIMA (WOŚP)	1 szt.	4.595,62 zł
3.	Pompa do żywienia MINIFLO (WOŚP)	1 szt.	4.551,37 zł
4.	Pompa strzykawkowa PITOTA (WOŚP)	3 szt.	10.523,19 zł
5.	Defibrylator M-SERWIES do karetki	1 szt.	32.432,48 zł
6.	Myjnia endoskopowa	1 szt.	84.927,77 zł
7.	Gastroskop	2 szt.	100.000,00 zł
8.	Kolonoskop	1 szt.	51.808,70 zł
9.	Monitor nieinwazyjny	1 szt.	22.029,13 zł
10.	Pompa infuzyjna DUET 20/50	1 szt.	4.001,80 zł
11.	Pulsoksymetr stacjonarno-transportowy	1 szt.	3.519,40 zł
Rok 2005			
1.	Ambulans sanitarny – Fiat Ducato P	1 szt.	150.164,00 zł
2.	Wywoływarka automatyczna	1 szt.	5.350,00 zł
Razem			815.890,21 zł

SPZZOZ w Nowej Dębie utrzymuje dobrą pozycję w środowisku, o czym świadczą m.in.:

- 1) 5 miejsce na Podkarpaciu i 103 w kraju, w rankingu szpitali „Dobre i bezpieczne” organizowanym przez GC „Rzeczpospolitą” (z dn.18.10.2005 r.)
- 2) 13 miejsce Oddziału Ginekologiczno-Położniczego Szpitala Powiatowego w Nowej Dębie w kategorii „Usuwanie zmian w piersi” w rankingu gazety „Wprost” nr 49 z 11.12.2005 r.
- 3) 19 miejsce w kraju Oddziału Psychiatrycznego w kategorii „Psychiatria-najlepsze szpitale” w rankingu „Wprost” nr 50 z 18.12. 2005r.

W 2004 r. Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia w Krakowie przyznało mu status Szpitala Akredytowanego.

W roku 2006 SPZZOZ rozpoczął procedurę wdrażania systemu zarządzania jakością, w celu uzyskania Certyfikatu Systemu Zarządzania Jakością wg normy ISO PN-EN 9001:2001.

Promocja zdrowia

22 czerwca 2001 r. Szpital został przyjęty do Krajowej Sieci Szpitali Promujących Zdrowie.

Zrealizował szereg programów profilaktycznych tj. m. in.: program profilaktyki raka gruczołu krokowego (porad 400) na wartość 18.000,00 zł; program profilaktyki raka piersi (500 porad) na wartość 31.000,00 zł; profilaktyki raka szyjki macicy, porad 700 na wartość 22.400,00 zł, profilaktyki uzależnień od nikotyny porad 500 na wartość 2.500,00 zł, profilaktyki powikłań zawału serca (hosp.2 x 4.000,00) na wartość 8.000,00 zł.

Szpital współpracował również z Centrum Onkologii w Warszawie w związku z realizacją programu profilaktyki uzależnień od nikotyny na wartość 5.000,00 zł.

Organizował ponadto akcje promujące wiedzę z zakresu ratownictwa (udzielanie pierwszej pomocy, honorowe krwiodawstwo) i profilaktyki, promujące zdrowy styl życia, akcje antynikotynowe, antynarkotykowe z udziałem dzieci i młodzieży szkolnej z obszaru Powiatu Tarnobrzieskiego.

31 marca 2003 r. Powiat Tarnobrzeski przystąpił do Porozumienia w sprawie promowania idei Szkół Promujących Zdrowie. Sygnatariuszami ww. Porozumienia są nie tylko samorządy terytorialne ale również zainteresowane problematyką instytucje, w tym m.in. Podkarpacki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Komenda Hufca ZHP, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, itp. W efekcie działania m.in. Rejonowego Zespołu Wspierającego Szkoły Promujące Zdrowie, wszystkie szkoły dla których organem założycielskim jest Powiat Tarnobrzeski należą do Sieci Szkół Promujących Zdrowie (szkoły kształtują i utrwalają kulturowe i zdrowotne wzorce zachowania młodego pokolenia poprzez zwiększenie kontroli nad swoim zdrowiem oraz jego poprawą), i w związku z tym posiadają stosowne certyfikaty. Każdego roku (odbyły się już cztery) organizowana jest powiatowa konferencja poświęcona promocji zdrowia połączona z przeglądem szkół promujących zdrowie.

Stan zdrowia ludności powiatu tarnobrzieskiego

Ludność powiatu tarnobrzieskiego na przestrzeni ostatnich trzech lat (2003 – 2005, stan na 31.XII.) –zmniejszyła się z 54 060 do 53 790 osób.(źródło: Wojewódzkie Centrum Analiz i nadzoru w ochronie Zdrowia w Rzeszowie „Sytuacja Demograficzna i Stan Zdrowia Ludności w Woj.Podkarpackim w latach 2003 – 2005” J.Jagiello-Kotwica, Halina Zięba- str.15, Rzeszów 2006).

I. Ruch naturalny ludności w latach 2003-2005 w Powiecie Tarnobrzieskim:

Wyszczególnienie		2003	2004	2005	2003	2004	2005
		Liczby bezwzględne			Wskaźnik na 1 000 ludności ^{VI}		
Urodzenia żywe	Ogółem	526	525	487	9,6	9,6	9,0
	Miasta	113	116	101	8,6	8,8	7,7
	Wieś	413	409	386	10,0	9,9	9,3
Zgony	Ogółem	446	508	447	8,2	9,3	8,2
	Miasta	102	100	89	7,7	7,6	6,8
	Wieś	344	408	358	8,3	9,9	8,7
Przyrost naturalny	Ogółem	80	17	40	1,5	0,3	0,7
	Miasta	11	16	12	0,8	1,2	0,9
	Wieś	69	-	29	1,7	0,0	0,7
Zgony	Ogółem	-	-	-	3,8	3,8	2,1

niemowląt ^{x/}	Miasta	-	-	-	8,8	8,6	-
	Wieś	-	-	-	2,4	2,4	2,6

x/ zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych. źródło: Wojewódzkie Centrum Analiz i nadzoru w ochronie Zdrowia w Rzeszowie „Sytuacja Demograficzna i Stan Zdrowia Ludności w Woj.Podkarpackim w latach 2003 – 2005” J.Jagiełło-Kotwica, Halina Zięba-str.15, Rzeszów 2006).

Jak wynika z powyższych danych przyrost naturalny ludności powiatu z 80 (w liczbach bezwzględnych) w roku 2003, po gwałtownym spadku do 17 w 2004 roku, wynosił w kolejnym 2005 roku 40 osób, co stanowi 50% wielkości przyrostu w 2003. Odnotować należy malejący wskaźnik zgonu niemowląt na 1000 urodzeń żywych.

II. Stan zdrowia dzieci i młodzieży będących pod opieką lekarza POZ w roku 2005 wg niektórych rozpoznań i wieku – w Powiecie Tarnobrzeskim:

Rozpoznanie	Osoby u których stwierdzono schorzenia – stan w dniu 31.XII									
	razem	0-2	3-4	5-9	10-14	15-18	Wskaźnik na 100 tys. ludności	Z kol.razem po raz pierwszy w okresie roku		
								W liczbach bezwzgl.	W stosunku do kolumny razem (%)	Wsk.na 100 tys. ludności
Ogółem	3 625	254	339	715	1375	942	14858,4	481	13,3	1971,6
Niedokrwistość	164	16	12	6	21	16	291,0	18	25,4	73,8
Choroby tarczycy	118	7	-	18	38	53	483,7	33	28,0	135,3
Otyłość	137	3	9	20	55	50	561,5	21	15,3	86,1
Upośledzenie umysłowe	218	10	14	17	80	97	893,6	13	6,0	53,3
Zaburzenia refrakcji i akomodacji oka	668	5	47	118	319	179	2738,0	81	12,1	332,0
Alergie	1 162	136	151	304	337	234	4762,9	127	10,9	520,6
Zniekształcenie kręgosłupa	593	3	10	106	295	179	2430,6	48	8,1	196,7

źródło: Wojewódzkie Centrum Analiz i nadzoru w ochronie Zdrowia w Rzeszowie „Sytuacja Demograficzna i Stan Zdrowia Ludności w Woj.Podkarpackim w latach 2003 – 2005” J.Jagiełło-Kotwica, Halina Zięba- str.15, Rzeszów 2006).

III. Stan zdrowia ludności w wieku 19 lat i więcej będącej pod opieką lekarza POZ w 2005 r. w Powiecie Tarnobrzeskim :

Rozpoznanie	Osoby u których stwierdzono schorzenia – stan w dniu 31 XII.							
	razem	W ym w wieku			Wsk .na 100 tys. ludności	Z kolumny razem po raz pierwszy w okresie roku		
		19-34	35-54	55-65		W liczb. bezwzgl.	W stos.do kol.ra- zem (%)	Wsk. na 100 tys. ludności
Ogółem	23104	1205	7151	10578	29058,7	1890	8,2	2377,1
Choroby tarczycy	727	95	288	240	914,4	60	8,3	75,5
Cukrzyca	2076	53	587	1011	2611,1	128	6,2	161,0
Choroby obwodowego układu nerwowego	1493	111	558	537	1877,8	200	13,4	251,5
Choroby	11981	310	3431	5702	15068,9	881	7,4	1108,1

ukł.krażenia								
Przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa	1463	168	408	670	1840,1	93	6,4	117,0
Przewlekłe choroby układu trawiennego	1744	184	663	702	2193,5	135	7,7	169,8
Choroby układu mięśniowo- kostnego i tkanki łącznej	3189	149	929	1530	4010,9	182	5,7	2289

źródło: Wojewódzkie Centrum Analiz i nadzoru w ochronie Zdrowia w Rzeszowie „Sytuacja Demograficzna i Stan Zdrowia Ludności w Woj.Podkarpackim w latach 2003 – 2005” J.Jagiello-Kotwica, Halina Zięba- str.15, Rzeszów 2006).

IV. Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe ogółem w latach 2002-2004 w Powiecie Tarnobrzeskim :

Wyszczególnienie	2003	2004	2005
Nowotwory złośliwe ogółem	142	167	145
w tym:			
1) wargi, jamy ustnej i gardła	-	4	3
2) narządów trawiennych	36	44	40
3) narządów oddechowych i klatki piersiowej	30	29	32
4) czerniak i inne skóry	12	5	14
5) sutka	8	23	13
6) żeńskich narządów płciowych	13	5	9
7) męskich narządów płciowych	5	10	8
8) układu moczowego	16	17	9
9) niedokładnie określone, wtórne i o nieokreślonym umiejscowieniu	8	3	3
10) tkanki limfat.krwiotwór.i tkanek pokrewnych	6	11	8
Zachorowalność na 100 tys. ludności	260,3	306,2	266,2

źródło: Wojewódzkie Centrum Analiz i nadzoru w ochronie Zdrowia w Rzeszowie „Sytuacja Demograficzna i Stan Zdrowia Ludności w Woj.Podkarpackim w latach 2003 – 2005” J.Jagiello-Kotwica, Halina Zięba- str.15, Rzeszów 2006).

V. Leczeni po raz pierwszy w poradniach odwykowych z powodu zaburzeń psychicznych związanych z alkoholem w latach 2003 – 2005 w Powiecie Tarnobrzeskim (łącznie z m.Tarnobrzeg) :

Lata	Razem	Płeć		Miejsce zamieszkania		Wskaźnik na 100 tys. ludności
		mężczyźni	kobiety	miasto	wieś	
2003	116	93	23	36	80	111,2
2004	125	116	9	82	43	119,9
2005	310	279	31	254	56	298,5

źródło: Wojewódzkie Centrum Analiz i nadzoru w ochronie Zdrowia w Rzeszowie „Sytuacja Demograficzna i Stan Zdrowia

VI. Leczeni po raz pierwszy z powodu chorób psychicznych w latach 2003 – 2005 w Powiecie Tarnobrzeskim (łącznie z m.Tarnobrzeg) :

Lata	Razem	Płeć		Miejsce zamieszkania		Wskaźnik na 100 tys. ludności
		mężczyźni	kobiety	miasto	wieś	
2003	963	459	504	614	349	923,1
2004	1 157	404	753	917	240	1110,0
2005	1 023	416	607	583	440	985,0

źródło: Wojewódzkie Centrum Analiz i nadzoru w ochronie Zdrowia w Rzeszowie „Sytuacja Demograficzna i Stan Zdrowia Ludności w Woj.Podkarpackim w latach 2003 – 2005” J.Jagiello-Kotwica, Halina Zięba- str.15, Rzeszów 2006).

VII. Leczeni^x w szpitalach ogólnych w latach 2003-2005 według przyczyn i płci w Powiecie Tarnobrzeskim :

Wyszczególnienie	2003			2004			2005		
	razem	M	K	razem	M	K	razem	M	K
Liczby bezwzględne									
Ogółem, w tym:	8961	3863	5098	8662	3810	4852	11003	5148	5855
niekt.choroby zakaźne i pasożyt.	211	119	92	189	106	83	208	108	100
nowotwory	828	389	439	630	338	292	675	347	328
Choroby ukł.nerwowego i narządów zmysłów	422	195	227	443	226	217	521	248	273
Choroby ukł.krążenia	1449	735	714	1432	723	709	1728	857	871
Choroby ukł.oddechowego	1107	637	470	1101	639	462	1181	692	489
Choroby ukł.trawienno-	962	471	491	968	468	500	1090	513	577
Choroby ukł.kostno-	535	178	357	552	190	362	625	247	378
stawowego,mięśniowego i tkanki łącznej									
Choroby układu moczowo-płciowego	1089	175	914	1097	197	900	1179	235	944
Ciąża,poród,połóg	734	-	734	677	-	677	587	-	587
Urazy,zatrucia,inne działania czynn.zewn.	800	556	244	771	536	235	2087	1340	747
Wskaźnik na 10 tys.ludności									
Ogółem, w tym:	1643,2	1439,2	1840,8	1590,3	1422,5	1752,7	2023,1	1925,0	2118,1
niekt.choroby zakaźne i pasożyt.	38,7	44,3	33,2	34,7	39,6	30,0	38,3	40,4	36,2
nowotwory	151,8	144,9	158,5	115,7	126,2	105,5	124,1	129,8	118,7
Choroby ukł.nerwowego i narządów zmysłów	77,4	72,7	82,0	81,3	84,4	78,4	95,8	92,7	98,8
Choroby ukł.krążenia	265,7	273,8	257,8	262,9	269,9	256,1	317,7	320,5	315,1
Choroby ukł.oddechowego	203	237,3	169,7	202,1	238,6	166,9	217,2	258,8	176,9
Choroby ukł.trawienno-	176,4	175,5	177,3	177,7	174,7	180,6	200,4	191,8	208,7
Choroby ukł.kostno-	98,1	66,3	128,9	101,4	70,9	130,8	114,9	92,4	136,7
stawowego,mięśniowego i tkanki łącznej									
Choroby układu moczowo-płciowego	199,7	65,2	330,0	201,4	73,6	325,1	216,8	87,9	341,5
Ciąża,poród,połóg	134,6	-	265,0	124,3	-	244,6	107,9	-	212,4
Urazy,zatrucia,inne działania czynn.zewn.	146,7	207,2	88,1	141,6	200,1	84,9	383,7	501,1	270,2

x/ liczony każdy pobyt w szpitalu. źródło: Wojewódzkie Centrum Analiz i nadzoru w ochronie Zdrowia w Rzeszowie „Sytuacja Demograficzna i Stan Zdrowia Ludności w Woj.Podkarpackim w latach 2003 – 2005” J.Jagiello-Kotwica, Halina Zięba- str.15, Rzeszów 2006).

Jak wynika z poniższych informacji na przestrzeni lat 2003 - 2005 wzrosła liczba leczonych w szpitalach mieszkańców tarnobrzeskiego z 8 961 w 2003 r. do 11 003.

Pomoc społeczna

Na szczeblu powiatowym do wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej oraz osób niepełnosprawnych powołane zostało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Wykonuje ono zadania należące do powiatu a wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Rodzinna opieka zastępcza

Opiekę nad dziećmi pozbawionymi całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej sprawują rodziny zastępcze. Rodziny zastępcze ustanawiane są przez sąd w formie orzeczenia lub na podstawie umowy cywilno-prawnej zawartej pomiędzy rodziną zastępczą a starostą. W obecnym stanie prawnym rozróżnia się rodziny zastępcze:

- spokrewnione z dzieckiem
- niespokrewnione z dzieckiem
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem /wielodzietne, specjalistyczne i o charakterze pogotowia rodzinnego/

Dzieci przebywają w rodzinach zastępczych do czasu uzyskania pełnoletności lub po uzyskaniu pełnoletności do czasu ukończenia szkoły, którą rozpoczęły przed uzyskaniem pełnoletności.

Na terenie powiatu tarnobrzeskiego wszystkie rodziny zastępcze ustanowione zostały przez sąd. Poniższa tabela przedstawia rodziny zastępcze w rozbiciu na poszczególne gminy.

Rodziny zastępcze w rozbiciu na gminy

Lp	Nazwa gminy	2003		2004		2005		2006	
		Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach
1.	Baranów Sandom.	3	4	3	4	4	5	3	4
2.	Nowa Dęba	18	18	14	18	13	15	15	18
3.	Gorzyce	14	16	12	16	12	16	13	18
4.	Grębów	5	12	6	12	6	13	8	10
	Ogółem	40	50	35	50	35	49	39	50

Charakteryzując strukturę rodzin zastępczych można powiedzieć, że tworzą je głównie osoby starsze, spokrewnione z dzieckiem, są to najczęściej dziadkowie. Sądy ustanawiając dla dziecka rodzinę zastępczą kierują się przede wszystkim dobrem dziecka, jego związkami emocjonalnymi z najbliższą rodziną i we wszystkich możliwych przypadkach pierwszeństwo do sprawowania opieki zastępczej mają rodziny spokrewnione z dzieckiem. Są to często rodziny, które same wymagają wsparcia i pomocy w należyтым sprawowaniu przez nich opieki nad powierzonym dzieckiem.

Alternatywą systemową są rodziny niespokrewnione, których pozyskanie jest bardzo trudne, bowiem podjęcie się wychowania obcego dziecka wiąże się z ogromnym

poczuciem odpowiedzialności. Na terenie powiatu tarnobrzesckiego funkcjonują trzy takie rodziny.

Rodziny zastępcze i formy pomocy w latach 2003 – 2006

Formy pomocy	2003	2004	2005	2006
Liczba rodzin zastępczych korzystających z pomocy /narastająco/	47	41	36	42
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych korzystających z pomocy/narastająco/	60	51	52	57
Wartość świadczeń dla rodzin zastępczych	376.237	370.590	372.457	388,233
Liczba pełnoletnich wychowanków korzystających z:				
pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki	20	21	21	16
pomocy pieniężnej na usamodzielnienie	8	3	1	1
pomocy rzeczowej na zagospodarowanie	12	2	1	1
Wartość pomocy dla wychowanków:				
pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki	97.336	84.296	83.487	75.634
pomocy pieniężnej na usamodzielnienie	37.283	14.589	4.863	0
pomocy rzeczowej na zagospodarowanie	49.305	2.000	700	4.941

Corocznie wydatkowana jest kwota ponad 300.000 zł na pomoc pieniężną dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu. Ponadto udzielana jest pomoc pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie w formie jednorazowej pomocy pieniężnej oraz na tzw. wyprawkę rzeczową.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2003 - 2006

Liczba dzieci umieszczonych w:	2003	2004	2005	2006	Ogółem
rodzinach zastępczych	12	8	3	10	33
placówkach opiek.-wych.	13	6	6	10	35
Ogółem	25	14	9	20	68

Przedstawione dane wskazują na konieczność organizowania opieki zastępczej przeciętnie dla ponad 15 dzieci rocznie. Pauperyzacja rodzin i narastanie zjawisk patologicznych powodują coraz częstsze przypadki natychmiastowego zapewnienia opieki dzieciom poza rodziną naturalną .

Placówka opiekuńczo- wychowawcza

Na terenie powiatu tarnobrzesckiego funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza - Dom Dziecka w Skopaniu o 66 miejscach. W ramach swoich działań zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej. Podstawą skierowania do placówki jest postanowienie sądu lub wnioski rodziców lub opiekunów prawnych. W latach 2003 – 2006 - 35 dzieci pochodzących z terenu powiatu skierowanych zostało do placówek opiekuńczo-wychowawczych , z czego 18 umieszczonych zostało w Domu Dziecka w Skopaniu. Do Domu Dziecka w Skopaniu w latach 2003 – 2006 skierowanych zostało 34 dzieci pochodzących z innych powiatów.

Liczba dzieci przebywających w Domu Dziecka w Skopaniu w latach 2003 – 2006

Lp.	2003	2004	2005	2006
Dom Dziecka	67	66	53	44

Jak wynika z przedstawionych danych liczba dzieci systematycznie spada. Powiaty we własnym zakresie starają się zabezpieczyć opiekę dzieciom ze swojego terenu.

Dzieci przebywające w Domu Dziecka w Skopaniu wg stanu na 31.12.2006r. w rozbiciu na poszczególne powiaty:

Powiat	Liczba dzieci
Tarnobrzescki	4
Tarnowski	7
Sandomierski	5
Stalowowolski	9
Staszowski	9
Opatowski	2
Oświęcimski	3
Niżański	4
Dąbrowski	1
Ogółem	44

Od 1.I.2005r. zmieniły się zasady finansowania placówek opiekuńczo-wychowawczych. Opłatę za pobyt dzieci przebywających w placówkach pokrywa powiat z którego dzieci pochodzą do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Z w/w powiatami zawarte zostały porozumienia w sprawie pokrywania kosztów pobytu dzieci w placówce. Placówki do 2010 roku mają osiągnąć standardy określone rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej .

Powiat tarnobrzescki pokrywa także koszty utrzymania dzieci pochodzących z terenu powiatu a przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. I tak w 2006r. pokrywał koszty dzieci przebywających w:

Rodzinnym Domu Dziecka w Tarnobrzegu - 8 dzieci
Wiosce Dziecięcej w Biłgoraju - 1 dziecko
Domu Małego Dziecka w Stalowej Woli - 2 dzieci

Pogotowiu Opiekuńczym w Tarnobrzegu - 3 dzieci

Dom Pomocy Społecznej

Do zadań powiatu należy także prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Na terenie powiatu funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Nowej Dębie, który przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych. Dom zapewnia usługi w zakresie potrzeb bytowych i opiekuńczych. Jest domem całodobowego pobytu zapewniającym mieszkańcom m.in. miejsce zamieszkania, wyżywienie, usługi opiekuńcze. Placówka dysponuje 42 miejscami.

Liczba osób przebywających w DPS w Nowej Dębie w latach 2003 - 2006

Liczba osób	2003	2004	2005	2006
Przebywających stan na 31.XII.	42	42	38	35
Przyjętych do placówki	13	13	3	4
Opuszczających placówkę	12	13	7	7

Od 1.I.2004r. zmieniły się zasady finansowania i kierowania do domów pomocy społecznej. Po tej dacie decyzję o skierowaniu i odpłatności ustala gmina z której osoba pochodzi. Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje starosta powiatu prowadzącego dom. Na osoby umieszczone w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Dębie przed dniem 1 stycznia 2004r. przekazywana jest dotacja z budżetu wojewody oraz odpłatność mieszkańca w wysokości 70% z własnego dochodu. Natomiast na osoby przyjęte po tej dacie koszty pobytu pokrywa do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańiec domu, rodzina i gmina.

Od czasu wprowadzenia zmian w zakresie finansowania zauważa się znaczny spadek kierowanych przez gminy osób do domów pomocy społecznej. Jak wynika z przedstawionej tabeli od 2005r. są wolne miejsca w domu pomocy społecznej. Dom do 2010 r. ma osiągnąć standardy określone rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej.

Ośrodki wsparcia

Na terenie powiatu tarnobrzeskiego od września 2005r. funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Gorzycach, który przeznaczony jest dla osób psychicznie chorych. Dom ten usytuowany jest w strukturze Centrum Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej, jest placówką ponadgminną prowadzoną przez powiat, pobytu dziennego przeznaczoną dla 25 osób. Na działalność ŚDS przekazywana jest dotacja z budżetu wojewody. W placówce na koniec 2006r. przebywało 32 osoby.

Ponadto w strukturze Centrum Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej usytuowany jest Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Jest to

placówka całodobowa okresowego pobytu przeznaczona dla 30 osób . Placówka działa od 2006r. i jest finansowana z budżetu wojewody. Na koniec 2006r. przebywało w niej 14 osób.

Osoby niepełnosprawne

W okresie od 01.01.2003 do 31.12.2006 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wydatkowano kwotę **4.311.324 zł**. W ramach tej kwoty zrealizowano następujące zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zwrot pracodawcom kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych (art. 26 ustawy)

Od 2003 roku nastąpiły zasadnicze zmiany w zasadach finansowania, tworzenia lub przystosowania miejsc pracy, od tego okresu samorzady powiatowe mogą zawierać umowy, które dotyczą tylko zwrotu kosztów przystosowania stanowisk pracy, a nie ich tworzenia. Zmiany te spowodowały niekorzystne dla pracodawców warunki realizacji tego zadania, w związku z czym żaden z pracodawców z terenu powiatu nie wystąpił z wnioskiem o refundację kosztów związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych.

Zobowiązania z tytułu zwrotu pracodawcom kosztów wynagrodzeń za zatrudniane osoby niepełnosprawne i składek na ubezpieczenia społeczne należnych od tych wynagrodzeń (art. 26 ustawy w poprzednim brzmieniu)

W okresie sprawozdawczym refundacją wynagrodzeń wraz ze składkami ZUS objęto 86 osób niepełnosprawnych zatrudnionych przez pracodawców na podstawie umów zawartych w latach 2000-2002. Na ten cel wydatkowano środki PFRON w kwocie 336.560 zł. Wszystkie wystąpienia pracodawców dotyczące zwrotu kosztów wynagrodzeń za zatrudniane osoby niepełnosprawne zostały zrealizowane, a refundacji kosztów dokonano do wysokości wynikającej z podpisanych w tym zakresie umów.

Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy (art.11 ustawy)

W 2006r. rozpoczęto realizację tego zadania, w związku z nowelizacją ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Ze środków PFRON sfinansowano część kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne za jedną osobę niepełnosprawną zatrudnioną w ramach prac interwencyjnych. Przeznaczono na ten cel środki w kwocie 1.109 zł.

Finansowanie szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych, poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (art. 38 i 40 ustawy)

Ze środków PFRON sfinansowano koszty szkolenia osób niepełnosprawnych zorganizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu. Z możliwości podniesienia swych kwalifikacji zawodowych skorzystało 15 osób niepełnosprawnych z terenu powiatu tarnobrzeskiego. Wydatkowano na ten cel środki w wysokości 23.556 zł.

Udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej (art. 12 ustawy)

W okresie od 01.01.2003 do 31.12.2006 r. - 5 osób niepełnosprawnych wystąpiło z wnioskami o udzielenie im pożyczek ze środków PFRON na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Jeden wniosek nie spełniał wymogów formalnych i nie został przyjęty do realizacji. Pozostałe wnioski rozpatrzono pozytywnie, a w wyniku podpisanych umów udzielono 4 pożyczek w łącznej kwocie 83.500 zł. W omawianym okresie 3 osoby niepełnosprawne skorzystały z możliwości częściowego umorzenia pobranych wcześniej pożyczek (kwota umorzenia 36.308 zł.).

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust. 1 pkt 7a)

W okresie sprawozdawczym 697 osób (w tym 226 opiekunów) ubiegało się o dofinansowanie ze środków PFRON do pobytu na turnusach rehabilitacyjnych składając stosowne wnioski. Dofinansowaniem kosztów pobytu na turnusach rehabilitacyjnych objęto 643 osoby (w tym: 302 dorosłe osoby niepełnosprawne, 125 niepełnosprawnych dzieci oraz 216 opiekunów). Wśród uczestników turnusów, którzy skorzystali z dofinansowania ze środków PFRON - 277 osób niepełnosprawnych to mieszkańcy wsi. Na koszty związane z dofinansowaniem turnusów rehabilitacyjnych wydatkowano ogółem 352.841 zł.

Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a ust. 1 pkt 8 ustawy)

Na terenie powiatu tarnobrzeskiego funkcjonował jeden warsztat terapii zajęciowej zlokalizowany przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baranowie Sandomierskim. W placówce tej uczestniczy 35 osób niepełnosprawnych, głównie z dysfunkcją narządów ruchu i lekkim upośledzeniem umysłowym korzystając z różnych form terapii zajęciowej. W 2006 r. na terenie powiatu utworzono drugi warsztat terapii zajęciowej

w Centrum Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej w Gorzycach, w którym uczestniczy 30 osób niepełnosprawnych zamieszkałych głównie w gminach Gorzyce i Grębów. Koszty związane z działalnością tych placówek zamknęły się kwotą 2.059.377 zł.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7b ustawy)

Zadanie to w latach 1998-2001 realizowane było przez PFRON, a od roku 2002 jego realizacją zajmują się wyłącznie samorządy powiatowe. W omawianym okresie złożono 30 wniosków głównie ze strony organizacji pozarządowych na realizację tego zadania. Dofinansowaniem ze środków PFRON objęto 17 imprez sportowo-turystycznych dla osób niepełnosprawnych z terenu tutejszego powiatu, zorganizowanych przez organizacje pozarządowe. W niektórych przypadkach wnioskodawcy odstąpili od planowanych wcześniej zadań powiadamiając o tym tutejszy powiat.

Z zadania tego skorzystało 693 osób niepełnosprawnych, w tym 169 pochodzących z terenów wiejskich. Ze środków PFRON dofinansowano koszty organizacji imprez sportowo-turystycznych w kwocie 17.318 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt 7c)

W przedstawianym okresie 908 osób niepełnosprawnych złożyło wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Pozytywnie rozpatrzono 861 wniosków, w tym 155 niepełnosprawnych dzieci. Pozostałe wnioski nie zostały uwzględnione, ponieważ nie spełniały kryteriów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON. Na dofinansowanie w/w zadania wydatkowano kwotę w wysokości 734.250 zł. w tym 173.109 zł. z przeznaczeniem dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Wszystkie zasadne wnioski ze strony osób niepełnosprawnych zostały uwzględnione i objęte dofinansowaniem.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7d)

W okresie sprawozdawczym do PCPR złożono 96 wniosków w sprawie dofinansowania kosztów likwidacji barier w komunikowaniu się, a także architektonicznych w miejscach zamieszkania osób niepełnosprawnych. Pozytywnie rozpatrzono 74 wnioski (w tym 15 dla niepełnosprawnych dzieci), natomiast pozostałe wnioski nie kwalifikowały się do pozytywnego rozpatrzenia. Na podstawie 74 zawartych umów, wypłacono dofinansowanie na realizację tego zadania w kwocie 598.374 zł, w tym 138.625 zł dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Większość zrealizowanych umów w tym zakresie dotyczyła osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenach wiejskich (48 umów na wartość 427.154 zł).

Zbiornicze zestawienie wydatków ze środków PFRON na realizowane zadania w okresie od 01.01.2003 do 31.12.2006 r.

Lp.	Nazwa zadania	Środki wykorzystane
- 1 -	- 2 -	- 3 -
1	Zwrot pracodawcom kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych (art. 26 ustawy)	0
2	Zobowiązania z tytułu zwrotu pracodawcom kosztów wynagrodzeń za zatrudniane osoby niepełnosprawne i składek na ubezpieczenia społeczne należnych od tych wynagrodzeń	336.560
3	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych (art. 11 ustawy)	1.109
4	Finansowanie szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych, poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (art. 38 i 40 ustawy)	23.556
5	Udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej (art. 12 ustawy)	83.500
6	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust. 1 pkt 7a)	352.841
7	Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a ust. 1 pkt 8 ustawy)	2.059.377
8	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7b ustawy)	17.318
9	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt 7c)	734.250
10	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7d)	598.374
11	RAZEM ZADANIA:	4.206.885
12	Koszty obsługi realizowanych zadań	104.439
13	SUMA OGÓŁEM:	4.311.324

7.4. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

1. W zakresie zarządzania kryzysowego.

Zarządzeniem Starosty Tarnobrzeskiego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, powołany został Powiatowy Zespół Reagowania Kryzysowego.

Zadaniem jego jest zapobieganie powstawaniu klęsk żywiołowych, usuwanie skutków oraz koordynacja i współdziałanie jednostek organizacyjnych na terenie powiatu podczas działań kryzysowych.

W powiecie tarnobrzeskim dokonano inwentaryzacji potencjalnych zagrożeń mogących wystąpić na terenie powiatu oraz opracowano plan reagowania kryzysowego. Plan ten zapewnia systemowe, skoordynowane i efektywne działanie Starosty Tarnobrzeskiego w czasie zdarzeń klęskowych. Ustala on sposób koordynacji podejmowanych działań oraz zależności kierowania i współdziałania pomiędzy koordynatorami, osobami funkcyjnymi oraz instytucjami.

Zespół odbywa systematyczne ćwiczenia jak chociażby przy likwidacji i usuwaniu przyczyn wycieku amoniaku oraz gaszeniu pożaru i usuwaniu skutków katastrofy budowlanej w ZCh Siarkopol w 2004 roku lub podczas ratowania cennych zabytków w czasie pożaru w Zamku w Baranowie Sandomierskim w 2005 roku.

2. W zakresie spraw obronnych.

W zakresie spraw obronnych wykonywano zadania związanych z kierowaniem bezpieczeństwem na terenie powiatu tarnobrzeskiego w czasie pokoju w razie wewnętrznego lub zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa narodowego, w tym w razie wystąpienia działań terrorystycznych lub innych szczególnych zdarzeń, a także w czasie wojny. W tym celu opracowane zostały następujące dokumenty:

- 1) plan operacyjny funkcjonowania powiatu tarnobrzeskiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
- 2) plan przygotowań publicznej i niepublicznej służby zdrowia powiatu tarnobrzeskiego na potrzeby obronne państwa,
- 3) plan akcji kurierskiej Starostwa Powiatowego w Tarnobrzegu,
- 4) dokumentacja stałego dyżuru Starostwa Powiatowego w Tarnobrzegu.

W latach 2002 - 2006 prowadzono pobór do wojska.

3. W zakresie obrony cywilnej

Starosta Tarnobrzeski - Szef Obrony Cywilnej Powiatu kieruje i koordynuje przygotowania i realizację przedsięwzięć obrony cywilnej przez jednostki samorządowe, instytucje, przedsiębiorstwa i inne organizacje działające na terenie powiatu tarnobrzeskiego.

Każdego roku jego zarządzeniem ustalano podstawowe założenia i kierunki działania obrony cywilnej w powiecie, składające się z:

- a) wytycznych do działania w zakresie obrony cywilnej,
- b) kalendarzowego planu działania obrony cywilnej w powiecie w danym roku.

Szczególną uwagę zwraca się na poprawę wykrywania zagrożeń i alarmowania w powiecie tarnobrzeskim. W tym zakresie wydano stosowne miejscowe akty prawne, a także wykonano powiatową sieć radiową, która jest przedłużeniem radiowej sieci wojewody i służy do porozumiewania się drogą radiową z wszystkimi gminami

powiatu.

Na terenie Baranowa Sandomierskiego zainstalowana została elektroniczna syrena, która oprócz normalnego sygnału dźwiękowego przekazywała będzie słowne komunikaty o zbliżającym się niebezpieczeństwie.

4. Ochrona informacji niejawnych.

Zgodnie z ustawą o ochronie informacji niejawnych z 22 stycznia 1999 roku zorganizowana została i funkcjonuje w starostwie tajna kancelaria. Powołany został także pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych.

Współpraca z policją i strażą pożarną.

Straż pożarna.

Ochrona przeciwpożarowa jest jednym z podstawowych zadań i obowiązków organów samorządowych powiatu, wynikających zarówno z ustawy z dnia 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym jak też z ustaw pożarniczych z dnia 24.08.1991 r. tj. o ochronie przeciwpożarowej oraz o Państwowej Straży Pożarnej.

Jednostką organizacyjną ochrony przeciwpożarowej wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej jest Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnobrzegu

Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej realizuje zadania wynikające z postanowień art. 13 ust. 4 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jednolity Dz. U. Nr 147 poz. 1230 z 2002 r.).

Komendant Miejski PSP w Tarnobrzegu przy pomocy Komendy Miejskiej realizuje zadania i kompetencje Państwowej Straży Pożarnej na obszarze Miasta Tarnobrzeg i Powiatu Tarnobrzskiego.

ILOŚĆ ZDARZEŃ NA TERENIE POWIATU

W latach od 2002 do 15.06.2006r. jednostki straży pożarnych interweniowały w 2405 zdarzeniach w tym gasząc 1624 pożary i likwidując 781 skutków miejscowych zagrożeń. Szczegółowe dane dotyczące likwidowanych zdarzeń na terenie powiatu tarnobrzskiego przedstawia poniższe zestawienie:

MIASTO/ GMINA	Pożary w latach:					Miejscowe zagrożenia w latach:					Razem zdarzenia w latach:				
	2002	2003	2004	2005	2006*	2002	2003	2004	2005	2006*	2002	2003	2004	2005	2006*
Baranów Sand.	73	156	61	88	22	23	22	29	28	10	96	178	90	116	32
Gorzyce	57	45	49	104	20	37	30	23	20	21	94	75	72	124	41
Grębów	125	101	53	92	22	34	30	25	42	20	159	131	78	134	42
Nowa Dęba	116	168	95	130	47	90	87	86	89	35	206	255	181	219	82
Ogółem w powiecie	371	470	258	414	111	184	169	163	179	86	555	639	421	593	197
Ogółem w latach 2002-2006	1624					781					2405				

* - wg stanu na dzień 15 czerwca 2006 r.

MONITOROWANIE ZAGROŻEŃ

W celu zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych, ich usuwania oraz koordynacji i współdziałania jednostek organizacyjnych na terenie powiatu tarnobrzesckiego został powołany Powiatowy Zespół Reagowania Kryzysowego. W skład zespołu z ramienia państwowej straży pożarnej wchodzi Komendant Miejski PSP, Zastępca Komendanta oraz Naczelnicy Wydziałów- Operacyjno-Szkoleniowego i Kwatermistrzowsko-Technicznego. Zgodnie z uzgodnieniami grupy robocze o charakterze stałym stanowią Powiatowe Centrum Reagowania Kryzysowego, którego miejscem pracy jest siedziba Komendy Miejskiej PSP w Tarnobrzegu. Natomiast Miejskie Stanowisko Kierowania PSP w Tarnobrzegu ma zadanie monitorowania zagrożeń związanych z możliwością wystąpienia katastrof naturalnych.

Zgodnie z planami pracy ZRK, co roku organizowano powiatowe ćwiczenia zgrywające służb ratowniczych powiatu tarnobrzesckiego. Ćwiczenia takie odbyły się:

- w roku 2003 - w FEDERAL MOGUL S.A. w Gorzycach nt. „*Działania jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz służb współdziałających podczas gaszenia pożaru, likwidacji i usuwania skutków wycieku chloru*”

- w roku 2004 - w Zakładach Chemicznych „SIARKOPOL” nt „*Działania jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz służb współdziałających podczas likwidacji wycieku amoniaku,*

gaszenia pożaru i usuwania skutków katastrofy budowlanej”

- w roku 2005 - w Zespole Pałacowo-Parkowym w Baranowie Sandomierskim nt. *Działania jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz służb współdziałających podczas prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych w obiektach zabytkowych połączonych z ewakuacją zbiorów*”.

Z dniem 15 lipca 2003 roku na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Starostą Tarnobrzesckim a Prezydentem Miasta Tarnobrzeg na bazie MSK PSP zostało uruchomione wspólne dla miasta Tarnobrzeg i powiatu tarnobrzesckiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego obsługujące numery alarmowe 998 i 112. Całodobową służbę w CPR poza strażakami PSP pełni personel medyczny Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Tarnobrzegu.

POPRAWA STANU BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO W GOSPODARCE NARODOWEJ

Głównym celem przyjętych kierunków działań w latach 2002-2006 w zakresie działalności kontrolno - rozpoznawczej Komendy Miejskiej PSP była dalsza poprawa stanu bezpieczeństwa pożarowego miasta i powiatu tarnobrzesckiego. Osiągnięciu przedmiotowego celu służyła między innymi realizacja następujących zadań:

- sprawowanie kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych

- inspirowanie działań instytucji i organów na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego,

- popularyzacja zagadnień ochrony przeciwpożarowej wśród społeczeństwa oraz upowszechnianie zasad bezpieczeństwa pożarowego. Samorząd powiatowy każdego roku organizował konkurs plastyczny dla młodzieży ze szkół z terenu Powiatu.

Tematyka konkursu corocznie inna, ogłaszana była przez Zarząd Główny PSP.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych w latach 2002-2006 skontrolowano łącznie 1979 obiektów, podczas których stwierdzono 4025 usterek, które dotyczyły m.in. nieprawidłowości warunków ewakuacji w

obiektach, stanu instalacji użytkowych, wyposażenia w gaśnice i urządzenia przeciwpożarowe oraz zaopatrzenia wodnego obiektów.

Wyniki działalności kontrolno-rozpoznawczej oraz postępowania nakazowo-egzekucyjnego w latach 2002-2006 przedstawia poniższe zestawienie.

LATA	Czynności kontrolno-rozpoznawcze			Postępowanie nakazowo-egzekucyjne								
	Liczba skontrolowanych obiektów razem z odbiorami	Ilość odbiorów	Liczba nieprawidłowości	Liczba decyzji administracyjnych		Ilość sprzeciwów przy odbiorach	Liczba wniosków do prokuratury	Liczba wniosków do sądu grodzkiego	Mandaty karne		Wystąpienia do innych organów	
				Usunięcia usterek	Wstrzymanie robót i zakazu eksploatacji				Ilość	Kwota		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	13	
2002	482	50	1125	64	1	12	0	0	9	1140	135	
2003	677	58	1343	69	0	11	0	0	5	530	184	
2004	366	64	875	48	1	5	0	0	12	1600	163	
2005	356	43	593	40	1	6	2	0	3	900	129	
2006*	98	11	89	12	0	2	0	0	2	400	52	
Razem	1979	226	4025	233	3	36	2	0	31	4570	663	

- wg stanu na dzień 31 maja 2006 r.

KRAJOWY SYSTEM RATOWNICZO – GAŚNICZY

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej jest organizatorem Krajowego systemu Ratowniczo-Gaśniczego na terenie powiatu, który jest integralną częścią organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa mającą na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska.

Wg stanu na dzień 31 maja 2006 roku, podstawowymi podmiotami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na terenie powiatu tarnobrzeskiego są 2 jednostki ratowniczo - gaśnicze PSP tj. jednostka w Tarnobrzegu – 59 strażaków i jednostka w Nowej Dębie – 34 strażaków oraz 17 najlepiej wyposażonych i wyszkolonych ochotniczych straży pożarnych spełniających kryteria Komendanta Głównego PSP.

W latach 2002 – 2006 do KSRG włączono 4 OSP tj. OSP Durdy m-gm. Baranów Sandomierski, OSP Poręby Dębskie i Jadachy m-gm. Nowa Dęba i OSP Wydrza gm. Grębów.

WARUNKI DO SKUTECZNEGO PROWADZENIA DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH

Jednym z ważniejszych elementów prowadzenia skutecznych działań ratowniczych jest wyposażenie w specjalistyczny sprzęt pożarniczy. Komenda Miejska PSP w Tarnobrzegu aktualnie dysponuje następującym podstawowym sprzętem ratowniczym:

- 6 samochodami gaśniczymi w tym 1 lekkim, 2 średnimi, 2 ciężkimi i 1 cysterną CN-18 o pojemności 18 m³,
- 1 samochodem ratownictwa drogowego VOLKSWAGEN,
- 1 samochodem lekkim do ratownictwa chemiczno-ekologicznego IVECO,
- 1 samochodową drabiną mechaniczną SD-30,

- 1 samochodem specjalistycznym do ratownictwa wodnego NISSAN,
- 3 zestawami narzędzi hydraulicznych HOLMATRO,
- 5 motopompami,
- 10 pompami szlamowymi,
- 4 łodziami.

W latach 2002-2006 na wyposażenie jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP w Tarnobrzegu i Nowej Dębie wprowadzono 2 nowe specjalistyczne samochody - w roku 2003 samochód do ratownictwa wodnego NISSAN TERANO oraz w roku 2004 średni samochód ratowniczo-gaśniczy RENAULT.

Policja

Struktura i zakres działania KMP w Tarnobrzegu obejmuje Powiat Grodzki i Ziemiński na terenie, którego znajdują się Posterunki Policji w Gorzycach, Grębowie i Baranowie Sandomierskim oraz Komisariat Policji w Nowej Dębie.

W ubiegłym roku zwiększono obsadę etatową PP Grębów i Baranów Sandomierski po 1 etacie. Posterunki Policji pracują w systemie zmianowym w zależności od bieżących potrzeb, KP Nowa Dęba działa w systemie całodobowym.

W ramach współpracy na przełomie roku 2003 i 2004 przeprowadzono cykl szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Tematyka spotkań obejmowała: zagadnienia związane z pomocą dla ofiar przemocy, zarówno dorosłych jak i dzieci oraz samym sprawcom, którzy w wielu przypadkach dzięki fachowej pomocy i dobrej woli z ich strony mogą ponownie stać się oparciem dla swojej rodziny. Poruszano również problem jakim stają się narkotyki, będąc coraz częstszym „gościem” w szkołach do których uczęszczają nasze dzieci, w dyskotekach, pubach, a nawet w domach. Mówiąc o tym problemie starano się z nim zapoznać wszystkie osoby odpowiedzialne za wychowanie i bezpieczeństwo dzieci i młodzieży tj. rodziców, nauczycieli i wychowawców i inne osoby którym dobro dzieci i młodzieży leży na sercu.

Starostwo Powiatowe brało również udział w budowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych, poprzez uczestnictwo w opracowaniu wyników badań na temat zjawiska alkoholizmu i narkomanii w powiecie tarnobrzeskim.

Na terenie Powiat funkcjonują także:

Powiatowy Zespół Reagowania Kryzysowego w ramach którego utrzymywana jest stała współpraca w celu przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych (powodzie, pożary) oraz epidemiom np. ptasia grypa.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku – zajmująca się problematyką bezpieczeństwa mieszkańców powiatu oraz wypracowywaniem planów i strategii przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej i przestępczości.

Od roku 2000 realizowano założenia programu „Bezpieczne Tarnobrzekie” i podprogramów „Bezpieczna Parafia”, „Bezpieczny Ogród”.

W ramach podprogramu "Bezpieczna Parafia" wykonywano zadania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa obiektów sakralnych, pod względem zabezpieczenia przed kradzieżą oraz dewastacją. Natomiast w zakresie podprogramu „Bezpieczny Ogród” odbywały się spotkania z działkowcami z terenu powiatu, w trakcie których podejmowano różne inicjatywy zarówno na wniosek działkowców, Policji jak i Samorządu, np.: wspólne patrole działkowców i policjantów, wdrażanie programu wzajemnej ochrony polegającego na tym, że działkowcy poprzez zacieśnianie więzów koleżeńskich wzajemnie pilnują swojego dobytku zgromadzonego na działkach.

Starostwo Powiatowe w Tarnobrzegu ponosiło ciężar wsparcia finansowego dla Komendy Miejskiej Policji. W ramach, którego przekazywano sprzęt techniki policyjnej (latarki, filmy), materiały budowlane (drzwi, system zabezpieczenia wejścia do budynku, materiały budowlane) , materiały biurowe (papier ksero) oraz środki finansowe na zakup paliwa do samochodów służbowych.

9. BUDŻET

	J. m.	2002	2003	2004	2005
Dochody budżetów powiatu					
ogółem	zł	20 274 311	22 459 101	24 687 482	24 611 470
Dochody własne budżetów powiatów					
razem	zł	1 947 823	1 624 009	4 525 262	5 258 123
podatek dochodowy od osób fizycznych	zł	202 236	221 829	2 013 348	2 773 315
podatek dochodowy od osób prawnych	zł	-	-	107 121	89 725
dochody z majątku powiatu	zł	55 192	37 582	100 255	126 442
pozostałe dochody	zł	1 690 395	1 364 598	2 304 538	2 268 641
Subwencje ogólne					
razem	zł	11 111 135	11 854 226	13 899 815	14 136 573
część oświatowa	zł	8 801 875	9 554 207	10 522 318	11 542 437
część drogowa	zł	1 471 355	1 454 423	-	-
część wyrównawcza	zł	837 905	845 596	-	-
uzupełnienie subwencji ogólnej dla j.s.t.	zł	-	-	933 064	0
część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów	zł	-	-	1 810 814	1 710 718
część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów	zł	-	-	633 619	883 418
Dotacje					
dotacje celowe z budżetu państwa					
ogółem	zł	6 878 185	7 824 467	5 387 543	3 620 765
dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej					
ogółem	zł	2 120 705	2 250 082	1 315 892	1 599 987
inwestycyjne	zł	0	4 000	0	4 000
dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne					
ogółem	zł	4 757 480	5 558 969	4 048 340	2 018 826
inwestycyjne	zł	342 000	787 067	250 000	60 000
dotacje celowe z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej					
ogółem	zł	0	15 416	23 311	1 952
inwestycyjne	zł	0	0	0	0
dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego					
ogółem	zł	0	0	51 767	1 313 009
inwestycyjne	zł	0	0	0	0
dotacje otrzymane z funduszy celowych					
ogółem	zł	18 800	22 800	36 060	11 000
inwestycyjne	zł	18 800	22 800	0	0
Środki na dofinansowanie własnych zadań powiatu pozyskane z innych źródeł					
ogółem	zł	318 368	1 133 599	787 035	272 000
Dochody na 1 mieszkańca					
ogółem	zł	374,94	415,68	457,34	457,07
dochody własne	zł	36,02	30,06	83,83	97,65